

سالروز رحلت جانسوز

کریمه اهل‌بیت
حضرت فاطمه معصومه
تسلیت باد

در پی حادثه تروریستی در حرم مطهر حضرت شاهچراغ صورت گرفت

ابراز همدردی امام خامنه‌ای، مراجع عظام تقلید
علما و سران نظام با مردم داغدار شیراز

افشای حوزگی

آیت‌الله حسینی بوشهری در دیدار رئیس دانشکده صدا و سیما

ضرورت تقویت رسانه دینی

در جنگ شناختی

دشمن سرمایه و توان خود را در جهت یک جنگ شناختی و ادراکی بر روی رسانه به‌عنوان سلاحی پرقدرت و اثرگذار متمرکز کرده است. در جنگ رسانه‌ای، بر خلاف جنگ نظامی، دشمن فکر، آرمان، اندیشه و ادراک را مورد تهاجم قرار می‌دهد.

۱

آیت‌الله اراکی

مسائل و موضوعات

باید در چارچوب فقه نظام بررسی شود

امروز چون مدیریت جامعه برعهده ماست، وظیفه داریم که موضوعات را علاوه بر چارچوب فقه فردی، در چارچوب فقه نظام هم بررسی کنیم.

۹

در نشست علمی با استاد محمد باقرتحریری بررسی شد

معنویت و تهذب در طلبگی

الگوها و شیوه‌ها

مقصود ما از معنویت یک معنای خاصی است؛ یعنی مجموعه‌ای از امور در وجود انسان که او را به عالم غیب متصل می‌کند.

۶

آیت‌الله فاضل‌لنکرانی | بها دادن به قرآن کریم موجب تنومند شدن فقه، کلام، حدیث و اخلاق است

تشدید حملات ضدانقلاب به مراکز فرهنگی و دیپلماتیک ایران در اروپا، پس از اغتشاشات اخیر

۷

آیت‌الله غزوی با نماینده ولی فقیه در انگلیس |

تشدید حملات ضدانقلاب به مراکز فرهنگی و دیپلماتیک ایران در اروپا، پس از اغتشاشات اخیر

۸

آیت‌الله سعیدی

دشمن جنگ جهانی رسانه‌ای علیه ایران به راه انداخته است

تولیت حرم مطهر یانوی کرامت علیه السلام با تأکید بر اینکه باید از هر عاملی که دو قطبی‌سازی را تشدید می‌کند پرهیز شود، گفت: دشمن به دنبال این است که با ایجاد دو قطبی‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی، در کشور شکاف ایجاد کرده و جنگ داخلی به راه اندازد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سعیدی ۳ آبان در گردهمایی ائمه جمعه استان قم که در سالن محراب حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیه السلام انجام شد، اظهار کرد: فتنه فعلی فتنه‌ای ترکیبی است و اهداف زیادی پشت آن خوابیده است و دشمنان به دنبال محصولات زیادی از این فتنه هستند که از آن جمله، می‌توان به امتیازگیری در مذاکرات اشاره کرد.

وی با بیان اینکه سرشاخه‌های فتنه‌گران آموزش‌دیده هستند، گفت: بسیاری از شعارها و حرکت‌هایی که در حال حاضر انجام می‌شود با هدف عصبی کردن نیروهای جبهه انقلاب صورت می‌گیرد تا بتوانند، آتش فتنه را روشن نگه دارند.

امام جمعه قم با تأکید بر اینکه باید از هر عاملی که دو قطبی‌سازی را تشدید می‌کند پرهیز شود، افزود: دشمن به دنبال این است که با ایجاد دو قطبی‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی، در کشور شکاف ایجاد کرده و جنگ داخلی به راه اندازد.

وی با بیان اینکه نیروی انتظامی در حوادث اخیر جزء مظلوم‌ترین نهادها بود، گفت: باید در تکریم‌ها و تجلیل‌ها قدر نیروهای انتظامی دانسته شود تا سبب دلگرمی نیروی انتظامی شود.

آیت‌الله سعیدی با بیان اینکه دشمن جنگ جهانی رسانه‌ای علیه ما به راه انداخته و فتنه‌گران از این طریق ارتزاق می‌کنند، افزود: باید هرچه سریع‌تر فضای مجازی داخلی تقویت و در کنار آن بر رونق و شوکت تجمع‌های مذهبی مانند، هیئت‌های مذهبی، نمازهای جماعت و جمعه افزوده شود و از تکیه بر مسائلی که آتش فتنه را می‌افروزد، پرهیز شود.

وی خاطرنشان کرد: خداوند بالطف و عنایت خود در درون سختی‌ها و تنگناها، فرصت‌هایی را قرار داده که باید قدر این فرصت‌ها را بدانیم و هرچه ریزش خودی‌ها کمتر و جذب غیرخودی‌ها بیشتر باشد، بهتر است.

بسنده به خطابه نکرد و در مسیر عمل هم حضور فعال پیدا کرد.

امام جمعه قم تلاش‌های روحانیت در جریان پیروزی انقلاب اسلامی را مورد اشاره قرار داد و افزود: به‌برکت حرکت مخلصانه معمار کبیر انقلاب اسلامی، جمع عظیمی به‌دنبال ایشان به‌پا خاستند که خط مقدم آن جمع روحانیت بود و اگر روحانیت وارد میدان نمی‌شد، سال‌ها می‌گذشت تا جرقه‌ای در دل مردم روشن شود.

وی با یادآوری سخن مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مبنی بر لزوم معرفی رخدادهای دفاع مقدس به نسل جوان، خاطرنشان کرد: نسل جوان سختی‌ها و از خودگذشتگی‌های دوران انقلاب و دفاع مقدس را ندیده و لمس نکرده است؛ رها کردن فضای مجازی در این سال‌ها سبب شد، میدان بزرگی در اختیار دشمن قرار گیرد و دشمن نیز، نهایت تلاش خود را در وارونه جلوه دادن حقایق به‌کاربرد.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، تلاش‌های دشمنان در خاموش کردن نور انقلاب را بی‌اثر عنوان کرد و افزود: انقلاب اسلامی آن‌چنان جوششی دارد که به‌خواست خدا، به انقلاب جهانی حضرت مهدی علیه السلام متصل خواهد شد و تلاش‌های دشمنان در خاموش کردن نور آن نیز، مصداق آیه شریفه است که می‌فرماید: «یریدون لیطفنوا نورالله بأفواههم و یأیی‌الله إلا أن ینم نوره و لو کره الکافرون».

شایان ذکر است، در ابتدای این جلسه، حجت‌الاسلام و المسلمین حیدر مصلحی، گزارشی از اقدامات صورت‌گرفته و برنامه‌های این سازمان در جهت معرفی مجاهدت‌های روحانیون در دوران دفاع مقدس، ارائه نمود.

مصنوعی به‌دلیل اینکه فناوری افقی و تحولی است، می‌تواند بخش زیادی از صنایع و خدمات را متحول کند. وی با انتقاد از نگاه‌های صرفاً فنی به هوش مصنوعی، گفت: پیشگامی حوزه در حکمرانی هوش مصنوعی می‌تواند، زمینه ارتقای نقش حوزه در حکمرانی دینی را محقق کند و این فناوری راهبردی در لایه‌های متعدد سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری، نظارت و تنظیم‌گری در نظام اسلامی، قابلیت عرضه خدمات ارزشمندی را دارد که از ظرفیت‌های آن نبایستی غفلت شود.

دبیر ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه، در تبیین برخی دستاورهای فنی در کاربست هوش مصنوعی در علوم اسلامی، گفت: سامانه جهد که متصل به مخزن بزرگی از داده‌های فقهی شیعه و سنی است، تلاشی است تا در کنار جستجوی واژگان و عبارات، جستجوی معنایی نیز صورت گیرد و مفاهیم مورد نیاز عالم و محقق علوم اسلامی، با دقت و سرعت بالاتر اختیار او قرار گیرد.

آیت‌الله حسینی بوشهری در دیدار رئیس دانشکده صدا و سیما

ضرورت تقویت رسانه دینی در جنگ شناختی

تنها اهل سخن و خطابه نیست و در سخت‌ترین عرصه‌ها نیز پیشگام است.

وی حضور روحانیت در دفاع مقدس را سبب شکل‌گیری باوری قوی در جامعه ارزیابی و اظهار کرد: حضور روحانیت در دوران دفاع مقدس در عرصه رزمی تبلیغی سبب شد تا آنچه جامعه تا پیش از آن باور نداشت، به باوری قطعی بدل شود؛ چراکه روحانیت دیگر

عنصری که انگیزه‌های صحیح دارند، بتوان سطح کار را ارتقا بخشید.

آیت‌الله حسینی بوشهری با یادآوری کلام حضرت امام خمینی علیه السلام مبنی بر اینکه صدا و سیما دانشگاه عمومی است، اظهار کرد: رسانه اعم از گفتاری، دیداری و شنیداری، می‌تواند سبب رشد و تعالی جامعه گردد؛ بنابراین تنها افرادی باید به دانشگاه صدا و سیما راه یابند که هدف آن‌ها، ارتقای سطح فرهنگ و فکر جامعه باشد و با داشتن سلامت نفس، از استعداد و ذوق لازم نیز بهره‌مند باشند.

دفاع مقدس نشان داده که روحانیت تنها اهل سخن و خطابه نیست

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، روحانیت را پیشگام در سخت‌ترین عرصه‌ها عنوان کرد و حضور پررنگ ایشان در دوران دفاع مقدس را شاهدهی بر این مدعا خواند.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، رئیس سازمان نشر آثار و ارزش‌های مشارکت روحانیت در دفاع مقدس، با آیت‌الله حسینی بوشهری دیدار و گفت‌وگو کرد.

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در این دیدار، روحانیت را پیشگام در تمامی عرصه‌ها معرفی و ابراز کرد: حضور روحانیت در دوران دفاع مقدس، هم در جبهه تبلیغی و هم در جبهه رزمی، نشان داد که روحانیت

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، تغییر فکر، آرمان، اندیشه و ادراک جامعه را مهم‌ترین هدف دشمن در جنگ رسانه‌ای عنوان کرد و از رسانه، به‌عنوان مهم‌ترین ابزار ارتقای سطح فکری جامعه نام برد.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، رئیس دانشکده صدا و سیمای قم با آیت‌الله حسینی بوشهری دیدار کرد. رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، در این دیدار ضمن مقایسه جنگ رسانه‌ای و نظامی ابراز کرد: دشمن سرمایه و توان خود را در جهت یک جنگ شناختی و ادراکی بر روی رسانه به‌عنوان سلاحی پرقدرت و اثرگذار متمرکز کرده است.

در جنگ رسانه‌ای، بر خلاف جنگ نظامی، دشمن فکر، آرمان، اندیشه و ادراک را مورد تهاجم قرار می‌دهد.

وی ادامه داد: وقتی انسانی اندیشه و فرهنگ خود را از دست بدهد، خسارت بزرگی را متحمل خواهد شد؛ چراکه پس از آن و در اثر از دست دادن قدرت تحلیل خود، به بازیگر صحنه‌ای مبدل می‌شود که کارگردان آن صحنه، دشمن است.

امام جمعه قم استفاده از ظرفیت رسانه در جهت نهادینه‌سازی ارزش‌های دینی را ضروری دانست و عنوان کرد: تأسیس دانشگاه صدا و سیما در راستای ایجاد ارتباط بین دین و رسانه و در جهت دست‌یابی به رسانه‌ای بود که بتواند، در رساندن پیام دین نقش ایفا کند. از این رو باید در گزینش دانشجویان و اساتید دقت شود تا با ورود

دبیر ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه

حوزه مجهز به هوش مصنوعی، ارکان اقتدار نظام اسلامی را تقویت می‌کند

بین‌المللی در سطح حوزه‌های علمیه جهان اسلام نیز، در امتداد برگزاری همایش ملی هوش مصنوعی و علوم اسلامی در سال ۱۳۹۹ در دستور کار آینده ستاد قرار دارد. قاسمی، با اشاره به تأثیرگذاری هوش مصنوعی در ابعاد مختلف حکمرانی، بیان کرد: در برنامه‌ریزی‌های راهبردی، هوش مصنوعی، به‌عنوان یک فناوری راهبردی تلقی می‌شود که کشورهای پیشرفته از مزیت‌های اقتصادی آن بهره‌مند شده‌اند و اهتمام جدی سیاست‌گذاران برای ارتقای سهم آن‌ها در رشد تولید ناخالص ملی برخی کشورها، بسیار قابل توجه است.

عضو حقیقی ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه همچنین گفت: فناوری هوش

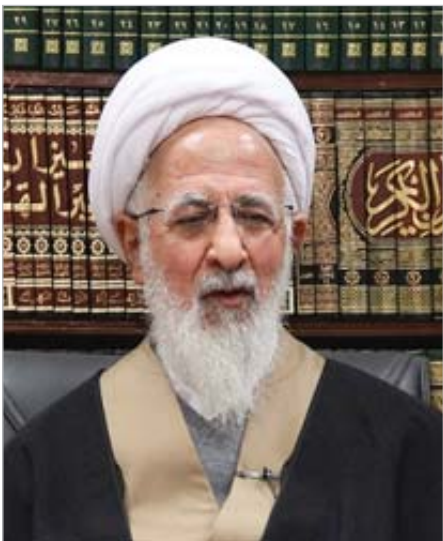
در ابتدا، در عرصه فنی و کاربردی بوده و سپس به سایر ابعاد علمی، گفتمانی و راهبردی تعمیم یافته است؛ ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند در تلاش است که هوش مصنوعی را به‌خوبی به پژوهشگران علوم دینی بشناساند و در عرصه موضوع‌شناسی حوزه را در این زمینه توانمند کند.

وی ضمن تقدیر از حمایت علمی و فکری مراجع عظام تقلید و اساتید برجسته حوزه‌های علمیه از رشد و بلوغ ایده کاربست هوش مصنوعی در تولید دانش اسلامی، با ارائه گزارشی جامع از رویکردها و اقدامات ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه در عرصه حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی، گفت: برگزاری همایشی

در دیدار اعضای ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه با آیت‌الله خاتمی، کابردهای هوش مصنوعی در تولید دانش اسلامی تشریح و از پیشگامی حوزه در این عرصه تجلیل شد.

به گزارش خبرگزاری رسا، اعضای ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه علمیه قم با آیت‌الله خاتمی عضو هیأت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری دیدار کردند.

در ابتدای این نشست، محمدرضا قاسمی، دبیر ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه، ضمن تسلیت شهادت جمعی از زائران اهل‌بیت علیهم السلام در حرم شاهچراغ علیه السلام، گفت: ورود حوزه به موضوع هوش مصنوعی با نگاه راهبردی مدیر محترم حوزه‌های علمیه

در پی حادثه تروریستی در حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه السلام صورت گرفت

ابراز همدردی امام خامنه‌ای، مراجع عظام تقلید علما و سران نظام با مردم داغدار شیراز

در پی حادثه تروریستی- تکفیری در حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه السلام که منجر به شهادت ۱۵نفر و مجروحیت ۲۱زائر گردید، امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی آیات عظام مکارم شیرازی، نوری همدانی، سبحانی، جوادی آملی، مظاهری، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، سران قوا رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، تولیت آستان مقدس بانوی کرامت علیها السلام، مدیر حوزه‌های علمیه کشور و اعضای محترم شورای عالی حوزه‌های علمیه حوزه‌های علمیه خوارهران و جامعه الزهرا علیهما السلام و...، با صدور بیانیه‌هایی، ضمن ابراز همدردی و تسلیت این حادثه و محکومیت این جنایت خواستار شناسایی فوری آمران و برخورد قاطع با آنان شدند. همچنین در پی این حادثه در استان فارس سه روز عزای عمومی اعلام شد.

- امام خامنه‌ای**

بسم‌الله الرحمن الرحیم

جنایت شقاوت‌آمیز در حرم مطهر حضرت احمدبن موسی علیه السلام که به شهادت و مجروح شدن ده‌ها مرد و زن و کودک بی‌گناه انجامید، دل‌ها را اندوهگین و داغدار کرد. عامل یا عاملان این جنایت اندوهبار یقیناً مجازات خواهند شد؛ ولی داغ عزیزان و نیز هتک حرمت حرم اهل‌بیت علیهم السلام جز با جستجو از سر رشته این فاجعه‌آفرینی‌ها و اقدام قاطع و خردمندانه درباره آن، جبران نخواهد شد. همه در مقابله با دست دشمن آتش‌افروز و عوامل خائن یا جاهل و غافل او وظایفی برعهده داریم؛ از دستگاه‌های حافظ امنیت و قوه قضائیه تا فعالان عرصه فکر و تبلیغ و تا آحاد مردم عزیز باید ید واحده‌ای باشند در مقابل جریانی که به جان مردم و امنیت آنان و مقدسات آنان بی‌اعتنائی و بی‌احترامی روا می‌دارد. ملت عزیز و دستگاه‌های مسئول یقیناً بر توطئه خیانت‌آمیز دشمنان فائق خواهند آمد، ان‌شاءالله. اینجانب به خانواده‌های عزادار این حادثه و به مردم شیراز و به همه ملت ایران تسلیت می‌گویم و شفای مجروحان را از خداوند متعال مسئلت می‌کنم.

سیدعلی خامنه‌ای/ ۵ آبان ۱۴۰۱

- آیت‌الله‌العظمی‌مکارم شیرازی**

این روزها که امنیت کشور عزیزمان تهدید شده است، فرصتی برای دشمنان و بدخواهان کشور و مردم و انقلاب مهیا گردیده تا در سایه حوادث اسفبار اخیر، به جنایات و پلیدی‌هایی که در سر داشته‌اند جامه عمل بپوشانند و

دشمنان اسلام و ایران و حفظ و اعتلای امنیت و وحدت در کشور، که حاصل مجاهدت ملت بزرگوار و خون‌بهای شهدای عزیز است، و نیز فرج و ظهور دادرس و منجی بشریت، حضرت بقیةالله‌الاعظم علیه السلام را مسئلت می‌کنم.

- جامعه مدرسین حوزه علمیه قم**

بسم‌الله الرحمن الرحیم

دشمنان اسلام، در جنایتی خونبار با هتک حریم مطهر و مقدس حضرت احمدبن موسی علیه السلام جمعی از زائران و ارادتمندان آن حریم قدسی را مظلومانه شهید و مجروح کردند. این اقدام دهشتناک در ادامه طراحی‌های اخیر دشمنان ملت ایران برای ناامن‌سازی کشور و جنگ ترکیبی دستگاه‌های جاسوسی و اطلاعاتی نظام سلطه و در رأسشان آمریکای جنایتکار است و باید به این مهم توجه داشت که آشوب‌ها، تخریب اموال عمومی و خصوصی و حرمت‌شکنی‌های اخیر، امروز کار را به جایی رسانده است که دشمن با جسارت و وقاحت تمام به حرم اهل‌بیت علیهم السلام حمله می‌کند.

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم این جنایت تکفیری را محکوم کرده و با عرض تسلیت به حضرت ولی‌الله‌الاعظم علیه السلام، رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی)، مراجع عظام تقلید (دامت برکاتهم) و خانواده معظم این شهدا اعلام می‌دارد:

۱. این اقدامات کور و کینه‌توزانه در به شهادت رساندن مردم بی‌دفاع، نشانه عجز دشمنان انقلاب اسلامی است. ملت بصیر و صبور ایران با شناخت توطئه‌های پیچیده دشمنان اسلام، همیشه خشتی‌کننده نقشه‌های آنان بوده‌اند و این حوادث، استحکام پولادین ملت ایران را متزلزل نخواهد کرد.

۲. برخی از خواص مدعی علم و سابقه انقلابی که بر اثر موج‌سنگین رسانه‌ای دشمن و عدم تشخیص روایت‌های حقیقی از روایت‌های دروغین بر نظام اسلامی زخم‌زبان زدند و بر طبل اختلافات مذهبی کوبیدند، بدانند؛ این حوادث دست دشمن را بار دیگر آشکار کرد و محوریت دشمن در این قضایا را به اثبات رساند.

از درگاه خداوند متعال برای شهدای این جنایت، علو درجات و برای مجروحین شفای عاجل مسئلت داریم و از مسئولان قضایی و امنیتی و انتظامی خواستاریم عاملان این جنایت را در اسرع وقت به سزای اعمالشان برسانند و چون همیشه پاسدار امنیت کشور عزیزمان باشند. *﴿ومکروا ومکر الله والله خیر الماکرین﴾*

- آیت‌الله‌خاتمی عضو شورای عالی حوزه**

آیت‌الله خاتمی عضو فقهای شورای نگهبان، در گفت‌وگو با خبرگزاری رسا با اشاره به حمله تروریستی در حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه السلام این حادثه را از چند جهت بسیار جنایت‌کارانه و فجیع خواند و گفت: یک جهت جنایت‌کارانه بودن این حمله تروریستی این است که افراد بی‌گناه مظلوم، هدف قرار گرفته شدند.

امام جمعه موقت تهران در تحلیل ابعاد این جنایت ادامه داد: بر این باورم اهداف اغتشاشگران با هدف این تکفیری جنایتکار، یکی بوده است؛ چراکه هر دو نظام را هدف قرار داده بودند؛ البته تصریح می‌کنم منظور از اغتشاشگران لیدرها یا سران اغتشاش هستند که خط می‌دهند چگونه در کشور جنایت صورت بگیرد.

آیت‌الله خاتمی در توضیح نقش بازی خورده‌ها و تکلیف آن‌ها خاطرنشان کرد: بازی خورده‌ها را هم تبرئه نمی‌کنم و همان تعبیر زیبایی رهبر معظم انقلاب را داریم که فرمودند باید تنبیه صورت بگیرد؛ یعنی آن‌ها باید آگاه شوند و البته اگر اعمال ننگین و جنایتی انجام داده‌اند، سزای آن را ببینند.

عضو فقهای شورای نگهبان ادامه داد: آیا باید بازی خورده‌ای که آدم کشته است رها شود؟! هرگز مکتب چنین دستوری را نمی‌دهد؛ پس اگر می‌گوییم بازی خورده‌ها، منظور بازی خورده‌هایی است که جنایت نکرده باشند؛ اما اگر بازی خورده‌ای جنایت کرده است باید سزای عمل ننگین خود را ببیند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه در تحلیل آنچه که در حرم حضرت شاهچراغ رقم خورده است بیان داشت: ما برای جنایت یک مباشری داریم که او به درک واصل شد؛ اما جنایت محدود به این مباشر نیست و باید همراهان این مباشر نیز پیدا، شناسایی و محاکمه شوند و سزای جنایت‌شان را ببینند؛ سبب و زمینه‌سازی نیز برای آن وجود دارد که قطعاً اغتشاشات یک ماه اخیر زمینه‌ساز این

جنایت بوده تا ذهن مسئولان مشغول این اغتشاشات باشد و در این عرصه غافلگیر شوند.

عضو هیئت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری با بیان فراز «و لعن الله امة قتلتکم و لعن الله الممهدین لهم بالتمکین من قتالکم» ابراز داشت: در زیارت عاشورا هم جانبان آدم‌کش کربلا مورد لعنت هستند و هم آن‌هایی که زمینه‌ساز آن جنایت عظیم شدند.

آیت‌الله خاتمی با تأکید بر تأثیر و نقش اغتشاشات اخیر در جنایت حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه السلام تصریح کرد: قطعاً این اغتشاشات زمینه‌ساز این جنایت بوده و اغتشاشگران نمی‌توانند خود را از این جنایت تبرئه نمایند، حتی اگر بیانیه هم در محکومیت این اتفاق بدهند، دروغ می‌گویند؛ زیرا این افراد در هدف، همراه با آن جنایتکار و آمران و عاملان این توطئه در حرم حضرت شاهچراغ علیه السلام هستند. عضو فقهای شورای نگهبان با اشاره به پذیرفتن مسؤولیت این حمله تروریستی از سوی گروهک تروریستی داعش یادآور شد: داعش جریان ساخته و پرداخته آمریکاست، کلینتون که از کاندیداهای ریاست جمهوری آمریکا بود در دوره وزارت خارجه‌اش تصریح می‌کند که آن‌ها داعش را ساخته‌اند، پرداخته‌اند و در مناظرات انتخاباتی ترامپ و کلینتون هم به صراحت این موضوع را بیان کردند. آیت‌الله خاتمی با اشاره به نقش داشتن آمریکا در جنایت اخیر تأکید کرد: ما در این جنایت دست آمریکا و طراحی آن‌ها را می‌بینیم و بایستی پرونده جنایت در حرم حضرت شاهچراغ را نیز جزو پرونده‌های سیاه آمریکا به حساب بیاوریم؛ داعش ربطی به اسلام ندارد؛ قطعاً اسلام آن‌ها که این‌همه آدم‌کشی با آن شکل‌های فجیع را تجویز می‌کند، اسلام نیست و بیگانه از اسلام است.

عضو هیئت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری جنایات داعش را در تاریخ بشریت کم‌نظیر دانست و با اشاره به بیانیه داعش گفت: قطعاً بر جهان انسانیت و جهان اسلام اگر نیازمند آرامش هستند، لازم است تدبیری درباره این وحشیان قسّی‌القلب کنند تا این وحشی‌ها را به سزای اعمال ننگین‌شان برسانند؛ چرا که ادامه حضور این افراد به معنای ادامه جنایت، قساوت و به خاک و خون کشیدن وحشیانه بشریت؛ چه مسلمان، چه شیعه و چه غیرمسلمان است.

- آیت‌الله سعیدی تولیت آستان مقدس حضرت معصومه علیها السلام**

بار دیگر دست پلید جنایتکاران اسلام‌ستیز آمریکا و اسرائیل از آستین تروریست‌های دست‌پروده‌شان بیرون زده و سفاکانه خون پاک زائران حریم مطهر امین ولایت حضرت احمدبن موسی شاهچراغ را بر زمین ریخت. دشمنان اسلام و ایران عزیز، که از بروز نشانه‌های توسعه و پیشرفت نهضت مقدس جمهوری اسلامی و رهبری امامین انقلاب عصبانی و کلافه هستند، تمام توان خود را به کار بسته‌اند تا با جنایت سیوغانه‌ای چون این حادثه تروریستی و ایجاد اغتشاشات پرارکنده بر تنه تنومند درخت انقلاب اسلامی زخم وارد کنند. بی‌تردید خون مطهر شهدای آستان مقدس احمدی و محمدی در رگ‌های مردم غیور و بصیر ما جریان یافته و به هیچ عنوان پایمال خائنین و منافقین قرار نخواهد گرفت. خون این شهیدان مظلوم روشنگر و راهنمای فریب‌خوردگان خواهد شد و عزم ما را برای حضور جان‌برکف در مسیر خدمت به اهل‌بیت علیهم السلام، تا ظهور منجی عالم بشریت بیش از پیش جزم خواهد نمود.

- آیت‌الله‌اعرافی‌مدیر حوزه‌های علمیه**

استکبار جهانی و رژیم آدم‌کش اسرائیل و هم‌پیمانانشان پس از استیصال در تضعیف نظام مقدس اسلامی در اغتشاشات اخیر، به حمله تروریستی در این مکان ملکوتی که مأمن و مأوی دل‌باختگان و ارادتمندان خاندان اهل‌بیت علیهم السلام می‌باشد اقدام نمودند که موجب انزجار ملت آگاه و رشید ایران و همه آزاد مردان و پیروان راستین ادیان الهی گردید. اینجانب ضمن محکوم کردن این اقدام تروریستی، به حضرت بقیةالله‌الاعظم ارواحنا‌تعالاه و رهبری معظم انقلاب اسلامی و مراجع عظام تقلید، ملت شریف ایران و حوزه‌های علمیه و مردم عزیز و روحانیت محترم استان فارس و شیراز قهرمان و یازماندگان ارجمند این حادثه ناگوار تسلیت گفته، از خداوند متعال مغفرت و رحمت برای شهدای این حمله تروریستی و شفای عاجل مجروحین و اجر و صبر جزیل برای یازماندگان آنان خواستارم.

آمران و مسببان این جنایت وقیح بدانند که به‌زودی به فضل الهی پاسخ پشیمان‌کننده و عبرت‌آموز نیروهای مقتدر انقلاب اسلاری، وسود ننگین آن‌ها را فرا خواهد گرفت و به‌فضل الهی انقلاب اسلامی و ایران مقتدر و نیرومند راه رشد و بالندگی خود را با توکل بر خدا و اتکای بر ملت بزرگ ایران و با وحدت و همدلی و هماهنگی خواهد بیمود و حوزه‌های علمیه و روحانیت در کنار مراکز علمی و دانشگاهی در خدمت به مردم و شکوفایی ایران اسلامی خواهد ایستاد و از استقلال و اقتدار و آزادی ایران دفاع خواهند کرد و برخورد با مسببان و مباشران حرکت تاریخی تروریستی را خواهند.

- آیت‌الله‌اراکي عضو شورای عالی حوزه**

«وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُوماً فَقَدْ جَعَلْنَا لِرَیْثِهِ سُلْطٰناً»

بار دیگر دست جنایتکار استکبار جهانی از آستین مزدوران تروریست بیرون آمد و با مغتنم شمردن فرصتی که اغتشاشگران و آشوب‌طلبان در اختیار سرویس‌های جاسوسی قرار دادند، با هتک حرمت بارگاه ملکوتی حضرت احمدبن موسی علیه السلام زائرین بی‌گناه از مرد و زن و کودک را مورد اصابت گلوله‌های کینه‌توزانه خود قرار دادند.

ادامه در صفحه بعد

شناختی تقسیم و اظهار کرد: جبهه استکبار پس از ناامیدی از تأثیر اقدامات نظامی در اراده ملت ایران، به سراغ یک راهبرد ترکیبی چندلایه رفته است.

سردار جلالی ادامه داد: در این راهبرد جدید، از

طریق نفوذ و شناسایی آسیب‌پذیری‌های فنی در زیرساخت‌های حیاتی، حساس و مهم، آن زیرساختی را که بیشترین تأثیر را در زندگی مردم دارد، انتخاب داد؛ در موضوع سایبری انجام اقدامات پیشگیرانه و شناسایی مورد هدف قرار می‌دهند. پس از آن در سایه قطع‌کارکرد و خدمت‌رسانی به مردم، از رسانه و شبکه‌های اجتماعی برای بزرگنمایی و تحریک مردم به سمت اغتشاش استفاده می‌کنند.

رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور، با بیان اینکه برای مقابله با این نوع تهدیدات، باید الگوی چندجانبه و ترکیبی را در دستور کار قرار ددیم، توضیح داد: در موضوع سایبری انجام اقدامات پیشگیرانه و شناسایی نقاط ضعف و آسیب، از جمله راهبردهایی است که در دستور کار سازمان قرار دارد.

وی با بیان اینکه تداوم کارکرد زیرساخت‌های حساس، حیاتی و مهم، خط قرمز سازمان پدافند غیرعامل کشور است، تصریح کرد: در همین زمینه تدوین برنامه تداوم کارکرد دستگاه‌های خدمات‌رسان در دستور کار قرار گرفته است.

وی همچنین با تأکید بر لزوم تدوین یک برنامه پدافند رسانه‌ای برای مقابله با حجم بالای تبلیغات منفی و دروغ‌پراکنی رسانه‌های بیگانه، بر لزوم تبیین اهداف دشمنان و آشکارسازی توطئه‌ها برای مردم تأکید کرد.

■ دوشنبه ۹ آبان ۱۴۰۱ ■ ۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ ■ ۳۱ اکتبر ۲۰۲۲

■ سال بیست و یکم ■ شماره ۷۲۷

مراجع عظام و علما در دیدار رئیس سازمان پدافند غیرعامل تأکید کردند

لزوم حفظ هوشیاری و بیداری در مقابل دشمنان

سردار غلامرضا جلالی، رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور، به‌همراه جمعی از مدیران و معاونان این سازمان، به‌مناسبت ایام نکوداشت پدافند غیرعامل ۵ آبان با سفر به شهر مقدس قم، با آیت‌الله‌العظمی جوادى آملی

آیت‌الله سعیدی تولیت آستان مقدس حضرت معصومه علیها السلام و حجت‌الاسلام والمسلمین شهرستانی

نماینده آیت‌الله‌العظمی سیستانی در قم به‌صورت جداگانه دیدار کرد.

کسی که مریض شد و تزریقاتی شد، باید «درمان» نیز باشد!

● **لزوم اتخاذ راهبردهای مقابله‌ای برطبق مقتضای زمان**

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سعیدی نیز در دیدار رئیس سازمان پدافند غیرعامل، ضمن تسلیت حادثه غم‌بار شهادت زائران حرم شاهچراغ علیه السلام، اظهار کرد: در مقابله با رفتارها و روش‌های دشمن، در تعبیرات دینی ما آمده است که سنگ را به جایی پزند که از آن جا آمده است؛ این تعبیر، تعبیری گویا و رساست که در مقابله با دشمن مطرح است؛ ولی کارهای دیگری هم داریم که در دستگاه پدافند غیرعامل، باید در سه دسته اقدامات کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برنامه‌ریزی شود.

تولیت حرم مطهر بانوی کرامت علیه السلام با بیان اینکه تفاوت ویژگی‌های پدافند غیرعامل از نگاه مکتب ما با نگاه دشمن باید مشخص شود، گفت: آیت‌الله‌العظمی سیدحسن اصفهانی علیه السلام که در عصر خود مرجع واحد بودند، می‌فرمایند: بخشی از حکومت‌داری عقلایی است و باید ببینیم که عقلا چه می‌کنند و ماعلی ندارد که از دیگران فنون و روش‌ها را بیاموزیم؛ ولی چیزهایی هم وجود دارد که محدود به احکام و ضوابط شرعی است و باید ببینیم که دین درباره آن چه گفته است.

نماینده ولی‌فقیه در استان قم تصریح کرد: وقتی مالک‌اشتر به خیمه فتنه نزدیک شده بود، و نزدیک بود خیمه ام‌الفساد را فتح کند، پیامی از ولی‌امرش رسید که برگرد و اینجا یک چالش پیدا شد که با محاسبات نظامی نباید محاسبه شود و باید با ملاحظات دینی از فرمان ولی‌امر اطاعت کرد.

آیت‌الله سعیدی افزود: در جنگ صفین که امیرالمؤمنین علیه السلام با عمروعاص مواجه شدند و خواستند او را بکشند، او حرکتی را انجام داد که امام علیه السلام از کشتن او صرف‌نظر کردند که این حرکت، در هیچ جایی جز مکتب قابل درک نیست و یا اینکه فرمودند: اگر دشمن آب را به روی شما بست، شما نباید این کار را انجام دهید، اقداماتی است که باید در قالب مکتبی به آن عمل کنیم.

وی با بیان اینکه باید بدانیم الآن پدافند غیرعامل چه وظیفه‌ای دارد، گفت: کار شما خیلی گسترده است و یکی از حوزه‌های مهم کشور، مدارس و دانش‌آموزان هستند که باید در میان‌مدت و بلندمدت روی آن کار کنید.

تولیت حرم مطهر حضرت معصومه علیه السلام با بیان اینکه راه مقابله با مشکلات یکسان نیست، گفت: روش مقابله در قضایای فتنه ۸۸ یک راه داشت و الآن یک راه دیگری دارد و باید تفاوت‌ها را بیابید و در عمل به کار ببرید؛ زیرا

■ دوشنبه ۹ آبان ۱۴۰۱ ■ ۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ ■ ۳۱ اکتبر ۲۰۲۲

■ سال بیست و یکم ■ شماره ۷۲۷

مراسم بزرگداشت شهدا از سوی آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی برگزار شد

مراسم بزرگداشت شهدای حادثه تروریستی حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه السلام از سوی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در مسجد اعظم قم برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، مراسم بزرگداشت شهدای حادثه تروریستی حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه السلام، از سوی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در مسجد اعظم قم برگزار شد. در این مراسم علاوه بر حضور معظم‌له، آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، اعضای خبرگان رهبری، نمایندگان بیوت مراجع عظام تقلید، علما، اساتید، طلاب، مسئولان استانی و اقشار مختلف مردم حضور داشتند.

حجت‌الاسلام والمسلمین علی نظری منفرد استاد حوزه علمیه قم در این مراسم با بیان اینکه داعش ساخته دست آمریکا است، ابراز کرد: غربی‌ها در محاسبات خود به این نتیجه رسیده بودند که با وجود داعش کار منطقه اسلامی تمام است اما رزمندگان اسلام نقشه‌های دشمنان را درهم پیچیده و آنها را ناکام گذاشتند.

وی افزود: نظام اسلامی در این حوادث قاطعیت از خود نشان دهد و رحمت و گذشت کافیت، این تروریست‌های ناجوانمرد جای ترحم برای خود باقی نگذاشته‌اند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نظری منفرد با بیان اینکه جان مسلمان مهم است، خاطرنشان کرد: برای همه مشخص شده است که عده‌ای برای ترور و به هم ریختن آرامش کشور پول گرفته‌اند، لذا نظام با قاطعیت با تروریست‌ها برخورد کرد.

استاد حوزه علمیه با بیان اینکه انسان با وجدان دست به ترور نمی‌زند، عنوان کرد: اگرچه اسلام دین رحمت و عفو و گذشت است، اما نسبت به ظالمین و قصاص آنها کوتاه نمی‌آید.

بزرگداشت شهدای حادثه تروریستی در حرم مطهر شاهچراغ علیه السلام

به گزارش ایرنا از شیراز، حجت‌الاسلام والمسلمین پناهیان، ۱۷آبان در مراسم بزرگداشت شهدای حمله تروریستی در حرم مطهر شاهچراغ علیه السلام که از سوی دفتر مقام معظم رهبری در این آستان مقدس برگزار شد، با بیان اینکه درس‌ها و عبرت‌های فراوانی در این حادثه است، گفت: با این حادثه دشمنان ما کینه دیرینه خود را به ما نشان دادند؛ خداوند متعال در قرآن می‌فرماید که این‌ها با شما خوب نیستند؛ چراکسی باید کینه ما را آنقدر به دل داشته باشد که زن‌ان و کودکان ما را به رگبار ببندد.

وی گفت: بچه‌ها زندگی و بازی را با مبارزه آغاز می‌کنند؛ بچه به صورت غریزی می‌داند دشمنی دارد که باید با او مبارزه کند. نباید انگیزه ستیزه با دشمن در ذهن آنها از بین برود؛ بلکه باید دشمنشان را پیدا کنند؛ آنها دیدیم را که گرفتند باید بعضی از دشمن در سینه داشته باشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین پناهیان بیان داشت: اولین پیام این گلوله باران این است که دشمنان از ملت ایران کینه به دل دارند. کینه زمانی را بر دل داشتند که با وجود فتنه چادر از سر برداشتند. آنها حتی کینه کم حجابان، کودکان و نوجوانان ما را هم به دل دارند. چراکه کم‌حجابان و جوانان ما نیز در این فتنه تسلیم داعش نشدند. خطیب مراسم گفت: دشمنان با یک گلوله‌باران و چند خنساب فشنگ نمی‌توانند ملت ایران را از پا درآورند. اما برخی مردم ایران هنوز کینه‌توزی دشمن را باور نکردند. دشمنان آنقدر بغض این ملت را در سینه دارند که با وجود اینکه می‌دانند نمی‌توانند ملت را به ستوه بیاورند اما هنوز هم دندان را به هم می‌سایند.

وی گفت: دشمنان حتی اگر به ملت ایران دسترسی پیدا کنند به بندگی هم راضی نمی‌شوند. ببینید همین دواعشی که سلطه بر قسمتی از عراق پیدا کردند با این کشور چه کردند؟ هزاران دانشجو را در یک لحظه نابود کردند. مردم ایران باید باور کنند که دشمن دارند. این موضوع را خداوند با آیات خود برای ما جا می‌اندازد.

حجت‌الاسلام والمسلمین پناهیان با بیان اینکه یک وجه سیاسی نبودن این است که دشمن نداشته باشید، گفت: به قول رهبر معظم انقلاب خدا لعنت کند کسانی را که می‌خواهند جوانان ما سیاسی نباشند. این جنایت‌هایی که می‌شود نشان از دشمن داشتن ما و کینه داشتن دشمنان‌مان است. اگر در شب حادثه تروریستی شاهچراغ علیه السلام درب همین شبستان باز شده بود صداها هزار نفر نمازگار به شهادت می‌رسیدند. اما ما دشمنان را نابود خواهیم کرد چراکه از این مسیر عقب نخواهیم نشست و کینه آنها را در گلویشان خفه خواهیم کرد. خطیب مراسم اظهار داشت: دشمنان از ایجاد ناامنی و آشوب دنبال ترساندن و خسته کردن ملت ایران هستند و امیدشان این است که با گلوله‌باران از آب گل‌آلود ماهی بگیرند. آنها گلوله‌باران می‌کنند و می‌خواهند این را به ذهن مردم تداعی کنند که ما خودمان این کار را کردیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین پناهیان گفت: متأسفانه چند روحانی عمامه به سر از سیاسيون ناباب این کشور مدل ابوموسی اشعری را ایجاد کردند و به جبهه حق و باطل کاری نداشتند. ای عمامه به سری که ندیدی بسیجی دست به سلاح نبرد، کتک خورد، شهید شد اما خشونت نکرد و برای امنیت مردم جان داد.

وی اظهار داشت: از دستگاه‌های مربوطه، دستگاه‌های امنیتی و قوه قضاییه مجدانه می‌خواهم از کنار این مسائل ساده نگذرند. ما یاد خود را جای کسانی بگذاریم که در این حادثه عزیزان خود را از دست داده‌اند؛ جای طفلی که خانواده‌اش را از دست داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین پناهیان با تأکید بر اینکه برای برخورد با عوامل این حادثه قاطعیت لازم است، گفت: ما در کشوری زندگی می‌کنیم که از نعمت امنیت برخوردار هستیم. نعمت امنیت نعمتی است که با هیچ چیزی برابری نمی‌کند. وی افزود: وقتی امنیت نباشد کسب و کار، آسایش و راحتی، درس و فرهنگ نیست. نعمت امنیت نعمت بزرگی است. عده‌ای بنا دارند این نعمت را از کشوری که در خاورمیانه از امنیت خوبی برخوردار است بگیرند.

ادامه از صفحه قبل

بر همگان روشن است که دشمن هرگاه در پیشبرد اهداف شوم خود در همه عرصه‌ها به یأس کامل می‌رسد، دست به فعالیت‌های کور می‌زند.

از دستگاه‌های مقتدر امنیتی، نظامی و اطلاعاتی نظام مقدس جمهوری اسلامی انتظار می‌رود تا اقتدار خود را به رخ دشمن کشانند و درسی عبرت‌آموز به برنامه‌ریزان، آمران و عاملان این جنایت ددمنشانه بدهند.

در پایان از پروردگار متعال برای شهدای این حادثه اسفناک علو درجات، برای بازماندگانشان صبر جمیل و اجر جزیل و برای مجروحین شفاى عاجل مسئلت دارم.

● **آیت‌الله‌رجبی عضو شورای عالی حوزه**

ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله أمواتاً بل احياء عند ربهم يرزقون

جنایت احمقانه گروهی تروریستی، نشان از ضعف و اضمحلال امپراتوری رسانه‌ای استکبار جهانی دارد؛ چراکه چهل روز تلاش شبانه‌روزی استکبار جهانی و مستعمرات رسانه‌ای‌شان برای ضربه زدن به نظام مقتدر و مظلوم جمهوری اسلامی ناکام ماند. حال پیاده‌نظام شرور و تروریست آنها انتقام ایستادگی و مقاومت را از صاحبان اصلی نظام، یعنی مردم غیور ایران اسلامی گرفته‌اند. اما این دشمن سفیه از تجربه نزدیک به نیم قرن دشمنی با انقلاب اسلامی عبرت نگرفته و نمی‌فهمد که این خونریزی‌ها امت اسلامی ایران را در استقامت بر آرمان‌های بلند خویش متحدتر می‌کند. الحمدلله الذی جعل اعدائنا من الحمقاء

ان‌شاءالله به‌زودی دست قدرت الهی انتقام این خون‌های پاک را خواهد گرفت و مزدوران منطقه‌ای و دولت‌های مرتجع را از این اعمال ضد انسانی خویش پشیمان خواهد کرد. کما اینکه در صدر اسلام امت مظلوم اسلامی را نصرت بخشید. ملت فهدم و با بصیرت ما با حضور حماسی و چشمگیر خود در تشییع پیکر پاک شهیدان این حادثه تلخ و ممچنین اجتماعات و

در پی حادثه تروریستی در حرم شاهچراغ صورت‌گرفت

ابراز همدردی رهبر معظم انقلاب، مراجع عظام تقلید و سران نظام با مردم داغدار شیراز

هیئات مذهبی، پاسخ این ددمنشی‌ها را خواهند داد. خوشا به حال کسانی که در هنگام فریضه مغرب در حال زیارت حرم اهل‌بیت علیهم السلام با بدنی خونین

با خدای خویش ملاقات کردند. یا لیتنا کنا معکم فنفوز فوراً عظیماً

این هتک حرمت حرم اهل‌بیت علیهم السلام و این شهادت عظیم را به محضر حضرت بقیة‌الاعظم (ارواح‌نظام) رهبر معظم انقلاب مدظله‌العالی و بازماندگان این واقعه دردناک تبریک و تسلیت عرض می‌کنم و از خداوند متعال برای خانواده‌های داغدار صبر و اجر جزیل خواستارم.

● **مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران و جامعه‌الزهر** علیه السلام

اینگونه اقدامات در شیراز و زاهدان نشان از اوج زرالت و در عین حال ذلت دشمن زبون و دست‌نشانده استکبار و وهابیت خبیث را نشان می‌دهد.

کینه و عداوت دشمنان خبیث ملت انقلابی و شهیدپرور و بصیر ایران اسلامی آن چنان است که برای تحقق نقشه‌های شوم و توطئه‌های خود برای مقابله با امنیت کشور دست به هرکاری می‌زند و این بار حرم شاهچراغ «علیه السلام» را « ا هدف تیرهای ددمنشانه خود قرار داد و تعدادی از هم‌وطنان نمازگذار و مومن را به شهادت رساند.

یقیناً این حادثه اتمام حجت با همه کسانی است که در هفته‌های گذشته با ایجاد ناآرامی و اغتشاش در سطح خیابان‌ها زمینه را برای توطئه‌های دشمن و این‌گونه حوادث دلخراش و ددمنشانه فراهم کردند.

ملت شریف ایران اسلامی ثابت‌قدم و استوار در حفظ آرمان‌های والای انقلاب و راه حضرت امام خمینی «قدس الله نفسه الزکیه» و تحقق بخشیدن منویات مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای «مدظله‌العالی» ایستاده و در برابر اینگونه اقدامات ذلیلانه و ناجوانمردانه از پای ننشسته و ذره‌ای از مواضع انقلابی خویش عقب‌نشینی نخواهد کرد.

گفتنی است، حجج‌اسلام مروی تولیت آستان قدس رضوی، کلانتری تولیت حرم مطهر حضرت شاهچراغ علیه السلام، سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب‌الله لبنان، اکرم الکعبی دبیرکل جنبش مقاومت اسلامی نجباء، رحیمیان تولیت

گزارش: داوود مظاهری

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

لزوم بهره‌گیری از قرآن کریم برای درک مطالب عمیق فلسفی

این مرجع تقلید در دیدار جمعی از اساتید فلسفه دانشگاه ادیان و مذاهب، بیان کردند: در شرایط حاضر لازم است، درباره اسلام و قرآن بازشناختنی صورت‌گیرد تا نسل امروز با بیشتر آشنا شوند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد علوم وحیانی اسراء، حضرت آیت‌الله جوادی آملی، در دیدار جمعی از اساتید فلسفه دانشگاه ادیان و مذاهب بیان کردند: در

محمدحسن نامی رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، ۵ آبان یا آیات سعیدی نماینده ولی‌فقیه در استان قم و اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور به صورت جداگانه دیدار کرد و از رهنمودهای ایشان درباره بحران‌های جاری کشور و مدیریت درست آنها بهره‌مند شد.

● **اطلاع‌رسانی درست در مدیریت بحران از آسیب‌های فراوان جلوگیری‌می‌کند**

آیت‌الله سعیدی نماینده ولی فقیه در قم در این دیدار، که در سالن محراب حرم مطهر بانوی کرامت ^{علیه‌السلام} انجام شد، با بیان اینکه برخی حوادث امتحان خداست، گفت: خدا از ما خواسته است که در برابر امتحان الهی صبر پیشه کنیم، اما صبر به‌معنای ایستادن و انفعالی برخورد کردن نیست؛ بلکه باید در امتحان الهی آنچه را که وظیفه ماست، انجام دهیم و در این صورت، اگر به اعتقادات و بنیانهای فکری ما لطمه‌ای وارد نشود، از صابران خواهیم بود.

تولیت حرم مطهر بانوی کرامت ^{علیه‌السلام} با تأکید بر اینکه اطلاع‌رسانی ما در سوانح و بحران‌ها، از نظر ارزش و اعتبار، کمتر از مقابله با بحران نیست، افزود: گاهی اطلاع‌رسانی حساب‌شده، می‌تواند از آسیب‌های فراوان یک حادثه جلوگیری و جان و مال مردم را حفظ کند.

وی با بیان اینکه ما باید از تجارب کشورهای دیگر در زمینه مدیریت بحران استفاده کنیم، گفت: در برخی حوادث مشابهی که اتفاق می‌افتد، تلفات کشورهای دیگر از ما کمتر است و این به‌خاطر این است که تدبیرهایی اندیشیده و پیشگیری‌هایی انجام داده‌اند.

تولیت حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه ^{علیه‌السلام} ادامه داد: برخی شیوه‌های مدیریت بحران عقلایی است و فرقی بین کشور اسلامی و غیراسلامی ندارد؛ ولی برخی از شیوه‌های مقابله با بحران‌ها در قواعد فقهی ماست و ما باید این موارد را شناسایی و به آن عمل کنیم.

● **ترسیم پیوست حوزوی مدیریت بحران ناظر به رسالت‌های حوزه علمیه**
آیت‌الله اعرافی نیز در این دیدار ضمن تقدیر از تلاش و مجاهدت خدمت‌رسانان به مردم و نقش آفرینی گروه‌های جهادی و مردمی، نقش سازمان مدیریت بحران کشور و ادارات تابعه در ایجاد هماهنگی، جریان‌سازی و پیشگیری و مدیریت بحران را بسیار برجسته و درخور تحسین و تقدیر دانست.
مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به گذرا بودن این دنیا و مناسبات مادی آن، در بخش دیگری از سخنان خود به اهمیت دانش مدیریت و شاخه‌ها و گرایش‌های متنوع آن اشاره و مدیریت بحران را از مهم‌ترین آن‌ها برشمرد و اذعان کرد: هدایت، انسجام‌بخشی و ساماندهی مدیریت‌های بحرانی که در سطح مختلف اجتماعی شکل می‌گیرد، نیازمند توجه جدی است.
عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، عاشورا را از بی‌ظریف‌ترین و زیباترین جلوه‌ها و دربردارنده نظرات عمیق مدیریت بحران دانست و تصریح کرد:

دسترسی به فهرست الفبایی ۲۰ هزار نسخه خطی قرآن

مؤسسه تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان، در «بانک اطلاعات نسخ خطی جهان»، امکان دسترسی کاربران را به بیش از ۲۰ هزار نسخ خطی قرآنی در شبکه اینترنت و اپلیکیشن‌های (نرم‌افزارهای کاربردی) تلفن همراه فراهم کرد.
به گزارش خبیرگزاری انا، مؤسسه تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان در «بانک اطلاعات نسخ خطی جهان» که شامل ۳۰۰ هزار نسخه خطی در ایران و ۶۰ هزار نسخه خطی در سراسر جهان است، امکان دسترسی کاربران را به بیش از ۲۰ هزار نسخ خطی قرآنی در شبکه اینترنت و اپلیکیشن‌های (نرم‌افزارهای کاربردی) تلفن همراه فراهم کرد.

این سایت که همزمان با رونمایی از نخستین نرم‌افزار بانک اطلاعات نسخ خطی جهان آغاز به کرد، به‌نشانی ^{ghbook.ir} و ^{lohedana.ir} در دسترس علاقه‌مندان، دانشجویان، طلاب و محققان در سطح دنیا قرار گرفت.

براساس اعلام مؤسسه تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان به‌عنوان مجری طرح بانک جامع فهرست الفبایی نسخ خطی جهان در این بانک، نام کتاب، نام مؤلف، موضوع، زبان، آغاز، انجام، نام کاتب، تاریخ کتابت، مکان کتابت و مشخصات ظاهری نسخه خطی، قابل جست‌وجو است.

بانک جامع فهرست الفبایی نسخ خطی جهان، قابلیت جست‌وجو براساس مهر، یادداشت، تملک، مقابله، وقف‌نامه، اجازه، سماع، بلاغ و هر آنچه در گذر ایام در حواشی نسخ خطی افزوده‌شده را دارد.

این بانک تاکنون ۳۰۰ هزار نسخه خطی در ایران و ۶۰ هزار نسخه خطی در سراسر جهان اعم از جهان عرب، آمریکای شمالی، اروپا، شبه‌قاره، آسیا و سایر مناطق را در برگرفته است که بیش از ۲۰ هزار نسخه از این نسخ، قرآنی است.

اسامی کتابخانه‌های ایران، شبه‌قاره هند، پاکستان، آسیای میانه، جهان عرب، آمریکای شمالی و اروپا که فهرست نسخ خطی آن‌ها از طریق اینترنت در بانک جامع فهرست الفبایی نسخ خطی جهان قابل جستجو و دانلود می‌بایند، منتشر شد.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

لزوم بهره‌گیری از قرآن کریم برای درک مطالب عمیق فلسفی

کتاب‌های فلسفه غرب را نیز یاد آور شدند و افزودند: مترجمین سعی کنند، کتب فلسفه غرب خصوصاً اصطلاحات علمی آن را مهربانانه و واضح ترجمه کنند تا کسی که فلسفه اسلامی را خوانده است، بتواند شفاف بفهمد که مثلاً کانت و دکارت چه می‌گویند!

معظم‌له خطر شبهات فکری در جامعه را یادآور شدند و اظهار کردند: جنگ‌ها مانند جنگ‌های صلیبی و امثال آن، تنها دین را می‌تواند از زبان مردم بگیرد؛ اما آنچه دین را از روح و جان مردم می‌گیرد، شبهات فلسفی و فکری است!

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی ابراز کردند: در فلسفه مادی‌گرایان غربی، اصل بر طبیعت است و می‌گویند: طبیعت ما را می‌میراند! اما

در دیدار رئیس سازمان مدیریت بحران کشور با آیات اعرافی و سعیدی تأکید شد

ترسیم پیوست حوزوی مدیریت بحران ناظر به رسالت‌های حوزه‌های علمیه

مدیر حوزه‌های علمیه، بر اهمیت ترسیم و تقویت پیوست مواجهه با بحران در تمام نهادها و مجموعه‌های حاکمیتی تأکید و اذعان کرد: ترسیم نقشه جامع مدیریت بحران کشور و فعال‌سازی ظرفیت‌های همگانی امر بسیار مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

وی برخورداری از نگاه کلان راهبردی، توجه به رویکرد اقناع همگانی و آگاهی‌بخشی عمومی را مهم ارزیابی نمود و یادآور شد: حوزه‌های علمیه، همواره در خدمت مجموعه‌های فعال در عرصه‌های مختلف خدمت‌رسانی، فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی است.

آیت‌الله اعرافی در بخش پایانی سخنان خود، بر لزوم ترسیم پیوست حوزوی مدیریت بحران ناظر به رسالت‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و تبلیغی حوزه‌های علمیه تأکید و خاطرنشان کرد: جهت‌گیری برنامه‌ریزی‌های اخیر حوزه‌های علمیه، به سمت تقویت کنشگری‌های فرهنگی، اجتماعی و نقش آفرینی رسالتی طلاب و حوزویان است.

● **رسانه‌های استکباری مشکلات ایران را بزرگ‌نمایی‌می‌کنند**

محمدحسن نامی نیز در این دیدارها، با بیان اینکه رویکرد سازمان مدیریت بحران بر پیشگیری است، اظهار کرد: ما ۵۶ مورد بحران داریم که در کشور ما رخ داده که مهم‌ترین آنها سیل، زلزله، آتش‌سوزی، ریزگرد، سرمازدگی و خشک‌سالی است.

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، با اشاره به بحران آب در کشور، ابراز کرد: در مورد کم‌آبی که اسمال داریم، ما از اردیبهشت‌ماه نامه زدم که باید در مدارس و خانواده‌ها فرهنگ‌سازی شود؛ زیرا منابع آبی محدود است و ظرفیت سدهای ما نیز کاهش یافته است و نیاز به لایروبی دارد.

وی با بیان اینکه کینه دشمن به ما باعث می‌شود، از بحران‌ها سوء استفاده کند تا به ما ضربه بزند، افزود: با اینکه ما در سیل دو سال قبل نسبت به برخی کشورهای غربی که سیل مشابهی داشتند، کشته و مفقودی کمتری دادیم؛ ولی رسانه‌های وابسته به غرب، اخبار کشور ما را ضریب می‌دادند و از کنار اخبار سایر کشورها گذر می‌کردند که نشان‌دهنده رویکرد دوگانه غرب در بحران‌ها و بزرگ‌نمایی مشکلات ایران است.

گفتی است، نشست فصلی دو روزه مدیران کل مدیریت بحران کشور، چهارم تا پنجم آبان‌ماه در قم برگزار شد.

گزارش: سیدامیر سجادی

آیین بزرگداشت ۱۳۰ بانوی شهید استان قم برگزار شد

وی افزود: آیات شریفه قرآن کریم، از سبک زندگی مطلوب انسانی با عنوان حیات طيبة یاد می‌کند و می‌فرماید: «من عمل صالحا من ذکر أو أنثی و هو مؤمن؛ فلنحیینه حیاة طیبة ولنجزینهم أجرهم بأحسن ما كانوا يعملون(نحل/۹۷) بی‌تردید بانوان مسلمان نقش‌آفرینی ارزشمند و بی‌بدیلی در ایجاد حیات طيبة اجتماعی داشته و خواهند داشت.

مدیر جامعه‌الزهراء ^{علیه‌السلام} ابراز کرد: بانوان در جمهوری اسلامی ایران تاکنون در تمام عرصه‌های آموزشی، تربیتی، پژوهشی، فرهنگی، حکمرانی و سیاسی وارد شده‌اند تا با تاسی از رهنمودهای امامین انقلاب، دختران، همسران و مادران موفق ایران اسلامی باشند.

وی در ادامه افزود: ایران اسلامی برای ماندگاری، ۷ هزار شهید زن از تبار حضرت فاطمه زهرا و حضرت زینب کبری ^{علیه‌السلام} را تقدیم انقلاب کرد و ۱۳۰ نفر از این شهدا از استان قم در نقش مادر، همسر، دختر، رزمنده و امدادگر به‌عنوان پشتوانه مقاومت به‌شمار می‌آیند.

سیده‌زهره ربیعی در پایان خاطرنشان کرد: خواهران، همسران و مادران شهدا! شما الگوی فداکاری هستید و دشمن برای شکست صبر شما بی‌صبر است؛ ما به شما افتخار می‌کنیم و این ایثار و فداکاری شماسست که به ملت عزیز ایران عزت بخشیده است.

● اخبار کوتاه ایــــران

● **درخواست ۲۲ کشور برای خرید پمپادهای ایرانی:**
دستیار و مشاور عالی فرمانده کل قوا با بیان اینکه امروز بیش از ۸۰ درصد تجهیزات دفاعی را در داخل تولید می‌کنیم، اعلام کرد: ۲۲ کشور درخواست خرید پمپادهای ایرانی را دارند.

● **قبض برق ۸ میلیون مشترک رایگان شد:**
با اعمال تعرفه‌های تنبیهی و تشویقی برای مصرف برق تابستان، قبض ۸میلیون مشترک رایگان شد.

● **محققان ایرانی موفق به تولید زخم‌پوش‌های نانویی شدند:**
محققان یکی از شرکت‌های فناوری در حالی زخم‌پوش‌های نانویی با قابلیت درمان زخم‌های عمیق را تولید کردند که این محصول حوزه سلامت در انحصار یکی از شرکت‌های آمریکایی بوده است.

● **نفوذ به ایمیل‌های یکی از شرکت‌های تابعه:**
سازمان انرژی اتمی: دسترسی غیرمجاز از مبدا یک کشور خارجی مشخص، به سامانه پست الکترونیک شرکت مادر تخصصی تولید و توسعه انرژی اتمی، منجر به انتشار محتوای برخی از پست‌های الکترونیکی در فضای مجازی شد.
محتوای موجود در ایمیل‌های کاربران حاوی پیام‌های فنی و تبادلات معمول و جاری روزمره است.
بدیهی است هدف از انجام این‌گونه تلاش‌ها به منظور جلب توجه عموم، فضاسازی‌های رسانه‌ای و عملیات روانی بوده و فاقد هرگونه ارزش دیگری است.

● **توربین‌های ایرانی در راه‌روسیه:**
مدیرعامل شرکت مهندسی گاز ایران: ۸۵ درصد تجهیزات صنعت گاز در داخل کشور ساخته می‌شود و به پشتوانه همین توانمندی، به‌تازگی قراردادی برای صادرات ۴۰ توربین گازی با روسیه امضا شده است.
توربین ایرانی بازدهی بیشتری نسبت به توربین‌های خارجی دارد.

● **سه‌می حج تمتع ایران ۲ برابر شد:**
نماینده ولی فقیه در امور حج زیارت: ۲۵ درصد زائران اعزامی به حج تمتع سال آینده را افراد بالای ۶۵ تشکیل خواهند داد.
یکی از دلایل افزایش دو برابری سهمیه زائران ایرانی در مقایسه با تعداد افراد اعزام شده به حج تمتع امسال، مکاتبات و پیگیری مسئولان ایرانی و نیز برداشته شدن شرایط سخت کرونایی در عربستان است.

● **دختر ۸ ساله مشهدی پرچم ایران را بالا برد:**
سلما همتیان، شطرنج‌باز ۸ ساله ایرانی در مسابقات آسیایی با حجاب کامل مدال طلا را کسب کرد.
سلما، دوست داشتیم افتخار اسلام باشم به همین دلیل با چادر بالای سکوی قهرمانی آسیا ایستادم.
با اینکه به سن تکلیف نرسیده‌ام اما همیشه حجاب دارم.

● **ایران تعدادی از اشخاص و نهادهای اتحادیه اروپا را تحریم کرد:**
وزارت امور خارجه ایران نهادها و اشخاصی در حوزه اتحادیه اروپا را به‌دلیل اقدامات عامدانه در حمایت از تروریسم گروه‌های تروریستی، ترغیب و تحریک به تروریسم و خشونت و نفرت‌پراکنی که موجب اغتشاش، خشونت، اقدامات تروریستی و نقض حقوق بشر علیه ملت ایران گردیده، تحت تحریم قرار داد.
این تحریم‌ها شامل ممنوعیت صدور روادید و عدم امکان ورود اشخاص به ایران و توقیف اموال و دارایی آن‌ها در قلمرو تحت صلاحیت ایران است.

● **سردار سلیمان: رنگ آرامش را نخواهید دید:**
هشدار فرمانده کل سپاه به رسانه‌های سعودی: به آمریکا، اسرائیل و رژیم سعودی می‌گویم زیاد آرام نباشید، نمی‌توانید برای یک ملت اضطراب بیافرینید و خود در آرامش باشید.
آرامش‌تان را می‌گیریم. دشمنان می‌خواهند دین ما را بگیرند، ما دنیای آنها را خواهیم گرفت.

● **خشتی شدن بمب‌گذاری در شیراز همزمان با حادثه حرم شاهچراغ ^{علیه‌السلام}:**
فردی که چهارشنبه شب و پس از حادثه تروریستی حرم شاهچراغ ^{علیه‌السلام}، در پوشش زباله‌گرد قصد بمب‌گذاری در خیابان پرتزو معالی‌آباد شیراز را داشت، توسط سازمان اطلاعات سپاه استان فارس دستگیر و بمب نیز خشتی شد.

● **دستاورد جدید محققان علمی ایران:**
مدیرگروه پژوهشی و جنین‌شناسی و آندرولوزی پژوهشگاه ابن‌سینای جهاد دانشگاهی: نخستین گوساله گاومیش‌های نژاد ممتاز به روش ivf توسط محققان پژوهشگاه ابن‌سینای جهاد دانشگاهی متولد شد که نام آن را «باقوت» گذاشتیم که نزدیک به ۱.۵ ماه سن دارد.

● **صدور قرار مجرمیت برای ۳۱۵ آشوبگر در تهران:**
دادستان تهران: قرار مجرمیت و کیفرخواست برای ۳۱۵ نفر از متهمین آشوب‌های اخیر در تهران به اتهام «اجتماع و تبانی به قصد اقدام علیه امنیت کشور»، «فعالیت تبلیغی علیه نظام» و «اخلال در نظم عمومی» صادر شد.

● **۱۲۰ حمله سایبری به زیرساخت‌ها در روز گذشته:**
رئیس سازمان پدافند غیرعامل: در مدت اخیر شاهد حملات سایبری بودیم.
با ۱۲۰ حمله سنگین دیداس به زیرساخت‌ها در بیست روز گذشته مقابله شد.
دشمن تلاش کرد در این زمینه تبلیغات زیادی داشته باشد که عمدتاً دروغ بود.
این حجم از تهدید سایبری تاکنون علیه کشوری صورت نگرفته است که با ۹۰ درصد آن مقابله شد.
با سامانه‌های بومی به مقابله با این حملات پرداختیم. این سامانه‌ها از کیفیت‌های خوبی برخوردار هستند.

● **مرگ سالانه ۹ هزار ایرانی بر اثر مسمومیت:**
مدیرکل نظارت بر فرآورده‌های سلامت‌محور سازمان غذا و دارو: سالانه ۷ تا ۹ هزار نفر در کشور بر اثر بروز انواع مسمومیت‌ها جان می‌بازند.
در سال ۱۴۰۰ میزان مسمومیت‌های دارویی ۴۷ درصد، مواد شیمیایی ۲۵ درصد، مواد اعتیادآور ۲۴ درصد، مواد غذایی یک درصد، گزش جانداران سمی سه درصد، قارچ‌های سمی ۰.۲ درصد و مسمومیت با گیاه‌ها سمی ۰.۱ درصد گزارش شده است.

● **صادرات ایران به چین ۱۱ درصد رشد کرد:**
گمرک چین: مبادلات تجاری ایران و چین در ۹ ماه نخست سال جاری میلادی به ۱۲ میلیارد و ۳۲۰ میلیون دلار رسیده است.
مبادلات ایران و چین در ماه‌های ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۲ با رشد ۱۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده است.
مبادلات دو کشور در ماه‌های ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۱ بالغ بر ۱۰ میلیارد و ۴۹۰ میلیون دلار اعلام شده بود.

● **سانسور نام «آرتین و آرشام» در اینستاگرام:**
اینستاگرام کلیدواژه‌های «آرتین و آرشام» که مربوط به دو برادر کم سن و سال حادثه تروریستی شاهچراغ می‌شود را محدود کرد!
محدودسازی نام دو مجروح و قربانی ترور توسط این پلتفرم آمریکایی در حالی است که اینستاگرام برای تبلیغ خشونت و ترور به نفع اغتشاش‌گران هیچ‌گونه محدودیتی ندارد.

گروهک‌های تجزیه‌طلب ایران چه کسانی هستند؟ و چه اهدافی را دنبال می‌کنند؟

نگاهی به گروهک‌های تجزیه‌طلب ایران از اول انقلاب تا امروز

«جدایی از خاک ایران» بر هم زدند.

از طرف دیگر چهره‌های اجزایی همچون کومله و دموکرات کردستان و سایر گروه‌های تجزیه‌طلب با حضور در شبکه «ایران اینترنشنال»، به‌طور دائم به دامن زدن به اغتشاشات در شهرهای ایران کمک کردند و بر آتش ناامنی‌های کشور هیزم ریختند.

البته جدایی‌خواهی و استقلال‌طلبی به ایران محدود نبوده و نیست؛ اما نگاهی به سرنوشت کشورهای‌ی‌که تجزیه شده و مرور آنچه در مسیر تجزیه برای سرمایه، آینده و مردمشان رقم خورده، حکایتی است که هر حکومت و ملتی را از تجزیه‌طلبی بیزار می‌کند.

جدایی پاکستان از هند شاید نزدیک‌ترین نمونه جغرافیایی در این زمینه باشد؛ از طرف دیگر درگیری‌های مسلحانه‌ای که برای تجزیه یمن و سوریه چند سال به‌طول انجامیده، شرایطی بغرنج را برای این کشورها رقم زده است. شرایطی که از آن چیزی جز ویرانی و خرابی‌های گسترده به چشم نمی‌خورد.

●**این رشته سردراز دارد**

گویی وقتی حرف از تجزیه‌طلبان ایران باشد، بهانه و نام و تاریخ، انتهایی ندارد. هرچه بیشتر جستجو می‌کنیم، با اسامی احزاب و گروه‌ها و جریانات بیشتری مواجه می‌شویم؛ انگار که پایانی ندارند؛ یک گروه نابود می‌شود، یکی دیگر جایگزین آن می‌شود. به دنبال اسم و تاریخ یکی از آنها که باشیم، چند اسم دیگر را لابه‌لای برگه‌های تاریخ پیدا می‌کنیم.

با این همه آنچه واضح است، این است که چنین میزانی از جدایی‌طلبی از خاک یک کشور نمی‌تواند، صرفاً و فقط در پی قوم‌گرایی ایجاد شده و این همه سال به‌طول انجامیده باشد. قطعاً و حتماً محرک‌های خارجی، عناصر تقویت‌کننده و حامیان پشت پرده‌ای، از ادامه این فعالیت‌های تجزیه‌طلبانه در جمهوری اسلامی منفعت می‌برند.

یک مورخ مشهور انگلیسی-آمریکایی به‌نام «برنارد لوتیس» که به‌عنوان پدر تجزیه‌طلبی نیز معروف است، می‌گوید: «تنها راه رویارویی با فرهنگ ۲۰۰۰ ساله ایرانی، نابود ساختن آن است» و توصیه می‌کند: برای تسلط بر ایران، آن را براساس قومیت میان چند کشور نوپا خُرد کنند؛ کشورهایی با نام‌های «آذربایجان جنوبی»، «کردستان»، «بلوچستان»، «عربستان».

نقشه ایران را به گریه تشبیه می‌کنند. با یادآوری آنچه تجزیه‌طلبان برای فردای ایران خواب دیده‌اند، تصویر لحظه‌ای در ذهن مجسم می‌شود که گاهی در خیابان از روی چیزی رد می‌شویم و می‌فهمیم، جنازه یک گریه بوده است.

با همه اینها، ایران اگرچه متشکل از اقوام گوناگون و چند رنگ و زبان است و علی‌رغم آنکه هرروز و هرسالعت با تهدیدات چندوجهی جدایی‌خواهان مواجه می‌شود؛ اما چهل سال تلاش نافرجام تجزیه‌طلبان نشان می‌دهد که اقوام ایرانی، از فارس و کرد و بلوچ و آذری گرفته تا لر و ترکمن و عرب و قشقایی، ریشه‌های عمیق اجتماعی دارند. ریشه‌ای که فارغ از اصالت قومی، هویت ملی آنها را نیز در بر می‌گیرد و به این راحتی‌ها هم، خیال از هم شکافتن را ندارد.

برنامه‌ریزی و طراحی می‌کند. این گروه جدایی‌طلب که سال ۷۵ کار و فعالیت خود را آغاز کرد، سابقه بمب‌گذاری در فرمانداری اهواز، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و شمار دیگری از سازمان‌ها و مراکز مهم اداری و صنعتی اهواز و آبادان را در کارنامه اقدامات تروریستی خود دارد.

●**ویک فرمان نجات بخش دیگر...**

اولین روزهای پس از انقلاب، چریک‌های فدایی خلق به منطقه «ترکمن‌صحرا» در استان گلستان در شمال شرق کشور رفتند و اندکی بعد، همانجا «ستاد خلق ترکمن» را تشکیل دادند. آنها اسفندماه درگیری مسلحانه‌ای علیه نیروهای کمیته را آغاز کردند؛ به خانه، مغازه و خودروهای مردم حمله بردند و آنها را به آتش کشیدند. راپوان می‌گویند «... گروهی ناشناس با اتومبیل در خیابان‌ها در حرکت بودند و با تفنگ‌های ژ ۳۰ تیراندازی می‌کردند».

این غائله که بر قوم ترکمن و منطقه ترکمن‌نشین ایران تمرکز کرده بود و سعی بر تکثیر تفکرات تجزیه‌طلبی در میان آنها را داشت، در ادامه عملیات‌های خود در «گنبد کاووس» با تیراندازی‌های شبانه‌روزی، باعث شد کلیه مدارس، بانک‌ها و مغازه‌های این شهر، تعطیل، ده‌ها تن کشته و بسیاری مجروح شوند.

به دنبال این وقایع، امام خمینی [ؑ] ۲۴ فروردین ۱۳۵۸ با اشاره به اینکه این تحکرات زیر سر اشرار و دست‌نشانده‌های غرب است، بر لزوم پایداری در برابر ضدانقلاب تأکید کرد و خطاب به مردم گنبد فرمود: «... شما هم باید کمک کنید! یعنی پشتیبانی کنید از قوای انتظامی. اگر قوای انتظامی در آنجا مستقر شد، شما هم پشتیبانی کنید و به کمک هم، اشرار را کنار بزنید.» پس از این سخنرانی، مردم ترکمن اعم از شیعه و سنی در مقابل چریک‌های فدایی خلق موضع گرفتند و در کنار نیروهای انتظامی شهر را پاکسازی کردند.

●**«مهسا» اسم رمز روز جدایی‌خواهان**

اگرچه بعد از پایان جنگ تحمیلی تعدادی از گروه‌های تجزیه‌طلب نابود شدند؛ اما شمار قابل توجهی نیز صرفاً فعالیت خود را کاهش داده‌اند و هنوز دست از اقدامات خود برنداشته‌اند. آنها اهداف خود را در ساختاری دیگر و از طریق روش‌هایی دیگر دنبال می‌کنند. برای مثال ایجاد تفرقه میان شیعیان و اهل تسنن و همچنین ایجاد و تقویت تفکرات تجزیه‌طلبانه قومی و نژادی از جمله محبوب‌ترین روش‌های آنهاست.

تاریخ و مرور حوادث سیاسی و اجتماعی یکی دودعه اخیر، حاکی از آن است که جدایی‌خواهان با استفاده از هر دستاویزی که بتوانند، فعالیت‌های خود را علنی ساخته و آماده برای یک جنگ ترکیبی به میدان می‌آیند.

آن‌چنانکه در روزهای اخیر در کشور، بعد از حادثه تلخ مرگ مرحوم «مهسا امینی» شاهد بودیم که این گروه‌های تجزیه‌طلب، اعتراضات را به صحنه جولان خود تبدیل کردند و امنیت شهرهای مرزی به‌ویژه شهرهایی در سیستان و بلوچستان، کردستان و آذربایجان را با دنبال کردن هدف خودشان یعنی

تحکرات نظامی و مسلحانه این گروه‌ها در ایران، اوایل دهه هشتاد آغاز شد و روز به روز شدت بیشتری به خود گرفت؛ به‌طوری‌که «جندالله» که با گروهک تروریستی بین‌المللی «القاعده» در ارتباط بود، تنها در پنج عملیات تروریستی در «زاهدان» و «چابهار»، جان بیش از ۱۴۰ نفر از قوم بلوچ در ایران را گرفت.

بعد از آنکه سال ۸۸، ریگی توسط نیروهای امنیتی و اطلاعاتی ایران دستگیر شد، فعالیت جندالله نیز پایان پذیرفت و این گروه نابود شد؛ اما اندکی بعد برخی از اعضای جندالله در گروه دیگری با نام «جیش‌العدل» فعالیت خود را از سر گرفتند و اعلام موجودیت کردند. حالا اگر هر از چندگاهی خبر شهادت چندتن از نیروهای مرزبانی، نظامی و امنیتی کشور در منطقه جنوب شرق را در تیتراخبار می‌بینید، نتیجه اقدامات تروریستی این گروه است. اقداماتی که از سال ۹۱ آغاز شده و در هر نوبت، جان ده‌ها نفر را گرفته است. جیش‌العدل همچنین با ریودن برخی عناصر و نیروهای امنیتی، سعی در امتیاز گرفتن از جمهوری اسلامی را دارد. تداوم این تحکرات مسلحانه تا امروز، امنیت مناطق مختلفی از استان سیستان و بلوچستان را به خطر انداخته و می‌اندازد.

دولت پاکستان، کشورهای هند، آمریکا، عربستان و انگلستان را متهم به حمایت از جدایی‌طلبان بلوچ می‌کند؛ ایران نیز ایالات متحده را به‌عنوان حامی و پشتیبان چندین ساله جندالله می‌شناسد.

●**بنویسید هشت سال جنگ؛ بخوانید ده سال!**

همیشه گفته‌اند «هشت سال جنگ تحمیلی» عراق علیه ایران، ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ به‌طور رسمی آغاز شد؛ اما مستندات می‌گویند: از زمان پیروزی انقلاب تا زمان شروع رسمی جنگ، وقایعی رخ می‌داده که دست کمی از جنگ نداشته است. انفجار، آتش‌سوزی و خراب‌کاری‌هایی از این دست در مرزهای جنوبی و خوزستان خبر از آن می‌داد که حوادث این منطقه نیز، نتیجه فعالیت‌های گروه‌های تجزیه‌طلب در جنوب ایران است. «خلق عرب» نام گروهی بود که در این منطقه، خرابکاری‌های بسیاری را رقم زد؛ اما همچون سایر احزاب خلق، بعد از مدت کوتاهی از بین رفت. بعد از آنکه تشکیلات خلق عرب از هم پاشید، گروه «جبهه‌التحریر» با هدف استقلال خوزستان و تبدیل آن به «عربستان» کار خود را شروع کرد. نکته قابل توجه آن است که اعضای این گروه تجزیه‌طلب، با رژیم بعث عراق همکاری داشتند.

«حسین فردوست» که ریاست دفتر ویژه اطلاعات و قائم‌مقامی ساواک در رژیم پهلوی را عهده‌دار بوده، می‌گوید: «جبهه‌التحریر نتیجه توافق انگلیس و آمریکا در منطقه بود. دولت بعث عراق در رده‌ای نبود که استقلال خوزستان را بخواهد. این جبهه یک طرح درازمدت بود که اگر در شرایط فرضی، محمد رضا پهلوی نتواند، منافع غرب را در خوزستان تأمین کند، غرب رأساً از طریق آن وارد عمل شود و خوزستان مستقل را به‌نام «عربستان» و با حمایت ناسیونالیست‌های عرب ایجاد کند.»

همچنین گروه «الاحوازیه» گروه دیگری از تجزیه‌طلبان جنوب ایران است که اقدامات خود را در جهت جدایی استان خوزستان از خاک ایران

محکم‌تر از قبل بر طبل جدایی‌خواهی می‌کوبند. هدف اصلی آنها این است که کردستان ایران، کردستان عراق و کردستان سوریه را یکپارچه کنند و کشور کردستان را تشکیل دهند.

●**تجزیه‌طلبانی که کشور کردستان می‌خواهند،**

نقشه کردستانی که تجزیه‌طلبان می‌خواهند

البته تجزیه‌طلبی در کردستان، به حزب دموکرات محدود نمی‌شود. «پژاک» یا همان «حزب حیات آزاد کردستان» هم، از جمله گروهک‌هایی است که آرامش منطقه را چند نوبت به خطر انداخته است.

علاوه بر این «کومله»، یکی از اولین جریاناتی که از ابتدای روی کار آمدن جمهوری اسلامی علیه نظام و حتی کردهای حامی انقلاب، دست به اسلحه برد نیز، از گروهک‌های تجزیه‌طلب و البته تروریستی در کردستان است. این گروهک اولین جریان سیاسی در سطح خاورمیانه بود که به‌صورت رسمی زنان را وارد عرصه فعالیت نظامی و جنگ کرد.

از جمله مهم‌ترین عملیات‌هایی که این گروهک انجام داد، همراهی با «حزب دموکرات کردستان» در ماجرای اقدام مسلحانه در شهر «پاوه» بود. آنها همچنین به لشکر زرهی ارتش جمهوری اسلامی ایران در جاده بانه-سردشت به فرماندهی سپهبد شهید صیاد شیرازی [ؑ] حمله کردند.

●**آذربایجان در چنگال ترکستان‌طلبان**

رشته دراز تجزیه‌طلبی در ایران به کردستان ختم نمی‌شود. انقلاب اسلامی یک‌ساله شده بود که ناآرامی‌هایی در آذربایجان شرقی به‌ویژه شهر تبریز آغاز شد. این فقره از تجزیه‌طلبی که با حمایت «پان‌ترکیست‌های» ترکیه آغاز شده بود، رؤیای کهنه اما دست‌نیافتنی تشکیل حکومت «ترکستان بزرگ» را در سر می‌پروراند.

دی‌ماه سال ۵۸ حزب ماجراجویی به‌نام «حزب خلق مسلمان» در تبریز با اقدامات خود، خسارت‌های زیادی را باعث شد. این حزب که تحکرات خود را با حمله به بیت امام خمینی [ؑ] در قم آغاز کرد، در اقدامی ضربتی، صدا و سیمای مرکز تبریز را به تصرف خود درآورد.

«روزنامه اطلاعات» در گزارشی، از التهابات آن روزهای تبریز می‌نویسد که رادیو و تلویزیون تبریز ساعتی در اشغال حزب خلق مسلمان بود؛ اما ساعت ۲۱ همان شب گروه کثیری از مردم درحالی‌که در پشتیبانی از انقلاب و امام خمینی [ؑ] شعار می‌دادند، این مرکز را از اشغال اعضای حزب خلق مسلمان خارج کردند.

اما فعالیت این حزب با تسخیر شماری از «کمیته‌های انقلاب اسلامی» در تبریز ادامه پیدا کرد؛ به‌طوری‌که بعد از مدتی از ۴۳ کمیته، ۳۵ کمیته در دست آنها بود؛ حتی اندکی بعد، حزب خلق مسلمان تقریباً همه ادارات تبریز به‌غیر از دادگاه انقلاب و زندان‌ها را در اختیار خود گرفت.

تورقی در تاریخ و مستندات می‌گوید: تجزیه‌طلبان در تبریز از هیچ اقدامی فروگذار نکردند؛ نه از قتل مردم عادی شرمی داشتند و نه از اسیر کردن نیروهای نظامی واهمه‌ای. آنها به جلسه نمازگزاران در خیابان راه آهن تبریز حمله کردند و بعد از تیراندازی به سمت نمازگزاران و نیروهای امنیتی، محل را به آتش کشیدند. آشوب‌طلبان در تبریز برای آنکه نیروهای خود را در صحنه حفظ کنند، شایعه می‌کردند که تجزیه‌طلبان شمال غرب نیروهای کمکی خود را به سمت تبریز فرستاده‌اند.

التهاب در تبریز ادامه داشت تا آنکه امام خمینی [ؑ] از مردم آذربایجان خواست که خود را از لکه‌های آلوده، پاک و مبرا کنند. در نهایت، ماجرا در پی حملات غافل‌گیرانه و ضربتی نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی به مراکز این حزب، اعضای آن خلع سلاح و مجرمان نیز دستگیر شدند.

●**ریگی از جان بلوچ‌ها چه می‌خواست؟**

نام «عبدالمالک ریگی» را حتماً شنیده‌اید. او رهبر یکی از همین گروه‌های تجزیه‌طلب به اسم «جندالله» بود که با اقدامات و عملیات‌های تروریستی در جنوب شرق کشور، اهداف خود را در راستای تشکیل حاکمیتی مستقل دنبال می‌کرد. این گروه خود را در استان سیستان و بلوچستان با تئوری احقاق حقوق مردم بلوچ معرفی کرد و به‌تدریج، آواز جدایی‌خواهی سر داد. گروه «جندالله» در ایران و گروه «جبهه آزادی‌بخش بلوچستان» در پاکستان از جمله گروه‌های تجزیه‌طلبی بودند که با مبارزات مسلحانه می‌خواستند، «کشور بلوچستان» را تشکیل دهند.

نقشه کشور بلوچستان مفروض تجزیه‌طلبان

اگرچه «کشمکش بلوچستان» با جدایی‌خواهی گروهک‌های بلوچ از دولت پاکستان آغاز شد که ادعای حاکمیت برای منطقه «استان بلوچستان در پاکستان» و «منطقه بلوچ‌نشین در جنوب غربی افغانستان» را داشتند؛ اما به‌تدریج این زیاده‌خواهی از مرزهای ایران نیز گذشت و بر منطقه «مکران» در استان جنوب شرق کشور سایه انداخت؛ البته کارشناسان ژئوپولوتیک معتقدند، این زیاده‌خواهی امروز به تهدیدی برای کل استان سیستان و بلوچستان تبدیل شده است.

تجزیه ایران یکی از آرزوهای همیشگی گروهک‌های تروریستی و

تجزیه‌طلب داخلی و خارجی است؛ ایرانی تکه‌تکه‌شده، رها و بدون قدرت؛ مانند لشگری که دست‌هایشان را در هم فشرده‌اند و حالا می‌خواهند، برای نابودی آن‌ها از هم جدایشان کنند. اما کدام گروه‌های تجزیه‌طلب ایران اسلامی، ما را پاره‌پاره می‌خواهند؟

انقلاب حدوداً هفت روزه بود، وقتی اولین شورش علیه خود را تجربه کرد؛ شورش توسط گروهی که اندکی قبل از آن، به مبارزه با رژیم پهلوی مشغول بود! «حزب دموکرات کردستان» که البته هرگز در مقابله با پهلوی دست به اسلحه نبرده بود. با استفاده از بازه زمانی فقدان دولت مرکزی، درگیری‌های مسلحانه را با هدف جدایی از ایران آغاز کرد .

این حزب به پادگان تیپ ارتش در مه‌باد حمله کرد، تجهیزات نظامی را به کوه‌های اطراف برد و مراکز دولتی را هدف قرار داد. به این ترتیب، اولین هفته بعد از پیروزی انقلاب، دولتی که هنوز تشکیل نشده بود، با یکی از جدی‌ترین تهدیدات سیاسی مواجه شد: «تجزیه‌طلبی!»

●**مرز نامرئی میان تجزیه‌طلبی و قوم‌گرایی**

اگر بخوایم مفهوم «تجزیه‌طلبی» یا «جدایی‌خواهی» در فلسفه سیاسی را دقیق‌تر بدانیم، باید بگوییم، زمانی که گروهی به هر دلیلی خواهان کنار کشیدن از پیکره سیاسی باشند، آنها را با نام تجزیه‌طلب می‌شناسند؛ البته تجزیه‌طلبی با توجه انواع و نوع بروز و ظهور آن، انحا مختلف دارد و البته در تاریخ حکومت‌ها، به‌دلایل متفاوتی رخ داده است؛ اما نگاهی اجمالی به گروه‌های تجزیه‌طلب نشان می‌دهد، مرز باریکی میان قوم‌گرایی و تجزیه‌طلبی وجود دارد؛ چراکه غالباً بهانه‌های تجزیه‌طلبی در میان قومیت‌ها نمایان شده است؛ قومیت‌هایی که زبان متفاوت یا مذهب خود را دارند؛ برخی کارشناسان معتقدند، عموماً تفاوت‌ها بوده که زمینه و انگیزه‌های تجزیه‌طلبی را فراهم کرده است.

«خاورمیانه» که به‌عنوان منطقه‌ای کهن، قومیت‌های متنوع با تفکرات و عقاید گوناگون را در خود جای داده، کارنامه پرترکاری از فعالیت جدی تجزیه‌طلبی را در طول تاریخ شاهد بوده است. ایران نیز که چندین قومیت را در خاک خود دارد، از ترکش‌های تجزیه‌طلبی و قومیت‌گرایی در امان نبوده است.

اما روزهای بعد از انقلاب «تجزیه‌طلبی در ایران»، شکل و شمایل دیگری به خود گرفت؛ چراکه پیش از جمهوری اسلامی، حکومت‌های وقت با انعقاد «ترکمن‌چای»، «گلستان»، «آخال»، «پاریس» و این قبیل قراردادها، هرآنچه را که تجزیه‌طلبان داخلی یا خارجی می‌خواستند، روی سینی پر از برگ گل و گلاب، دو دستی و با احترام تقدیم آنها می‌کردند.

جدا شدن بالغ بر ۳۰۵ میلیون کیلومتر مربع در کمتر از ۲۰۰ سال گذشته از خاک ایران، گواه این چند خط است. بررسی‌ها نشان می‌دهد، این میزان از تجزیه یک کشور، در تاریخ ایران و حتی جهان بی‌سابقه است.

روی کار آمدن حاکمیتی که حفظ تمامیت ارضی از مهم‌ترین مؤلفه‌ها و سیاست‌های آن به‌شمار می‌رفت، باعث شد که گروهک‌های تجزیه‌طلب روزهای سختی را آغاز کنند. از این روی، در مدت کوتاهی بعد از بهمن ۵۷ فعالیت‌های تجزیه‌طلبانه در قالب گروه‌های متعددی با هدف اعلام استقلال از خاک جمهوری اسلامی ایران کلید خوردند.

بیش از چهل سال از انقلاب و تلاش‌های زیرزمینی و حتی روی زمینی این گروهک‌ها می‌گذرد. تعدادی از آنها از بین رفتند و تعدادی قدرت روزهای اولشان را از دست داده‌اند؛ اما شماری از این گروه‌ها هنوز در هر فرصتی، با حمایت‌هایی که از خارج از کشور نصیبشان می‌شود، اعلام حضور می‌کنند و فعالیت‌های پنهان خود را آشکار می‌سازند.

●**یک کردستان و چند تجزیه‌طلب؟**

حکایت تجزیه‌طلبان کردستان، حکایتی دور و دراز است؛ حکایتی که توسط گروهک‌های مختلف، با این بهانه که مردم گُرد، زبان و مذهب جداگانه‌ای دارند، رقم خورد؛ درحالی‌که مردم کردستان حمایتی از آنها نداشتند.

آنچه اوایل انقلاب در کردستان رخ داد، با درگیری‌های مسلحانه تجزیه‌طلبانه «حزب دموکرات» آغاز شد. از آنجا که روزهای اوایل انقلاب، دولت رسمی هنوز شکل نگرفته بود، دولت موقتی بر سر کار بود که درباره مسائل تصمیم‌گیری می‌کرد و عقیده دولت موقت درباره مسئله کردستان بر این بود که حزب دموکرات با توجه به سابقه فعالیت علیه رژیم پهلوی، دشمن به‌شمار نمی‌رود؛ بنابراین اختلافات را می‌توان با مذاکره حل کرد! «محسن رضایی» از فرماندهان نظامی روزهای اوایل انقلاب در این باره می‌گوید: « تفکر آنجا نیز این بود که حزب دموکرات یک گروه انقلابی و خودی هستند که اکنون چون ناراحت و عصبانی‌اند، چند شهر را گرفته‌اند؛ بنابراین گروهی را برای مذاکره با آنها فرستادند.»

رضایی تأکید می‌کند: «اگرچه زمانی این حزب علیه شاه می‌جنگید؛ اما اولین شورش علیه انقلاب را آنها رقم زدند. حزب دموکرات حتی در زمان شاه قیام مسلحانه نکرده بود! هیچ‌گاه علیه شاه دست به سلاح نبرد؛ اما علیه انقلاب اسلحه به دست گرفت. اینها نمی‌توانستند، خودی باشند... آنها به‌جای پاسخ مثبت، مذاکره را حمل بر ضعف دولت می‌دانستند و با این مذاکرات، اوضاع بدتر می‌شد که همین‌گونه نیز شد.»

بدتر شدن اوضاع را که رضایی درباره آن می‌گوید، «یحیی رحیم‌صفوی» از فرماندهان نظامی که در آن دوران به کردستان اعزام شده بود، با جزئیات بیشتری این چنین روایت می‌کند: «هیچ‌کدام از تأسیسات دولتی در اختیار دولت نبود. در شهرهای سقز، بانه، بوکان و ... وضع بسیار بدتر بود و فقط پادگان‌های این شهرها در دست نیروهای دولتی بود و دیگر هیچ! ضد انقلاب بر جاده‌ها مسلط بود و جابه‌جایی نیروهای نظامی و دولتی امکان‌پذیر نبود.» آتش تحکرات نظامی گروهک‌های تجزیه‌طلب در سال ۵۸، تا حدی شعله‌ور شد که کردستان عملاً در آستانه جدایی از ایران قرار گرفت؛ اما در نهایت، در پی فرمان امام خمینی [ؑ] و همراهی مردم با قوای نظامی کشور، آرامش به این منطقه بازگشت؛ البته غرب کشور سال‌های زیادی، محل نزاع عناصر ضدانقلاب و نیروهای نظامی و امنیتی کشور بود. هنوز هم تجزیه‌طلبان در این منطقه هر از گاهی به‌بهانه‌های گوناگون تلاش‌های خود را از سر می‌گیرند و

رواق شهیدان

طلبه شهید علی مؤمنی

شهیدی **مفقودالآثری** که **مادرش** **پیکر** او را از **اباعبدالله الحسین** علیه السلام **طلب** نمود

طلبه شهید علی مؤمنی در سال ۱۳۴۹ در خانواده‌ای مذهبی درروستای بیشه‌دراز ازتوابع شهرستان دهلران دیده به جهان گشود.

وی به‌خاطر اینکه پدرشان میزبان روحانیون در ایام تبلیغ به روستای بیشه‌دراز اعزام می‌شدند، به‌شدت به علوم دینی و تحصیل در حوزه علمیه علاقه‌مند می‌شود و بعد از مشورت با آن روحانیون، در سال ۱۳۶۱ به‌قصد تحصیل به حوزه علمیه ایلام می‌رود.

در حوزه علمیه پس از یکسال تلاش و کوشش، دوره مقدمات علوم دینی را پشت سر می‌گذارد و برای ادامه تحصیل در سال ۶۲ راهی مدرسه علمیه صاحب‌الامر علیه السلام آشتیان می‌گردد.

در سال ۱۳۶۴ به ندای امام خمینی علیه لبیک می‌گوید و به جبهه‌های حق علیه باطل اعزام می‌گردد.

این طلبه انقلابی در عملیات والفجر ۸ مجروح می‌گردد و در مراجعات دوباره به جبهه، در واحد اطلاعات لشکر ۱۷ علی‌بن ابی‌طالب علیه السلام مشغول خدمت می‌شود و پس از رشادت‌های فراوان، طی یک مأموریت در جزیره مجنون و درگیری سخت، به فیض شهادت نائل می‌آید و پیکرش در جزیره مجنون باقی می‌ماند.

مادر شهید مؤمنی پس از عزیمت به زیارت عتبات عالیات در جوار مرقد شش‌گوشه اباعبدالله الحسین علیه السلام ایشان را به پهلوی شکسته مادرشان حضرت زهرا علیه السلام قسم می‌دهد که پس از مراجعت به ایران، خبری از فرزند شهیدش به او برسد. هنوز بیست روز از این ماجرا نگذشته بود که قاصدان قافله شهدا، خبر تفحص پیکر مطهر شهید مؤمنی را به شهر آوردند و پیکر مطهر این طلبه شهید، پس از ۱۵ سال از آب‌های گرم مجنون به زادگاهش دهلران بازگشت. مردم شهیدپرور دهلران استقبال بی‌نظیری از پیکر مطهر این شهید انجام دادند و پیکر سبک‌تر از تابوتش را بر روی دستان پرهمر تشییع نموده و در جوار امام‌زاده سیداکبر علیه السلام دهلران در جایگاه ابدی مأوا می‌گیرد.

دوره کوتاه‌مدت شیعه‌شناسی برگزار می‌شود

دوره کوتاه‌مدت شیعه‌شناسی(حضوری) به‌همت مرکز تخصصی شیعه‌شناسی برگزار می‌شود.
به گزارش خبرگزاری حوزه، دوره کوتاه‌مدت شیعه‌شناسی(حضوری) از ۱۶آبان تا ۸ آذر روزهای دوشنبه و سه‌شنبه از ساعت ۱۵ تا ۱۷ به‌همت مرکز تخصصی شیعه‌شناسی حوزه علمیه قم، تحت اشراف حضرت‌آیت‌الله مکارم شیرازی برگزار می‌شود.
انجام سطح یک و حضور منظم در کلاس‌ها، از شرایط شرکت در این دوره و اعطای گواهی دوره کوتاه‌مدت و اولویت پذیرش در سطح ۳ و ۴ نیز از مزایای دوره می‌باشد.
علاقه‌مندان می‌توانند تا ۱۳آبان با مراجعه حضوری به مرکز شیعه‌شناسی واقع در جمرکان، ابتدای بلوار انتظار، مجتمع دارالولایه (مرکز مدیریت)، مرکز تخصصی شیعه‌شناسی حوزه علمیه قم، از ساعت ۱۳ تا ۱۹ و پیام‌رسان اپنا amoozesh.shia@ ثبت‌نام کنند.

● **جایگاه معنویت و تهذیب در اسلام**

﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ (آل عمران ۱۶۴).
مسئله معنویت و تهذیب، اساس دعوت همه انبیاء علیهم السلام و به‌خصوص نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله است. خداوند در این آیه شریفه بر مومنان مَنّت می‌نهد که چنین پیامبری را از جنس خودشان در میان آنها مبعوث کرده است.
خدای متعال بر چیزی مَنّت ننهاده است؛ جز مسئله هدایت و ایمان آوردن انسان‌ها. در آیه دیگر می‌فرماید: ﴿لَا تَتَّبِعُوا عَلَىٰ إِسْلَاحِكُمْ تِلْكَ اللَّهُ يَهْدِيكُمْ أَنْتُمْ هَٰذَا كُمْ لِيُظَاهِيَ﴾ (حجرات/۱۷).
مسئله هدایت انسان‌ها به سوی خداوند متعال، همان سیر به سوی حق‌تعالی از این عالم به عالم غیب است که بالاترین نعمت الهی است و خداوند متعال که ولی همه نعمات است، آن را در ابتدا برای همه انسان‌ها قرار داده است و همچنین در نتیجه برای مومنان چنین هدایتی را مَنّت نهاده و به رخ می‌کشد که این لطف خدا در پرتو هدایت، به انسان ارزانی شده است.
با توجه در آیات قرآن و منطق صحیح عقل نسبت به حضور انسان در این عالم، به این حقیقت می‌رسیم که خداوند متعال همه موجودات عالم را در خدمت انسان قرار داده است و انسان را خلیفه و جانشین خود مقرر فرموده است. ملائکه نیز به‌طور خاص در جهت افاضه کمالات برای انسان آفریده شده‌اند.
خداوند متعال در ابتدای خلقت انسان می‌فرماید: «اتّٰی جاعل فی الارض خلیفه» و این خلیفه را انسانی معرفی می‌نماید که مبدأ مادی او خاک یا گل است که مراحل را طی کرده که قرآن کریم این مراحل را برای بدن انسان ذکر می‌کند. همچنین حقیقت انسان را روح الهی معرفی می‌کند و می‌فرماید: «واذا سویّت و نفخت فیه من روحی ففعولٰه ساجدین».
خداوند برای انسان چنین عنایتی را معرفی می‌کند که این عنایت، مربوط به همه انسان‌هاست که در سوره مبارکه اعراف نیز فرموده است: «إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قَلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ».
مرحوم علامه طباطبایی در باب تفسیر این آیه می‌گوید: حضرت آدم علیه السلام نمودی برای انسانیت بود که خداوند متعال به‌وسیله این مقدمات، نظهر می‌کند و بیان می‌کند که انسان برای چه هدفی آفریده شده است. از این آیه یک هدف اعلی استفاده می‌شود که همان مقام خلافة‌اللّٰهی است. همچنین اهداف میانی هم مطرح می‌شود و به‌نوعی هدف اعلی از خلقت انسان عبودیت معرفی می‌شود. چنانچه عبودیت به‌طور خاص محقق شود، مساوی با مقام خلافة‌اللّٰهی است. از توجه به آیات کریمه قرآن استفاده می‌کنیم که مقدمات آفرینش انسان وجود عالم است. انبیاء و اولیاء علیهم السلام و کتب الهی نیز، از لوازم آفرینش انسان به حساب می‌آیند. این مقدمات و لوازم به این جهت است که انسان به مقصد اعلای آفرینش خود برسد که همان مظهریت انسان از ذات اقدس الهی در این عالم است و ذات اقدس الهی نیز کمال بی‌نهایت است و این امور باعث می‌شوند، این مظهریت به فعلیت برسد؛ یعنی مقام خلافة‌اللّٰهی یک مقام شأنی است که برای یک تجلیل ابتدایی از انسان

بیان شده است. زمانی انسان به این عظمت و کرامت واقعی دست پیدا می‌کند که در راستای مقام خلافة‌اللّٰهی قرار بگیرد که جز با عبودیت حق‌تعالی تحقق پیدا نمی‌کند. انسان دارای لوازم و قوای مادی و خصوصیات ممتازی است که شامل ادراکات و تمایلات است؛ اول ادراکات متعدد و دوم تمایلات مختلف را شامل می‌شود. در مرحله اول این ادراکات و تمایلات به‌صورت مادی و توجه به این عالم ظهور پیدا می‌کنند و آرام آرام ادراکات و تمایلات نسبت به عالم غیب در وجود انسان ظهور پیدا می‌کند؛ یعنی اصل اینها ادراکات و تمایلات در وجود انسان قرار داده شده است که ظهور آنها به‌صورت مرحله‌ای است. انسان در عالم خاک قرار گرفته است و مقتضای عالم خاک این است که انسان به سمت خسران می‌رود. خداوند متعال در سوره مبارکه عصر می‌فرماید: «بسم الله الرحمن الرحیم والعصر إنّ الإنسان لَفیٰ خسر، إلّا الذّٰلّٰذین آمنوا و عملوا الصّٰلِحٰت». تنها یک گروه از این

زبان وخسران خارج می‌شوند؛ خسران نرسیدن به سود وجودی و بدتر از آن خسران، از دست دادن سرمایه که همان شخصت وجودی انسانی است که در پرتو ایمان و عمل صالحی که مستمر انجام بگیرد، انسان از این خسران خارج خواهد شد. انسانی که در عالم خاک قرار گرفته است، به‌وسیله این مقدمات، نظهر کمال مطلق که همان پاک مطلق است، خواهد شد. به این منظور لازم است، ادراکات انسان از مشوب بودن به عالم ماده خارج بشود؛ یعنی تمایلات انسان که همواره نسبت به عالم ماده تمایل دارد و به‌صورت طبیعی انسان را از عالم معنی و عالم غیب دور می‌کند که لازم است، انسان از این مسئله پاک بشود. قرآن کریم از پاکی به تزکیه یاد می‌کند که باب تفعلیل است؛ یعنی نفس انسانی قابلیت آلودگی را دارد. پاک کردن نفس مرحله اول است و شاخصه اصلی آلودگی آن است که اجازه ندهد، این قابلیت به فعلیت برسد. چنانچه آلودگی آمد و اجازه نداد، قابلیت به فعلیت برسد. در مرحله دوم خداوند متعال قابلیتی در وجود انسان قرار داده است که بتواند، تزکیه کرده و خود را پاک کند. اگر زمینه این تزکیه حفظ بشود و شخصیت اولیه انسانی حفظ بشود، قابلیت تغییر و تزکیه وجود دارد. این در جایی است که ماهیت انسان، به ماهیت

دیگری تغییر نکرده است.

● **معنویت در اسلام**

مقصود ما از معنویت یک معنای خاصی است؛ یعنی مجموعه‌ای از امور در وجود انسان که او را به عالم غیب متصل می‌کند. این امور به حقیقتی از وجود انسان اشاره دارد که آن حقیقت هم، از عالم غیب است. این، مقصود ما از معنویت در اسلام و در مکتب اهل بیت علیهم السلام است. واژه معنویت در برخی دیدگاه‌ها از معنای اصلی خارج شده است و کسانی که نسبت به انسان و عالم دیدگاه سکولار دارند نیز، از تعبیر معنویت استفاده می‌کنند؛ چراکه ناچارند، برای حل روابط صحیح دنیایی، به برخی از صفات نفسانی خوب نظیر: امانت‌داری و صداقت و عدم خلف وعده و ... اشاره کنند؛ اما اگر دقت شود، اینها شئونی از نفس انسان است. توجه نکرده‌اند که پرتو این مسائل در روابط مادی است؛ اما آنها دارای حقیقت مجرد و جنبه غیبی هستند؛ بنابراین مقصود ما از معنویت

می‌کند. به این جهت که آخرین دین الهی، آخرین کتاب الهی و آخرین نبی الهی است که باید کامل‌ترین درجه رسیدن به هدف در این مسیر تحقق پیدا کرده باشد که این چنین است. خود اهل‌بیت علیهم السلام نیز کامل‌ترین واصلین الی‌الله هستند که قرآن کریم از این وصول به ولایت تعبیر می‌کند و می‌فرماید: ﴿الله ولی الذّٰلّٰذین آمنوا یخرجهم من الظّٰلمات الی النّور﴾ و درباره نبی اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: ﴿إِنَّ وَلِیَّ الله الذّٰلّٰی نَزَلَ الْكِتَابَ وَهُوَ یَتَوَلّٰی الصّٰلِحِینَ﴾. این دوزنمایی از مسئله معنویت و تهذیب در مکتب اهل‌بیت علیهم السلام بود که بیان شد.

● **نقش حوزه‌های علمیه در معنویت و تهذیب**

حوزه‌های علمیه نمودار و نشان‌دهنده این راه و روش هستند و در طول تاریخ این‌گونه بوده که حوزه‌های علمیه اهل‌بیت علیهم السلام با تمام شئون با محوریت دعوت به خداوند متعال و بندگی خداوند متعال حرکت کرده‌اند؛ اما این بندگی در سه ساحت کلی و اصلی بروز و ظهور دارند. اول ساحت بینش‌ها و اعتقادات صالح است که اساس است و باید شکل بگیرد. ساحت دوم، اعمال جوارحی صالح است. ساحت سوم نیز، مسائل اخلاقی است که به-تعبیری اعمال جوانخی و قلبی به حساب می‌آیند. منظور از اعمال قلبی، مسائل عاطفی و امثال آن است. محور همه تعلیم دین، این مسائل هستند و محور تعلیم و تعلّم در حوزه‌های علمیه نیز، به‌همین صورت است. مرحوم علامه طباطبایی علیه السلام در تفسیر میزان این مسائل را با بیانات مختصر معرفی کرده است و به این آیه قرآن کریم در رابطه با خاصیت بینش‌های پاک اشاره می‌کند که می‌فرماید: «إلیه یصعدالکلم الطّیّب و العمل الصّالح یرفعه». کلمات پاکیزه به سوی خدا صعود می‌کند که همان ادعوا الی‌الله است و عمل صالح، آن را بالا می‌برد. این آیه ارتباط عمل صالح با بینش‌های پاک است. الیه یصعد؛ یعنی رسیدن آنها به مقصد. کار ما در حوزه‌های علمیه، تبادل معلومات و زمینه-سازی برای پاک شدن و در نهایت رسیدن به مقصد است. این مسئله باید در همه عرصه‌ها از ابتدا شکل بگیرد؛ یعنی از ابتدای شروع مقدمات ورود به کتاب و سنت که صرف علم و نحو، معانی و بیان و منطق است، لازم است هدف اعلی مورد توجه باشد. هدف اعلی در منطق عقل، همیشه حاکم است و همان مسیر است. شخصی که می‌خواهد به قله برسد، از ابتدا که مشغول تهیه مقدمات است، به قله توجه دارد. اگر به قله هم نخواهد برسد، برای رسیدن به کوه در فراهم کردن شرایط به هدف توجه دارد. در توجه به هدف، نباید از توجه به تحصیل مقدمات خارج بشود که طبیعتاً خارج نیست؛ اما غفلت انسان باعث می‌شود، گاهی هدف از نظر دور بماند. گاهی هدف بسیار بلند به‌صورت مخفی است و از ابتدا مورد غفلت قرار می‌گیرد؛ البته اهداف مادی مورد غفلت قرار نمی‌گیرد؛ چراکه انسان به‌صورت طبیعی، هم اهداف مادی و هم، شرایط مادی را در فعالیت‌ها در نظر می‌گیرد؛ اما اهداف معنوی است که انسان در آنها امتحان می‌شود. ماهیت

هفته نامه افق حوزه در نشست علمی«مهمان ماه» این شماره خود، با موضوع «معنویت و تهذب در طلبگی، الگوها و شیوه ها» بااستاد محمد باقرتحریری به گفت و گو پرداخته است که استاد در این نشست ضمن اشاره به جایگاه تهذیب در قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام، بر لزوم توجه حوزه‌های علمیه به مباحث اخلاقی و پرورش متخصص در این زمینه تأکید کرد. در ادامه متن کامل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

حوزه‌های علمیه چنین است و سردمداران حوزه‌های علمیه که اهل‌بیت علیهم السلام هستند، این ماهیت را حفظ کرده‌اند. الگوهایی در این زمینه وجود دارد. شخصی از شام در باب امامت امام صادق علیه السلام با امام مجاهه می‌کند. روایت چهارم در باب الاضطرار علی‌الحجه راملاحظه فرمایید. اصحاب حضرت نظیر هشام و مؤمن الطاق در مجلس حضور دارند و منتظر شخص د دیگری بودند. هشام بن حکم جوانی است که به‌تاژگی موی بر صورت او رویده است. وقتی وارد شد، امام خطاب به او گفتند: «مرحباً بناصراً بلسانه و بده و قلبه». این تجلیل بسیار بلندی است که حضرت از هشام بن حکم دارند. شاگردان حضرت جداگانه با مرد شامی مباحثه می‌کنند و حضرت در پایان، بحث اصحاب را در این مناظره درجه‌بندی می‌کنند. به‌عنوان مثال مؤمن الطاق شخصی است که اهل جدل است که به‌دنبال اثبات سخن خود است؛ اما وقتی نوبت به هشام می‌رسد، حضرت می‌فرمایند:

تو می‌پری و همین که می‌خواهی زمین بیفتی، باز هم می‌پری؛ یعنی افتادن کامل در کار تو مشاهده نمی‌شود. این مسئله بسیار بزرگی است که حضرت فرمودند؛ اما حضرت در پایان فرمودند: از لغزش پرهیز کن! اینجا بحث اعتقادی است؛ اما جنبه‌های تربیتی هم وجود دارد؛ یعنی در بحث اعتقادی هم، تربیت تعلیمی روشن می‌شود که حضرت روش‌های تعلیمی را بیان می‌کنند و به جنبه‌های استدلال برهانی یا جدلی اشاره می‌کنند. غرض فرمایش آن حضرت است که به اصحاب هشدار می‌دهند که متوجه باشید که نبوغ علمی یا فکری در صلاحیت شخص کفایت نمی‌کند. سلامت جامعه نیز در پرتو این معنا تحقق پیدا می‌کند. نمونه دیگری نیز عرض می‌کنم که نمونه بالاهمیتی است. امام رضا علیه السلام با اهل ادیان مناظره‌ای داشتند که عمران که خداشناس نبوده و از تکملکین برجسته است و در مجلس حضور دارد و صاحبان فکر و مأمون همه در مجلس حاضر هستند. عمران بالاترین سوالات را از حضرت رضا علیه السلام می‌پرسد که مانند آن دیده نشده است و حضرت نیز، بالاترین و عمیق‌ترین پاسخ‌های توحیدی را به او می‌دهند که جای دیگر سراغ نداریم. حضرت در ابتدای سخن به عمران می‌فرمایند: سوالات خودت را بگو و انصاف هم بده که این مسئله انصاف خیلی مهم است؛ چراکه در مقام تعلیم و تعلّم، هم معلم و هم شاگرد باید منصف باشند؛ یعنی انسان باید به‌دنبال حق باشد و هر جایی که حق مخالف نظرش بود، آن را بپذیرد؛ زمانی که حضرت مشغول پاسخ به عمران بودند و او نیز گرم شنیدن بود، وقت نماز ظهر فرا رسید. عمران گفت: من شیفته سخنان شما هستم. سخن خود را ادامه بدهید؛ اما آن حضرت فرمودند: وقت نماز است؛ یعنی این مسائل باید به ثمر برسد و بروز و ظهور پیدا کند؛ چراکه نماز مظهر ارتباط ولّایی با خدای متعال است. غرض اینکه چنین روشی در بزرگان حوزه‌های علمیه که ائمه علیهم السلام هستند، وجود دارد. امروز نیز این مسائل در حوزه‌ها وجود دارد.

ادامه در صفحه بعد

این درسنامه‌ها، یک اصطلاح‌سازی در دانش امامت در بین جامعه متخصصان این دانش انجام می‌شود.

وی افزود: باتوجه به اینکه متن درسی جامع در زمینه دانش امامت نداریم، سطح اطلاعات مخاطبان و امامت‌پژوهان متفاوت است و نگارش این درسنامه‌ها، می‌تواند به یکپارچه‌سازی دانش امامت‌پژوهان و حتی هسمان‌سازی دانش اساتید حوزه امامت، کمک شایانی نماید.

رئیس انجمن کلام حوزه عنوان کرد: تلاش مجموعه بر آن است که به‌یاری اساتید و نویسندگان، این درسنامه‌ها به‌گونه‌ای تدوین گردد که علاوه بر استفاده در تمامی دوره‌های تخصصی داخل کشور، زمینه ترجمه آن به زبان‌های مورد نیاز نیز فراهم شده و موجب توسعه یکپارچه دانش امامت در سطح بین‌الملل و جهان اسلام گردد.

حال انجام است که از این تعداد، برخی مراحل پایانی را طی می‌کنند و برخی دیگر در حال بررسی طرح و طی مراحل مقدماتی تدوین متون هستند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سبحانی رئیس پژوهشکده امامت نیز در این نشست خاطرنشان کرد: متأسفانه تاکنون به‌صورت متمرکز، درسنامه‌هایی در موضوع امامت تدوین نشده است که این اقدام، می‌تواند قابل توجه و گام مؤثر و حرکت جدیدی در تربیت طلاب و امامت‌پژوهان باشد که آثار و نتایجی دارد که می‌تواند نقطه عطفی در زمینه آموزش و ترویج امامت باشد.

رئیس بنیاد بین‌المللی امامت بیان کرد: از فواید دیگر این درسنامه‌ها، می‌توان به تأثیر آن در اصطلاح‌شناسی دانش امامت اشاره کرد که با تدوین

رئیس پژوهشکده امامت گفت: تاکنون به‌صورت متمرکز، درسنامه‌هایی در موضوع امامت تدوین نشده است که این اقدام، می‌تواند قابل توجه و گام مؤثر و حرکت جدیدی در تربیت طلاب و امامت‌پژوهان باشد که آثار و نتایجی دارد که می‌تواند، نقطه عطفی در زمینه آموزش و ترویج امامت باشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، نشست هم‌اندیشی مؤلفان درسنامه‌های امامت با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین سبحانی رئیس پژوهشکده و نویسندگان درسنامه‌های امامت برگزار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین کاظمی، معاون پژوهش پژوهشکده امامت، به ارائه گزارشی از فرایند تدوین این درسنامه‌ها پرداخت و افزود: پیگیری تدوین ۲۱درسنامه امامت با همکاری مرکز تدوین متون حوزه علمیه در

● **توجه به تهذیب در حوزه‌های علمیه از ابتدای ورود**

اما این مسئله باید در هر حوزه‌ای مورد توجه خاص قرار بگیرد؛ چراکه از ابتدای گزینش طلاب باید توجه داشته باشیم که ما برای تهذیب و تعلم آمده‌ایم. خدا رحمت کند استاد ما مرحوم آیت‌الله مجتهدی رحمه‌الله که می‌فرمودند: به نظر من تعبیر آموزش و پرورش، تعبیر غلطی است و تعبیر پرورش و آموزش صحیح است؛ چراکه پرورش است که ماهیت انسان را شکل می‌دهد. پرورش علمی هم همین‌طور است. مطالب علمی را که بیان می‌شود، دستگاه ضبط صوت هم نگهداری می‌کند؛ اما آنها را پرورش نمی‌دهد. با پرورش و تولید کردن مباحث جدید است که پرورش علمی صورت می‌پذیرد. بنابراین تربیت در ساحت‌های مختلف انسان وجود دارد. استادامان مرحوم آیت‌الله سعادت پرور می‌گفت: این مطلب اشتباهی در ذهن ما وارد شده است که وقتی از طلبه تازه وارد در حوزه سؤال می‌شود: هدف شما از ورود به حوزه علمیه چیست؟ می‌گوید: می‌خواهم دیگران را تربیت کن؛ درصورتی‌که باید توجه به خودمان باشد. توجه به خود خیلی اهمیت دارد. در عرصه‌های تعلیم و تعلم شاگرد باید توجه به خود داشته باشد تا خوب بفهمد و استاد باید توجه به خود داشته باشد تا خوب مطلب را منتقل کند یا اینکه کارش خالصانه باشد.

گاهی توجه به خود در عرصه اجتماع و در تعلیم و تعلم مخفی می‌شود و لازم است، همواره به این مسئله متوجه باشیم و دیگران را نیز توجه بدهیم؛ چراکه برای تهذیب و پاک شدن از آلودگی‌ها، محور، حوزه‌های علمیه است.

● **بیان مسائل اخلاقی نیاز به متخصص آن دارد**

اما باید توجه داشت که شیوه‌های تعلیم و تعلم، مسائل اخلاقی متفاوت است و بستگی به نحوه ورود در مباحث اخلاقی و تربیتی دارد. در حوزه‌ها عمدتاً شروع کار با مباحث اخلاقی است و محور آن، بیان فضائل و دوری از رذائل و راهکارهای آن است. منطق اولیه تعلیم قرآن، سنت و روایات به‌همین صورت است. در برخی آیات و روایات صرف فضیلت یا رذیله بیان می‌شود و در آیات و روایات دیگر، راه‌های کسب فضیلت یا دوری از رذیله بیان می‌شود. این مباحث نیاز به کارشناسی دارد و هر کسی نمی‌تواند وارد این عرصه بشود. نظام تعلیم و تعلم در همه عرصه‌ها این چنین است؛ به‌عنوان مثال صرف و نحو غیر از تلاوت است. تلاوت فقط خواندن صحیح را تعلیم می‌دهد؛ درحالی‌که در صرف و نحو متوجه می‌شویم، چنانچه کلمه‌ای غلط خوانده شود، چه بازتابی خواهد داشت. شخصی خدمت امیرالمؤمنین علیه السلام رسید و آیه را غلط خواند. حضرت برایش بیان کردند که اولاً غلط خوانده است و بعد برایش روشن کردند که این غلط خواندن چه تأثیری در معنی خواهد داشت و مسائل نحوی را برای او بازگو کردند و بنیان مسائل نحوی، توسط ایشان بنیان‌گذاری شد. خاصیت علم نحو درک صحیح مفاهیم است که اگر مفاهیم طبق قواعد نحوی استفاده نشوند، بساط تعلیم و تعلم از یادگیری معانی دور خواهد شد. در مباحث اخلاقی نیز همین‌طور است و باید این مسائل تبیین بشود. در مباحث مختلف نیاز به فقا‌هت یا فهمیدن وجود دارد. حکمی در قرآن کریم دیده می‌شود که لازم است، به مشخصات و مقیدات و ناسخ و منسوخ آن توجه شود. در مسائل اخلاقی هم، کار به‌همین صورت است و حوزه‌ها متکفل این مباحث هستند.

بیان شیوه‌های تعلیم و تعلم در مسائل اخلاقی و تربیتی، صحبتی جداگانه می‌طلبد.

● **تعید اساس تهذیب در حوزه‌ها**

اما به نظر حقیر اساس مسئله معنویت و تهذیب در حوزه‌ها که پابستگی از ابتدا تا انتها وجود داشته باشد، تعیّد به دستورات شرع مقدّس است. مسئله تعیّد باید به‌طور خاص برای طلاب شکل بگیرد که بعد از شروع مراحل مختلفی پیدا می‌کند؛ یعنی اگر کسی به درجه اجتهاد رسید، بعد از مراحل تفقّه، تعیّد پیدا می‌کند. لذا می‌بینیم، مراجع و فقه‌ها تا زمانی که به‌دلیل جراید نرسیده‌اند، به‌همان دلالی‌که در تفحص خود دست یافته‌اند، عمل می‌کنند و تا زمانی که خود یا دیگری دلیل جدیدی را نیابند، از نظر خودشان دست برنمی‌دارند که نشانه تعبد است. ویژگی حوزه‌های علمیه بعد از طی این مراحل، همان تعبد است. امروز هم نوبت به انقلاب اسلامی رسیده است که شاخص انقلاب نیز، همان تعبد است. دین برای اقامه است. حضرت امام علیه السلام و سایر فقه‌ای این نکته را به‌صورت اصلی قائل هستند که دین برای اقامه است. قرآن کریم در سوره مبارکه شوری آیه ۱۳ می‌فرماید: «شرع لکم من الدّین ما وُضیّ به و ما وُحینا الیک و ما وُضینا به ابراهیم و موسی و عیسی أن أقیم الدّین» که برای ما بیان می‌کند که اقامه دین اساس است و بعد بحث می‌کند که اقامه دین در چه شئونی است و ما مقدّر می‌توانیم و باید اقامه دین داشته باشیم؛ اما اصل اقامه دین محرز و مسلّم است و اقامه‌کنندگان نبی اکرم و ائمه علیهم السلام هستند که در اثر طغیان حاکمان ظلم، موفق به تحقق اقامه دین نشدند؛ اما این مقصد از دین گرفته نشده است و هر زمانی زمینه برای اقامه دین محقق بشود، دین باید اقامه بشود. امام حسین علیه السلام می‌فرماید: «و من قبلنی بقبول الحق قاله أولى بالحق»؛ این وظیفه امام است که در معرض قرار بگیرد. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: «مثل امّ مثل کعبه است». ائمه علیهم السلام خود را در معرض قرار دادند؛ اما اقامه دین تحقق پیدا نکرد. بعد از ائمه علیهم السلام نیز، جانشینان آنها که فقه‌ها هستند، همیشه در معرض بودند؛ اما نوبت به امام راحل علیه السلام که رسید، این معروضیت باعث شد تا حکومت اسلامی شکل بگیرد. البته ضرورت تهذیب در امر اقامه دین برای افراد مختلف بیشتر نمایان می‌شود. امام صادق علیه السلام به شیعیان فرمودند: کار خوب از همه خوب است؛ اما از شما خوب‌تر است و کار بد از همه بد است؛ ولی از شما که به ما انتصاب دارید، بدتر است. فقیه از چنین روایاتی ملاک روشی برای زندگی را اخذ می‌کند و در همه عرصه‌های اقامه دین آن را درنبال می‌کند. با نباید وارد بشویم و با اگر وارد شدیم، باید به این مسائل ملزم باشیم و به‌طور دائم مسئله تهذیب را ادامه بدهیم.

تعلیم و تعلم در عرصه‌ای شکل می‌گیرد؛ اما اگر مباحث دین باید در عرصه زندگی شکل بگیرد و در ذهن افراد حضور داشته باشد، لازم است، این ارتباط برای عالمان و معلمان شکل بگیرد؛ یعنی مباحث تهذیبی و تربیتی باید همواره در تعلیم وجود داشته باشد و باید دانست، اثر تربیت و تهذیب دیرتر از از مباحث تعلیمی خود را نشان می‌دهد؛ چراکه این مباحث منجر به تغییر حالات نکوهیده و جلوگیری از طغیان نفس است. «إنّ الانسان لیطغی أن رآه استغنی» و با «وأما من خاف مقام ربّه و نهی عن النفس عن الهوی فان الجنة هي المأوی وأما من طغی وأثر الحیاة الدنّیاً». طغیان در همه عرصه‌ها ممکن است. امیرالمؤمنین علیه السلام کامل‌ترین دستور حکومتی

را خطاب به مالک اشتر بیان فرموده‌اند که یک کتاب عمیق دستوری در ابعاد مختلف است. حضرت نصایح مختلفی را در نامه خودشان به مالک‌اشتر داشتند و در جایی می‌فرمایند: «ای مالک! توجه داشته باش که محور تحقق حق است. این‌طور گمان نکن که در جایگاه بالا قرار گرفته‌ای. اگر چنین معنایی در ذهن تو وارد شد، بدان! تحت لوای کسی هستی که خود او نیز بنده خداست». حضرت بالاترین توجهات تهذیبی را به بالاترین مناصب در جامعه ارتباط می‌دهند. ایشان در اواخر نامه شریف می‌فرمایند: ای مالک! بهترین اوقات را برای مسائل معنوی قرار بده؛ یعنی در عرصه خدمت، اصل را فراموش نکن که همان معنویت و توجه به خدای متعال است. مسائل تهذیبی در مکتب اهل بیت علیهم السلام این- چنین است. همه ما این‌گونه هستیم که لاقاف همان‌طور که مسئله فراگیری علوم را در سطحی به‌طور دائم دنبال می‌کنیم، لازم است مسائل تهذیبی را نیز در سطحی خاص و به‌طور دائم دنبال کنیم و نباید از مسائل اولیه تعبد به شرع مقدس افول کنیم. چنانچه انسان با هدف مقدس وارد عرصه‌های تبلیغی بشود، به‌وسیله دید معنوی که دارد، هر قدمی که بردارد، زندگی برای خودش رقم خواهد زد. ما به این مسائل قائلیم و معارف ما برای ما بیان فرموده‌اند که انسان هیچ‌گاه خبری به دیگری نخواهد رسانید؛ مگر اینکه ابتدا خبری به خودش می‌رساند و هیچ‌گاه شری به دیگری نمی‌رساند؛ مگر اینکه ابتدا به خودش شر می‌رساند. مسئله همیشه از خود ما شروع می‌شود. این خودسازی و خودشناسی وجود دارد؛ حال «اما شاکراً و اما کفوراً».

● **اهمیت «توجه» در خودسازی نفس**

اما این مسائل باید با توجه رخ بدهد. اگر خودسازی با توجه همراه باشد، دارای جایگاه ویژه‌ای خواهد بود و نقطه مقابل نیز همین‌طور است که اگر افول در خودسازی رخ بدهد و انحطاط با توجه باشد، مرتبه انسان پایین‌تر خواهد بود؛ چراکه فرمود: «ان المنافقین فی الدرک الاصل من النار»؛ بی‌جهت نیست که عده‌ای ائمه کفر هستند؛ چراکه آنها با توجه، پرچمدار کفر هستند و ما هم همین‌طور هستیم، ما سر سفره معنویت اهل بیت علیهم السلام قرار داریم و باید توجه داشته باشیم که اگر ملتزم به لوازم این معنویت نشویم، به عواقب دچار خواهیم شد و این افول برای ما هم وجود خواهد داشت. امام باقر علیه السلام فرمودند: «عالم ینتفع بعلمه أفضل من سبعین ألف عابد». من این کلمه را «یتنفع» می‌خوانم و برخی آن را یتَنفَع می‌خوانند. به‌نظر می‌رسد، منظور حضرت عالمی است که از علمش نفع ببرد که چنین عالمی از هفتاد هزار عابد بزر است و حضرت این مسئله را با مثالی ذکر کرده‌اند. امیدواریم همواره در مسیر معنویت و تهذیب حرکت کنیم و به آن الگوهای کامل توجه داشته باشیم.

● **لزام توجه به مباحث تربیتی در همه بخش‌ها**

در مجموعه‌ای که برای تعلیم و تعلم شکل می‌گیرد، لازم است همه اعضای آن مجموعه با مباحث تربیتی مرتبط باشند و به تعبد به مسائل دینی توجه داشته باشند که در حوزه‌های علمیه این چنین است؛ یعنی حتی برای خادمین مدارس هم، مباحث تربیتی مطرح می‌شود. من دیده‌ام که گاهی کتابی به این عزیزان می‌دهند و می‌گویند: مطالعه کنید. بنده وقتی با راننده‌ای همراه می‌شوم، کتابی به ایشان می‌دهم تا در هنگام استراحت مطالعه کنند و خیلی‌هم خوشحال می‌شوند. گاهی کلاس‌هایی برای این عزیزان قرار می‌دهیم و حتی مباحث احکام را برای آنها ذکر می‌کنیم. همچنین لازم است مدیر مدرسه دغدغه اداره علمی و معنوی مجموعه خود را داشته باشد. مرحوم آیت‌الله مجتهدی رحمه‌الله چنین شاخصه‌ای داشتند و هر سه وعده نماز جماعت را خودشان می‌آمدند و نقیّد داشتند که فقط یک کار داشته باشند که همان مدیریت حوزه علمیه بود و خودشان می‌فرمودند: من جای دیگری نیستم. ایشان فعالیت تعلیمی هم داشتند و در دو سطح علوم را تعلیم می‌دادند. بنده از سال ۱۳۴۸ به بعد، چند سالی توفیق داشتم، از ایشان استفاده کنم. ایشان گاهی می‌گفتند: یک صفحه از رساله عملیه را بنویسد تا ما با مسائل شرعی آشنا باشیم. همچنین می‌گفتند: یک صفحه هم از معراج‌السنّعه بنویسد و خودشان هر روز این تکالیف را می‌دیدند. در سطوح بالاتر که طلبه وارد لمعه می‌شد، ایشان شراعی یا جامع‌السّعه درس می‌دادند و به افکار طلاب مدرسه نظارت داشتند که با چه کسی ارتباط دارد و مواظب افراط و تفریط در مسائل مختلف بودند. در تهران و شهرستان‌ها هم، چنین مواردی دیده می‌شود که مدیران مدارس این‌طور عمل می‌کنند و در عرصه‌های مختلف موفق هستند؛ به‌عنوان مثال مدرسه

دستورات شرع و روابط گوناگون است. این‌طور نیست که کسی بخواهد مجاهده کند، باید از ازدواج پرهیز کند. اینها افکار افراد کوتاه‌بینی است که این‌طور تخیل می‌کنند که برای تهذیب نفس این‌طور عمل کنند که از یک عرصه راحت شوند و به عرصه دیگر بروند. غافل از اینکه ما دراین عرصه حضور داریم و باید راهکاری داشته باشیم. یک طلبه از ابتدای کار وارد ارتباطاتی می‌شود. نظیر ارتباط با مدیر، ارتباط با استاد، ارتباط با همدرس و امام سجاد علیه السلام بزرگترین زاهد زمانه بودند که در رساله حقوقشان این مسائل را بیان کرده‌اند؛ وظیفه شاگرد نسبت به استاد، استاد نسبت به شاگرد، وظیفه ما نسبت به همسایه، اعم از همسایه خانه و حجره و همسایه کاری و این مسائل نیاز به توجیه و راهنمایی دارد. رهبنایت دیدگاه غلطی است و لازم است، به‌طور ریشه‌ای با این دیدگاه مقابله کرد و از افراط و تفریط دوری کرد. از سوی دیگر، گاهی تفریط می‌شود و طلبه در ابتدای کار وارد عرصه اجتماع می‌شود و مشغول فعالیت اجتماعی می‌شود؛ درحالی‌که مقام معظم رهبری فرمودند: ابتدا طلبه باید درس بخواند تا قدری که پخته شد، از او کار گرفته شود و این کار می‌تواند فعالیت در خود مدرسه باشد تا افراد ورزیده بشوند و آداب ارتباط را یاد بگیرند و بعد وارد اجتماع بشوند و لازم است، از این یاد و تفریط‌ها دوری شود.

● **داشتن اصل در زندگی**

در زندگی دنیایی تحولاتی وجود دارد. کسانی که می‌خواهند، یک زندگی اولیه آرامی به‌حسب ذهنشان داشته باشند، ناچارند مبنایی برای زندگی به‌دست بیاورند. تاجری که می‌خواهد همواره تجارت کند، لازم است اصول تجارت را یاد بگیرد. لازم است سرمایه‌ای را به‌دست بیاورد و در حفظ آن کوشش کند. در روایت فرموده‌اند که اصلی را برای زندگی‌تان قرار بدهید و اگر چیزی بدستتان آمد، زندگی خودتان را توسعه بدهید. در مسائل معنوی نیز ما باید اصولی را مد نظر قرار بدهیم که در هر حالی پایبند به آن اصول باشیم که همان مسئله تعبد به شرع مقدس است. این تعبد یکسری پشتوانه فکری لازم دارد که شامل روشن کردن مقصد و ضرورت رسیدن به مقصد است. قرآن کریم می‌فرماید: «یاایّها الانسان انک کادح الی ربک کدحاً فملا فیک»؛ این مسئله حتمی است، «إنّا لله و إنّا الیه راجعون» حتمی است؛ اما بعد می‌فرماید: «فمن أوتی کتابة ییمینه فیسوف یحاسب حسابه ... و من أوتی کتابة وراء ظهره»؛ انسان در دو سمت حرکت می‌کند یا اصحاب یمین است و یا اصحاب شمال؛ کسی جزء اصحاب شمال می‌شود که به تعلقات دنیایی بپردازد. انسان باید به این مسئله آگاه بشود. وقتی گفته می‌شود، ماه رمضان چنین برکاتی دارد، همچنین باید توجه داده بشود که شیطانت در این ماه در زنجیر کشیده می‌شود. نبی اکرم صلی الله علیه و آله در خطبه شعبانیه فرمودند: «این مسئله یعنی به زنجیر کشیده شدن شیطان زمینه است» و بعد فرمودند: مبادا زنجیر شیطان را باز کنید! اگر چنین بشود، ضربه شیطان سنگین‌تر خواهد بود؛ لذا اگر کسی در ماه مبارک رمضان مبتلا به گناه بشود و تنبه پیدا نکنند، بدتر است. در ایامی مانند ماه رمضان و ماه محرم و در مکان‌هایی مانند کعبه و ... چنین زمینه-هایی وجود دارد؛ اما اگر حالتی که باید حاصل نشود، چه؟ قبل از انقلاب به مرحوم آیت‌الله‌العظمی بهجت عرض کردم: در شرایطی به مکانی می‌رویم که احتمال گناه وجود دارد؛ به‌عنوان مثال زن و مرد مخلوط هستند، چه کنیم؟ فرمودند: فکرت را به امام بده! مسئله این است که فکر شما کجا کار کند. اگر فکر درست کار نکند، شخص وقتی به زیارت امام هم می‌رود، وقتی کتیز حضرت می‌رسد، دست دراز می‌کند و حضرت از داخل اتاق صدا می‌زنند، مراقب باش! در همه مراحل باید خود را آماده این حالت کنیم و این در همه مراحل اساس است. اسماعیل‌بن وزین خدمت امام رضا علیه السلام می‌رسد و وقتی مجلس طول می‌کشد، حضرت به ایشان فرمود: چرا شب را پیش ما نمی‌مانید؟ حتی حضرت بستر خودشان را به اسماعیل‌بن وزین می‌دهند؛ اما می‌آیند بالا سر ایشان و می‌گویند: اسماعیل‌بن وزین مراقب باش! فردا که نزد دیگران رفتی، نگویی من کسی هستم که امام بسترش را به من داد! این تافخاری است که جنبه شخصی پیدا می‌کند و یک رهن است. ما در معرض این رهن‌ها هستیم و لازم است، این توجهات داده بشود. امام به هشام‌بن حکم آن‌طور توجه دادند که بت‌رس از ذلّه. لازم است، این مسائل از ابتدا گفته بشود و مبلغ موفق کسی است که هر دو جنبه رجا و خوف را بیان کند. اگر در مجلسی از رجا و نسبت به امام حسین علیه السلام حرف زدیم، باید توجه بدهیم که امام حسین علیه السلام در برابر خدا دکان باز نکرده است. این مطلب را هم از مرحوم شاه‌آبادی و هم از مرحوم پدرم شنیدم که می‌فرمودند: شفاعت وجود دارد؛ اما در طول است. گاهی سخنرانیانی مسئله را به‌گونه‌ای بیان می‌کنند که مستمع دچار برداشت غلط می‌شود و لازم است، به هر دو مطلب توجه داده شود. گاهی شخصی در خیر گُل می‌کند و عموم گمان می‌کنند که ایشان مبنای اخلاقی دارد؛ درحالی‌که دارا بودن مبنای اخلاقی بسیار دشوار است و فردی که می‌خواهد مبنای اخلاقی داشته باشد، باید فقیه اخلاقی باشد. در تربیت هم همین‌طور است و نیاز به فقیه تربیتی داریم که اولیات تربیت را بیان کند. وقتی کسی می‌گوید: ملتزم به واجبات باش و از محرمات دوری کن، نباید طوری بگوید که شخصی که می‌خواهد از حرام دوری کند، دچار وسواس بشود. بنابراین همین مسائل هم، نیاز به فقا‌هت دارد.

● **معنای آداب کتاب**

کتاب آداب خوب است، در سال اول حوزه تعلیم داده

بشود و جنبه‌های افراط و تفریط مسائل آن بیان بشود. ما

در همه مراحل نیاز به جهاد تبیین داریم و افرادی که در

هر جنبه‌ای جامع هستند، پرورش داده بشوند تا وارد

آیت‌الله فاضل لنکرانی بها دادن به قرآن کریم موجب تنومند شدن فقه، کلام، حدیث و اخلاق است باید همه مردم و جوانان را آگاه کرد که داعش کاملاً از دایره اسلام خارج است و اساساً برای نابودی قرآن کریم و دین اسلام ساخته شده است و در حوادث اخیر نیز، ثابت شد که نقشه دشمن این است که با تجزیه ایران، با دین مقابله کند. به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله فاضل لنکرانی، آبان در نخستین اجلاسیه سالانه اساتید مؤسسه تخصصی ائمه اطهار علیهم السلام که در سالن جلسات این مرکز در قم برگزار شد، در سخنانی ضمن تسلیت به‌مناسبت شهادت جمعی از هم‌میهنان در حرم مطهر حضرت احمدبن موسی علیه السلام، گفت: خداوند بزرگ را شاگرد هستیم که در گام دوم انقلاب اسلامی و در این دوره از حوزه «مباحث تفسیر قرآن کریم، جایگاه خوب و قابل قبولی پیدا کرده است؛ اگرچه تا نقطه مطلوب فاصله زیادی باقی مانده است. وی افزود: هم مسئولان حوزه و هم اساتید همه قائل به این هستند که مباحث تفسیر قرآن کریم، تنها یک امر علمی محض نیست و اگر شما تتبع نمایید و تاریخ را به‌دقت ملاحظه کنید، خواهید دانست که بعد از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله، ریشه همه فرق انحرافی در تبیین از متشابهات قرآن کریم بوده است؛ عده‌ای در تبعیت از خروج، جبری‌ها ... به سراغ متشابهات قرآن کریم رفتند و از محکمت‌ا و اصول قرآنی فاصله گرفتند. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با بیان اینکه، اینکه گفته شود، فلسفه تشریع احکام تنها اصلاح امور جامعه است، به‌نوعی تبعیت از متشابهات است، خاطرنشان کرد: من از بابت «مقاصدالشریعه» نگرانی دارم. من در ابتدا فکر می‌کردم که مقاصدالشریعه مثل موربان‌ه تنها به جان فقه می‌افتد؛ اما الان مشاهده می‌شود که به جان قرآن کریم نیز افتاده است و کم‌کم قرآن کریم را هم کنار می‌گذارند. وی افزود: مقاصدالشریعه امروزه یک خطر بسیار بزرگ برای مجموع دین است و ریشه آن نیز، اتباع از متشابهات است. امروزه هرچقدر می‌گذرد، جامعه بشری و عموم مردم بیشتر از هر زمانی به قرآن کریم و معارف ولّای آن نیاز دارند. رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام در ادامه سخنان فقه، در اشیرازه حوزه‌های علمیه شیعی دانست و گفت: فقه، اشیرازه حوزه‌های علمیه و مبتنی بر قرآن کریم است و باید مسائل مستحدثه و فقه معاصر و چیرهایی که عموم بشریت به آن نیاز دارند، به خوبی و صحیح اجتهاد و استنباط شود. آیت‌الله فاضل لنکرانی گفت: اصلاً باید گفت که دین یعنی حکومت؛ چراکه هر پیامبری و هر دینی که از سوی خدای متعال برای بشر آمده است، برای حکومت بوده است و درباره این حقیقت نیز، شواهد فراوانی در قرآن مجید وجود دارد. وی افزود: امروز بها دادن به قرآن کریم، موجب تنومند شدن فقه، کلام و تفسیر می‌شود و باید از خدای متعال بخواهیم، توفیق ارتباط و انس با این کتاب آسمانی را به ما بدهد. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در بخش پایانی سخنان خود، با اشاره به حوادث اخیر در کشور خاطرنشان کرد: باید همه مردم و جوانان را آگاه کرد که داعش کاملاً از دایره اسلام خارج است و اساساً برای نابودی قرآن کریم و دین اسلام ساخته شده است و در حوادث اخیر نیز، ثابت شد که نقشه دشمن این است که با تجزیه ایران، با دین مقابله کند.	
--	--

مسائل آموزشی حوزه بشوند. برخی کتب هم عمومی هستند. بنده معتقدم، در مرحله اول باید به واجبات و محرمات آگاهی پیدا کنیم و پایبند به این مسائل بشویم. بنده کتاب قرآن کریم شهید دستغیب را در این جهت مناسب می‌بینم؛ البته این کتاب کامل نیست؛ ولی کتاب‌هایی از این دست زیاد نیستند تا عرضه بشوند؛ بنابراین نیاز به تدوین چنین کتاب‌هایی از سوی افرادی که صاحب دیدگاه جامع هستند، احساس می‌شوند و دیگر کتاب‌های ایشان مانند قلب سلیم هم خوب هستند. برخی کتب علمی هستند؛ اما کتاب‌هایی که جنبه تربیتی دارند، به این جهت مناسب هستند که وقتی شخصی بخواهد، به این امور ملزم بشود، بداند که با چه دیدگاه و پشتوانه‌هایی وارد بشود. البته مشغول تدوین کتابی در این رابطه هستم

که به نظر می‌رسد، جنبه‌های مختلفی را به‌صورت کلیات در بردارد که ان‌شاءالله منتشر خواهد شد.

تهیه و تنظیم: حمید کرمی، عماد شایلیاریان

تشدید حملات ضدانقلاب به مراکز فرهنگی و دیپلماتیک ایران در اروپا پس از اغتشاشات اخیر

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدهاشم موسوی نماینده ولی‌فقیه در انگلیس

تازه‌ترین گزارش‌ها درباره اسلام‌هراسی در اروپا نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۱ اسلام‌هراسی همچنان در سراسر اروپا در حال افزایش بوده و این پدیده، همانند سال‌های قبل همچنان مشکل حاد این قاره است.

در انگلیس موارد ثبت‌شده اسلام‌هراسی در سال ۲۰۲۱، ۹۰درصد افزایش داشته است که ۴۵درصد از کل جرایم مربوط به تنفر دینی در این کشور را شامل می‌شود. علاوه بر این، به‌دنبال اغتشاشات اخیر در کشور، شاهد تشدید حملات ضدانقلاب به مراکز فرهنگی و دیپلماتیک ایران در خارج از کشور به‌خصوص در اروپا بوده‌ایم.

خبرگزاری ابناء برای بحث و بررسی درباره این موضوعات، با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدهاشم موسوی نماینده ولی‌فقیه در انگلیس و رئیس مرکز اسلامی انگلیس گفت‌وگو کرده است که تقدیم خوانندگان گرامی هفته‌نامه افق حوزه می‌شود.

■ **با توجه به اینکه شما در کشوری حضور دارید و رئیس مرکز اسلامی در کشوری هستید که یکی از کشورهای پیش‌قراول اسلام‌هراسی است، وقتی که از اسلام‌هراسی صحبت می‌کنیم، اسلام‌هراسی با چه روش‌هایی انجام می‌شود؟**

● بر اساس آنچه که در اطلاعات ما مثلاً در تحقیقات شبکه ۴ تلویزیون انگلیس هم آمده و بعضی از مراکز و مؤسسات حقوق بشری هم این را تأیید کردند، بیش از ۷۰ درصد از اخبار رسانه‌های این کشور، ترس از اسلام و ترس از مسلمانان را به جامعه خودشان القا می‌کند.

واقعیت این است که این، یک ترس طبیعی نیست؛ در واقع یک اقدام طراحی‌شده و بر اساس سیاست‌گذاری‌هایی است که شاید بشود گفت، رسانه‌های بین‌المللی در حال دامن زدن به آن هستند و به‌راحتی ما می‌بینیم، در بسیاری از شبکه‌های بین‌المللی به اشکال مختلف به این قضیه دامن می‌زنند.

برای اینکه پاسخ سؤال شما را بدهم که گفتید، این اسلام‌هراسی چه شکلی دارد و آن هم در کشوری شبیه انگلستان؟ می‌خواهم شما را به عناصری که به اسلام‌هراسی اشاره می‌کند، توجه بدهم. به اشکال مختلف، موضوع اسلام‌هراسی را در جامعه القا می‌کنند؛ یک شکل آن این است که در واقع می‌خواهند، ترس از جامعه اسلامی را عادی‌سازی کنند.

دومین عنصری که در القای این ترس ایجاد می‌کنند، این است که مسلمان‌ها دینشان را بر اساس شمشیر و بر اساس خشونت گسترش داده‌اند؛ لذا اگر شما بخواهید مسلمان شوید، حتماً باید با این خشونت مواجه بشوید که اصولاً این امر خودش یک هراس ایجاد می‌کند.

سومین عاملی که می‌شود گفت، عنصر اسلام‌هراسی است، این است که می‌گویند: بین مسلمان‌ها و جوامع اسلامی، ما هیچ ارزش مشترکی نداریم. وقتی ارزش مشترک نداشته باشد، طبیعتاً یک جوان غربی انگیزه‌ای ندارد که سراغ مباحث اسلامی بیاید و بگوید ما بر اساس این ارزش‌های مشترک با همدیگر اقدام می‌کنیم.

موارد زیادی شبیه این هست که به یک جوان و انسان غربی القا می‌شود که شما نمی‌توانید، با یک مسلمان حشر و نشر داشته باشید و همیشه باید این ترس در وجود شما باشد. طبیعتاً ما اگر برگردیم به تاریخ، حتی به تاریخ اسلام و صدر اسلام هم، ما یک نوعی اسلام‌هراسی را توسط دشمنان داشتیم. من فکر می‌کنم، در خیلی از موارد، اگر به بحث‌های تاریخی مراجعه کنیم، این اسلام‌هراسی بوده است؛ منتها تعبیر اسلام‌هراسی یک تعبیر جدید است و تحت عنوان اسلامو فوبیا (Islamophobia) مطرح می‌کنند. در واقع می‌توانیم بگوییم جریان‌های نژادپرست، آشوب‌گر و سیاسی پشت این قضیه هستند که این قضیه را به‌صورت جدی مطرح و ترویج می‌کنند و تا الآن هم فکر می‌کنم، خیلی موفق بوده‌اند.

■ **پرسشی در این زمینه مطرح می‌شود و آن اینکه به هرحال در جوامع غربی در شهروندانی وجود دارند که مسلمان هستند. ازطرفی مراکزی وجود دارد که کارویژه‌شان ارائه تصویر درستی از اسلام است؛ از جمله همان مرکزی که شما در آن مسئولیت دارید. این پرسش مطرح است که این جوامع و به‌طور کلی این مراکز، چه راهکارها و کارهایی را در راستای ارائه تصویر درست از اسلام در مقابل آنچه که ماتحت عنوان اسلام‌هراسی یاد می‌کنیم، در پیش گرفته‌اند؟**

● در این زمینه به‌دلیل محدودیت‌هایی که داریم، عملکردمان قطعاً قابل مقایسه با عملکرد رسانه‌های جمعی دنیا نیست؛ اما به‌دلیل اینکه بیشترین انرژی مصرف‌شده در زمینه اسلام‌هراسی، از طریق رسانه‌های جمعی این کشورهاست، ما هم طبیعتاً باید به این بخش توجه کنیم و در واقع توجه عمده خودمان را متوجه کار رسانه‌ای کرده‌ایم.

البته همان‌طور که عرض کردم، این اقدام کافی نیست؛ اما ما بسترسازی خوبی را برای کار رسانه‌ای آغاز و فضای رسانه‌ای به‌ویژه شبکه‌های مجازی را تقویت کرده‌ایم تا با این هجمه‌ای که به‌صورت یک تهاجم فرهنگی خیلی وسیع مقابل ما صورت گرفته، بتوانیم برخورد کنیم و تا اندازه‌ای هم نتیجه گرفته‌ایم. ظرفیت رسانه‌ای ما در حال حاضر اصلاً قابل مقایسه با چند سال گذشته نیست. به‌دلیل اینکه شرایط امروز هم اقتضا می‌کند، ما در فضای مجازی در بعضی موارد شاید ۳۰۰ تا ۴۰۰ درصد رشد داشتیم. صرفاً هم این رشد

ما متوجه این بود که بتوانیم، تصویری از اسلام ارائه بدهیم که یک تصویر زیبا و شفاف و منطقی و عاقلانه از اسلام باشد که بتواند، در مقابل این فضای هجمه رسانه‌ای غرب مقابله کند. فکر می‌کنم این کار را نه‌تنها ما بلکه بقیه مراکز دیگر باید در دستور کار قرار می‌دادند.

■ **می‌توانید به چند نمونه مثال اشاره کنید؟ این تولیدات محتوای رسانه‌ای در چه زمینه‌ای بوده و چه بازخوردهایی در این زمینه گرفتید؟**

● ما در زمینه ارتباط با مردم جوامع غربی، چند کار خاص انجام دادیم. یکی اینکه ما یک مخاطب نخبگانی برای خودمان تعریف کردیم؛ برای این مخاطب نخبگانی باید تصویری از اسلام ارائه کنیم که این مخاطبان نخبگانی بتوانند به آن بپردازند. برای همین منظور، از طریق مجلات و کتاب‌هایی که مخاطب آنها مخاطب نخبگانی هستند، اقدام کردیم.

ما با همکاری بعضی از دانشگاه‌ها در داخل و خارج از کشور توانستیم، مجلاتی در حوزه مطالعات بین‌رشته‌ای قرآنی داشته باشیم و در بعضی از بخش‌ها کتاب پیامبر رحمت را که در واقع معرفی پیامبر اسلام ﷺ است، به زبان انگلیسی ترجمه کردیم. در بخش چاپ مجلات که به مسائل معاصر جامعه اسلامی می‌پردازد، یک مجله دیگر چاپ کردیم و این مجلات را در واقع برای دیارتمان‌های مختلف قرآن‌شناسی یا اسلام‌شناسی دانشگاه‌های مختلف در اروپا فرستادیم.

در واقع در جریان اغتشاشات اخیر حمله به اینها یک هدف را دنبال می‌کردند و آن در واقع مخالفت با اسلام بود. آنچه که در اروپا نشان داده می‌شود مخالفت با اسلام بوده نه با جمهوری اسلامی.

حتی یک کار دیگری که برای دانش‌آموزان کردیم، این بوده است که از خود برخی از نویسندگان غربی استفاده کنیم. در این زمینه از یکی از این نویسندگان که شناخت خوبی از اسلام داشته، از او خواستیم کتابی درباره یکی از ائمه اطهار علیهم‌السلام بنویسد و این کتاب الآن برحسب آنچه که از ما درخواست شده، به‌عنوان کتاب درسی مدارس این کشور برای معرفی امام حسین علیه‌السلام معرفی شده است. این یکی از نمونه کارهایی است که برای ارائه تصویر روشن از اسلام داشتیم.
در حوزه فضای مجازی هم، ما بیش از ۶۰۰ عنوان برنامه کوتاه تولید کردیم؛ ما کلیپ‌های کوتاه برای معرفی اسلام داشتیم؛ از جمله برنامه «اسلام در ۴ دقیقه» (۴ minutes Islam in) است که بر اساس احادیث، روایات و آیات قرآنی ما طرح‌هایی را به‌صورت موشن‌گرافی درست کردیم و بعد، روی این طرح‌ها سخنرانی سه دقیقه‌ای گذاشتیم؛ آن هم به زبان انگلیسی تا به جامعه غربی این اطلاعات را بر اساس منابع اصلی ارائه می‌دهیم. مواردی از این دست زیاد است.

■ **رهبر معظم انقلاب تعبیری را چند بار استفاده کردند، تحت عنوان شیعه انگلیسی که البته در سخنرانی اخیر، ایشان اشاره کردند که منظور از شیعه انگلیسی، الزاماً شیعیانی نیستند که در انگلیس حضور دارند، شما تحلیل‌تان از این واژه چیست؟ وقتی می‌گوییم شیعه انگلیسی، چه چیزی صحبت می‌کنیم؟**

● حرف برمی‌گردد به مدت‌ها قبل. ما حتی در ماه محرم امسال هم شاهد یک مشکلی که در این زمینه بودیم. گروهی از شیعیان این کشور به‌دلیل آن انحرافات فکری یا به‌دلیل باورهای فکری که دارند، معتقدند که ما نباید بر اساس اطلاعات و باورهایی که از جمهوری اسلامی یا عراق یا جاهای دیگر به ما می‌رسد، برای زندگی خودمان در اینجا تصمیم بگیریم. این دسته از افراد به‌دلیل همین برداشتی که داشتند، از اساس با تفکر حضرت آقا و حضرت امام علیه‌السلام مخالفت کردند که تعبیر حضرت امام عنوان «اسلام آمریکایی» بود و تعبیر حضرت آقا نیز، «شیعه انگلیسی» بود. این افراد آمدند به‌صورت رسمی در منبری در یک مرکز شیعی اعلام کردند که بعضی از مراجع نظرشان این است، همه شیعیانی که در انگلیس هستند، تابع سیاست‌های دولت

انگلیس هستند و شیعه انگلیسی خوانده می‌شوند. حتی شورای علمایی در لندن داریم که ترکیبی است از نمایندگان همه آقایان مراجع عظام. ما آنجاسماً بیانیه دادیم و اعلام کردیم که منظور حضرت آقا این نیست که هرکسی که در این کشور هست، لزوماً شیعه انگلیسی است. همان‌طور که خود حضرت آقا فرمودند، شیعه انگلیسی می‌تواند هرکسی باشد که تابع سیاست‌های یک کشور خاص و تابع سیاست‌های این کشور باشد و من فکر کنم، بهترین دلیلی که برای این بحث می‌توانیم ارائه کنیم، این است که یک عده‌ای برای به‌هم زدن وحدت جامعه اسلامی در تالشند؛ حالا بر هم زدن این وحدت جامعه اسلامی چه از طریق ایجاد داعش یا از طریق ایجاد اختلاف بین شیعه و سنی و یا ایجاد اختلاف بین شیعیان باشد.

من فکر می‌کنم که این نوع سوم، یعنی همان دامن زدن به بحث جریان شیعه انگلیسی، با این هدف است که می‌خواهند بین شیعیان این کشور اختلاف بیندازند. الحمدلله این اتفاق نیفتاد و شورای علما به‌صورت خیلی جدی و محکم وارد شد و بیانیه داد. آن آقایی هم که این بحث را طرح کرده نیز، مجبور به غدرخواهی شد و آن سازمان‌هایی هم که در واقع میکرفن و بلندگو در اختیار این تشکیلات گذاشتند نیز، اعلام کردند که ما از این حرکتشان تبری می‌جویم.

■ **طی روزهای اخیر ما شاهد برخی اقدامات آشوب‌گرانه گروهک‌های جدایی‌طلب و ضدایرانی و حملات به سفارتخانه‌های ایران و برخی مراکز اسلامی در کشورهای اروپایی بودیم. در خبرها آمده بود، به مرکز اسلامی لندن هم حملاتی شد. تحلیل شما از این قضیه چیست؟**

● در واقع در جریان اغتشاشات اخیر، حمله به تمام مراکز اسلامی در اروپا با جاهای دیگر، تقریباً از یک جنس بوده است. همه اینها یک هدف را دنبال می‌کردند و آن در واقع مخالفت با اسلام بود. آنچه که در اروپا نشان داده می‌شود، مخالفت با اسلام بوده نه با جمهوری اسلامی.

ولی می‌خواهم بگویم، حمله‌ای که به مرکز اسلامی انگلیس شده، کمی متفاوت‌تر بوده است. برای اینکه میزان توحش و میزان خشونت در این حمله بسیار شدید بوده است. حمله‌ای که در واقع مقابل سفارت جمهوری اسلامی انجام شد، باعث گردید که چند نفر از پلیس‌ها آسیب دیدند. بعد همین افراد رفتند به سمت راهپیمایان روز اربعین حسینی. شما می‌دانید، کسانی که در لندن برای روز عاشورا و اربعین راهپیمایی می‌کنند؛ لزوماً ایرانی نیستند؛ بلکه شیعیانی از سراسر دنیا هستند. این جریان آشوب‌طلب و اغتشاشگر با وقاحت تمام آمدند و شروع به ضرب و شتم سوگواران و عزاداران در این کشور کردند. حتی میزان این توحش به‌قدری بود که حفاظت پلیس انگلیس هم کافی نبود و خود پلیس انگلیس هم اعلام می‌کند که انتظار این مقدار از توحش را نداشته است.

به‌همین دلیل من فکر می‌کنم، این اقدامی که انجام دادند، هدف عمده‌اش اسلام بود. به‌دلیل اینکه شعارهایی که می‌دادند، بیشتر شعارهای ضد دینی و مخالفت با اساس قرآن و دین بود.

با وجود اینکه ما از این حرکت‌ها در اینجا استقبال نمی‌کنیم؛ اما می‌توانم بگویم، این حرکت برای ایجاد وحدت بین جامعه شیعی و جامعه اسلامی در اینجا به ما خیلی کمک کرد. بعد از این جریان گروه‌های مختلف، شیعیان مختلف از جریان‌های مختلف آمدند و اعلام وفاداری و حمایت کردند و حتی در یک روزی در خیابان رسماً شعار دادند و از دین و جریانی که کمک می‌کند، به پرقراری عبادت و استقلال و حفاظت از مساجد حمایت کردند.

من فکر می‌کنم این اتفاق نتیجه خیلی مثبتی داشت. خوب طبیعی است که خسارت‌هایی زده‌اند؛ اما خروجی آن، به‌دلیل اینکه مخالفت با اساس دین در دستور کارشان بود، خشم و غضب همه مسلمانان و به‌ویژه شیعیان اینجا بر علیه خود آنها شد.

■ **کشورهای غربی همیشه داعیه این را داشتند که مهد آزادی هستند و آزادی بیان در این کشورها به‌وفور وجود دارد؛ حالا مراکز و نهادهای اسلامی که وظیفه‌شان ارائه تصویر درست از اسلام هست، در مقایسه با مراکز فرهنگی دیگر کشورها یا دیگر ادیان چه اندازه آزادی دارند؟ دیگر آیا مشخصاً شما در موضوعات خاصی با محدودیتی مواجه هستید یا آزادی تمام و کمال برای فعالیت دارید؟**

● من با توجه به اینکه تقریباً نزدیک ۳۰ سال درگیر کار و فعالیت فرهنگی در عرصه بین‌الملل هستم و در کشورهای مختلفی زندگی کرده‌ام، شاید پاسخ من یک مقداری دقیق‌تر باشد. به‌صورت کلی عرض می‌کنم، این‌طور نیست که ما اینجا هر کاری که دلمان بخواهد، بتوانیم انجام بدهیم. البته طبیعی است که قوانین خاص هر کشوری را باید رعایت کرد و ما هم رعایت می‌کنیم؛ اما واقعاً با توجه به آن شعار قانون‌گرایی، آزادی بیان و قانون‌مداری که این کشورها سر می‌دهند، در بعضی از موارد ما حقیقتاً با این موضوع سخت می‌توانیم، کنار بیاییم. آزادی بیان تا زمانی آزادی بیان است که بتواند، بخشی از خواسته‌های گروه خاصی را جواب بدهد؛ اما همین آزادی بیان، وقتی متوجه گروه خاص دیگری می‌شود، دیگر آزادی بیان نیست. دیگر شما حق ندارید، درباره آن مطلب حرف بزنید؛ لذا ما هم دچار محدودیت‌هایی هستیم. خوب ما دلمان می‌خواهد درباره خیلی از موارد حرف بزنیم. طبیعتاً با نمی‌توانیم حرف بزنیم یا اگر حرف بزنیم، این حرف‌ها را با یک محدودیت بسیار بسیار زیاد می‌زنیم.

اخلاق در حوزه

بیش از نیاز از خدا نخواه

آیت‌الله حاج‌آقا مجتبی تهرانی

سؤال این است که چرا نباید در امور مادی بیش از مقدار نیاز از خدا درخواست کنیم؟ چون زیاده‌خواهی بر روی متوسطین از مؤمنین اثر سوء دارد. حس زیاده‌طلبی در انسان هست؛ اگر این حس در مسیر مادیت ریخته شود و نه معنویت، موجب می‌شود که انسان هم از نظر تلاش و هم از نظر درخواست از خداوند، در دعاهایش بیش از حدّ نیازش از خدا تقاضا کند. این حالت آثار سوئی دارد که بدترین اثرش، تعلّق قلبی انسان به امور مادی است.

اگر جایی دیدید که مسائل مادی و دنیوی نکوهش شده، مربوط به تعلّق قلب و دل‌بستگی به دنیاست. هر چیزی که موجب این تعلّق قلبی شود، مضر است. در مورد متوسطین از مؤمنین، بیش از نیاز در دست داشتن، موجب تعلّق قلبی به دنیا می‌شود؛ البته آنچه که در ادعیه ما هست، به‌طور مطلق نیست؛ یعنی انسان می‌تواند در حد کفاف، امور مادی را از خدا بخواهد. جهشت هم این است که محتاج و سربار دیگران نشود.

● سقف درخواست مادی در روایات

در روایتی امام علی علیه‌السلام فرمودند: «أَحْرَجُوا مِنَ الدُّنْيَا قُلُوبَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَخْرُجَ مِنْهَا أَيْدَانُكُمْ»، دل‌هایتان را از دنیا خارج کنید. این، یعنی اینکه تعلّق به دنیا را از دل‌هایتان بیرون کنید.

آنچه که نکوهش شده، تعلّق به دنیاست. بعد می‌فرماید: «فَقِفِ الدُّنْيَا حَيْثُيْتُمْ وَ لِلْآخِرَةِ حُلُقُتُمْ» (بحارالانوار، ج. ۷، ص. ۸۸)، یعنی شما اصلاً برای این دنیا خلق نشده‌اید؛ شما برای آخرت آفریده شده‌اید.

امام زین‌العابدین علیه‌السلام روایتی را نقل می‌کند که شخصی خدمت علی علیه‌السلام آمد و اظهار حاجت کرد. «شکا رَجُلٌ إِلَيَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ الْخَافَةَ»، حضرت دیدند که این شخص محتاج واقعی نیست؛ بلکه زیاده‌طلبی دارد؛ لذا به او فرمود: «اغْلَمْ أَنَّ كُلَّ شَيْءٍ تُصِيبُهُ مِنَ الدُّنْيَا فَوْقَ فُوتِكَ فَإِنَّمَا أَثْتَ فِيهِ خَارِئٌ لِقُرْبِكَ» (بحارالانوار، ج. ۷، ص. ۹۰)؛ اگر هر چیزی از امور دنیایی را بیش از مقدار نیازت به دست بیاوری، خزینه‌دار دیگران هستی و برای ورئه می‌گذاری و می‌روی!

در روایتی دیگر، حضرت به‌طور صریح سراغ دعا می‌آید: «لَا تَسْأَلُوا فَوْقَ الْكَفَافِ» (بحارالانوار، ج. ۷، ص. ۱۳۴)، در امور دنیایی بیش از حدّ نیازت نخواه. در دعاهایت نسبت به امور مادی سقف بگذار؛ بگو خدایا! مایحتاجم را به من برسان که محتاج دیگران نشوم.

● نصیحت لقمان به فرزندش

درروایتی از امام صادق علیه‌السلام است که فرمود: «قَالَ لِقْمَانُ لِابْنِهِ:» لقمان به فرزندش چنین نصیحت کرد. معلوم می‌شود که امام صادق علیه‌السلام این حرف را قبول داشتند که دارند، نقل می‌کنند. «وَ حُدِّ مِنَ الدُّنْيَا بِلَغَاةٍ: از دنیا و امور مادی به مقدار بلاغ برگیر. «بلاغ» در لغت، به‌معنای کفایت و بسندگی آمده است. البته «دنیای بلاغ»، یعنی دنیایی که مرا به اهداف معنوی‌ام برساند. این بحث جداگانه‌ای است که قبلاً بیان کرده‌ایم؛ اما اینجا بلاغ به‌معنای کفایت است و در لغت هم همین‌طور است. در ادامه می‌فرماید: «وَ لَا تَفُضِّهَا فَنُتَوَكَّنْ عِبَادًا عَلَى النَّاسِ»؛ از آن طرف هم دنیا را آن‌طور رها نکن که محتاج دیگران شوی؛ طوری نباش که سربار دیگران شوی. «عِبَادًا عَلَى النَّاسِ» به این معناست. بعد هم فرمود: «وَ لَا تَدْخُلْ فِيهَا دُخُولًا يُضَيِّرُ بِأَخْرَجِكَ» (بحارالانوار، ج. ۱۳، ص. ۴۱)؛ یعنی آن‌گونه داخل در امور دنیا نشو که به امر آخرت ضربه بخورد.

ما در اولین دعا از اعمال مشترکه ماه رمضان، بحث «جمع حوائج دنیا و آخرت» را داریم؛ اما مسأله این است که این حوائج مادی سقف دارد. انسان نباید در امور دنیایی از خدا زیاده‌طلبی کند. چون اثر سوء دارد و بدترین اثر سوئش، تعلّق قلبی به دنیاست؛ لذا وقتی انسان می‌خواهد از این دنیا برود، دل‌بستگی به دنیا او را بیچاره می‌کند.

● عمل ائمه اطهار علیهم‌السلام در تعیین سقف خواسته‌های مادی

این از نظر روایی قولی بود؛ حتی از نظر عملی هم می‌بینیم که گاهی ائمه علیهم‌السلام عملاً نسبت به دیگران همین کار را می‌کردند. شما این ماجرای امام زین‌العابدین علیه‌السلام را شنیده‌اید؛ یک سال که ایشان حج مشرف شده بودند، همان سال هشام بن‌عبدالملک هم به حج آمده بود. هشام شخصیتی است که همه مردم متوجه او هستند و با شکوه و جلال و عظمت راه می‌رفت.

در مطاف دید با اینکه خلیفه است، اصلاً کسی به او اعتنا نمی‌کند؛ اما امام سجاد علیه‌السلام که آمدند، مردم متوجه ایشان شدند و ایشان را تکریم کردند. از هشام پرسیدند که این شخص کیست؟ او برای اینکه از حضرت تعریف نکرده باشد، گفت: «الأعرفُّه»؛ او را نمی‌شناسم! این جمله معروف است و همه توارخ‌چ هم نوشته‌اند که فرزدد، شاعر معروف گفت من او را می‌شناسم! این اشعار فرزدق معروف است. که می‌گوید: هَذَا الَّذِي تَعْرِفُ الْبَطْخَاءَ وَطَائِفَةَ وَ الْبَيْتِ تَعْرِفُهُ وَالْجَلَّ وَالْخَرَمُ»

(بحارالانوار، ج. ۴۶، ص. ۱۲)

او کسی است که سرزمین مگه او را می‌شناسد و با جای‌جای گام‌های او آشنا است. کعبه و حرم، همه او را می‌شناسند! شروع کرد و شعر مفصلی گفت. وقتی فرزدق این شعر بسیار بلند را گفت، هشام!ناراحت شد و دستور داد او را برگردن و به زندان بیاوراند و اسمش را از دیوان و دفتر عطایا حذف کنند. چون اینها کسانی بودند که از خلیفه حقوق می‌گرفتند؛ لذا حقوقش را هم قطع کردند.

وقتی خبر به امام زین‌العابدین علیه‌السلام رسید که با فرزدق این کار را کردند، حضرت برای او صله فرستاد. در اینجا وقتی که آن شخص صله حضرت را به او داد، او در جواب گفت: « مَا قُلْتُ ذَلِكَ إِلَّا دِيَانَةً». من این اشعار را به خاطر اعترافدم گفتم، نه برای صله.

آیت‌الله اراکی

مسائل و موضوعات باید در چارچوب فقه نظام بررسی شود

آیت‌الله اراکی در مراسم رونمایی از آثار منتشره در پژوهشکده فقه و حقوق دفتر تبلیغات اسلامی، نفس رونمایی کتاب را اقدامی ارزنده دانست و اظهار کرد: یکی از مشکلات ما در حوزه‌های علمیه این است که آثار بسیار با ارزش علمای ما، هنوز مهجور هستند و معرفی نشده‌اند.

به گزارش خبرگزاری شفقنا، وی با بیان اینکه ما امروز با یک نظام اجتماعی سروکار داریم، گفت: یک‌سری مسائلی وجود دارد که با دلیل شرعی ثابت شده است. وقتی از منظر نظام اجتماعی به آن نگاه کنیم، این سؤال مطرح می‌شود که دولت چه وظیفه‌ای نسبت به آن دارد؟ مثلاً در زمینه بهداشت، در نصوص می‌خوانیم که «النظافة من الایمان»؛ با توجه به این روایت، وظیفه دولت در حفظ نظافت جامعه، وظیفه الزامی است.

وی افزود: اگر بخواهیم در نگاه فقهی خود تحول ایجاد کنیم، فقط این نیست که در روش استنباط یا منابع استنباط تحول ایجاد کنیم. ما در گذشته چون قدرت را در دست نداشتیم و مدیریت جامعه برعهده ما نبود، وظیفه‌ای نداشتیم؛ اما امروز چون مدیریت جامعه برعهده ماست، وظیفه داریم که موضوعات را علاوه بر چارچوب فقه فردی، در چارچوب فقه نظام هم بررسی کنیم.

وی بیان کرد: ثراث فقه نظام باید با همان روش قدیم به‌خوبی اتقان شود؛ چون یک مجتهد متقن و استخوان دار، می‌تواند یک مسئله را که در فقه خرد حکم می‌دهد، در فقه کلان یا فقه نظام بررسی کند و حکم درستی بدهد؛ چون اگر متقن و آشنا به مسائل فقهی نباشد و توجهی به احکام متعارض نداشته باشد، ممکن است مصداق آن موضوع تغییر کرده باشد و حکم نامناسبی بدهد.

وی با بیان اینکه مسائل و موضوعات باید در چارچوب فقه نظام بررسی شود تا فقه ما پاسخگوی نیازهای روز جامعه شود، گفت: تکلیف مکلفین دو دسته است؛ گاهی فعل، فردی است و تکلیف فردی و گاهی فعل، جمعی است و تکلیف اجتماعی؛ قرآن کریم فرموده است: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات وأنزلنا معهم الکتاب والمیزان لیقوم الناس بالقسط»؛ یعنی عموم و آحاد جامعه وظیفه دارند، قسط و عدل اجتماعی ایجاد کنند.

وی اظهار کرد: بنابراین عدل هم مکلف فردی دارد و هم، جامعه بما هو جامعه، در این زمینه تکلیف دارد؛ لذا به‌همین دلیل در جامعه ظالمانه، عذاب بر کل جامعه نازل می‌شود؛ در آیه شریفه «واتقوا فتنة لا یفصین الذین ظلموا منکم خاصة واعلموا ان الله شدید العقاب»، به این مسئله پرداخته است که از فتنه‌هایی که عواقب آن صرفاً به برخی افراد نمی‌رسد و همه را در بر می‌گیرد، بپرهیزید؛ یعنی با اینکه افراد خوبی در این جامعه هستند؛ ولی تر و خشک با هم می‌سوزند و جامعه دچار عذاب خواهد شد.

وی اضافه کرد: در روایت بیان شده که اگر خواص به کار زشتی عمل کنند و جامعه به آن اعتراض نکند، همه معذب خواهند شد. وقتی رفتار جمعی غلط بود؛ حتی اگر رفتارهای فردی درست بود، عذاب نازل می‌شود؛ ولی اگر رفتار جمعی درست بود؛ ولی رفتار فردی اشکالاتی داشت، این مسئله برای خدا قابل اغماض است.

وی افزود: الآن در کشورهای غربی، رفتارهای فردی از افراد خوب کم نیست؛ ولی رفتارهای جمعی آنها در نهایت درست نیست و این نوع رفتارها در نظام عدل الهی ملاحظه خواهد شد.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

مطالبی که در وحی آمده در هیچ جای عالم نیست

شیء و انزل‌الله علیک الکتاب والحکمة و علمک ما لم تکن تعلم و کان فضل‌الله علیک عظیماً؛ این را درباره پیغمبر ﷺ هم می‌فرمود. مشابه این تعبیر را درباره مردم هم فرمود: ﴿و یعلمکم ما لم تکنوا تعلمون﴾؛ پس جامعه بشری یک سلسله مطالب را از وحی یاد می‌گیرد که در هیچ جای عالم نیست و وجود مبارک پیغمبر ﷺ هم یک سلسله مطالب را از وحی یاد می‌گیرد که در هیچ جای عالم نیست. این ادعای قرآن کریم است.

این مرجع تقلید به اشاره به نیاز بشر به وحی، تصریح کردند: یک وقت است که سخن از درخت است که این را ممکن است، تجربه بشری حل بکند یا سخن از نطفه و علقه و مضغه و اینهایی است که در سوره مبارکه «مؤمنون» آمد و قرآن شرح می‌دهد، ممکن است بگوییم: تجارب

مدیر حوزه‌های علمیه به ابعاد اخلاقی و معنوی آیت‌الله مصباح یزدی رحمته‌الله و درایت‌ها و بصیرت‌های اجتماعی و سیاسی ایشان اشاره نمود و تأکید کرد: باید در مقام عمل و در برنامه‌ریزی‌های حوزوی، قدردان زحمات ایشان باشیم.

وی با تأکید بر اینکه امیدواریم، این تفاهم‌نامه همکاری بتواند، در مسیر اهداف متعالی نقش‌آفرینی حوزه‌های علمیه اثربخش باشد، اظهار کرد: نظام فکری اداره حوزه، بر اساس پایه‌ها و سنت‌های اصیل و ناظر به نیازهای دنیای معاصر و معطوف به پاسخگویی به نیازهای ایران، نظام اسلامی و جهان شکل گرفته است.

آیت‌الله اعرافی به انسجام اسنادی حوزه در مقام نظر و ناظر به ابعاد مختلف رسالتی اشاره و تصریح کرد: منظومه فکری حوزه، از اسناد و چشم‌انداز تا برنامه ۵ ساله، طرح‌ها و اسناد راهبردی، رویکردهای نوینی را برای اثربخشی در مقام عمل ایجاد نموده است.

مدیر حوزه‌های علمیه، آمایش و کارویژه‌های روحانیت و مجموعه‌ای از تفاهم‌نامه‌ها و برنامه‌های مشترک با نهادها و مراکز را از طرح‌ها و ایده‌های بنیادین حوزه‌های علمیه در شکل‌گیری زنجیره‌ای از رویکردهای راهبردی توصیف کرد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه به عقد ۵۰ تفاهم‌نامه همکاری حوزه‌های علمیه با مراکز و نهادها اشاره کرد و اذعان کرد: عقد تفاهم‌نامه همکاری حوزه‌های علمیه و وزارت آموزش و پرورش و نیز، تقویت طرح هجرت طلاب، از جمله طرح‌های مهم و مورد تأکید است. هجرت.

آیت‌الله اعرافی در بخش پایانی سخنان خود، عملیاتی‌سازی تفاهم‌نامه همکاری و شکل‌گیری هسته مشترک و تدوین برنامه ۵ ساله را، از پایه‌های مهم تفاهم‌نامه‌های همکاری دانست و اظهار کرد: شکل‌گیری دبیرخانه همکاری و تدوین برنامه عملیاتی مشترک ۵ ساله، زمینه‌ساز ترسیم رویکردهای هدفمند موفق است. پشتیبانی علمی از نظام اسلامی و تقویت همیاری با حوزه علمیه، از مهمترین رسالت‌های مؤسسه امام خمینی رحمته‌الله است

آیت‌الله رجبی نیز در این مراسم، با ارائه گزارشی از فعالیت‌ها، رویکردهای و ظرفیت‌های مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته‌الله، بر اهمیت ارتباط این مؤسسه و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه تأکید کرد و یادآور شد: ناظر به حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی، پشتیبانی علمی از نظام اسلامی و تقویت همیاری با حوزه‌های علمیه، از مهمترین رسالت‌های مؤسسه امام خمینی رحمته‌الله است.

رئیس موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته‌الله در بخش پایانی سخنان خود، دانش‌آموختگان این مؤسسه را ظرفیتی ارزشمند برای جهت‌دهی به شکل‌گیری رویکردهای آموزشی و پژوهشی مورد نیاز نظام اسلامی و حوزه‌های علمیه دانست.

گزارش: رحیم کریمی

اصلاً تو نمی‌توانستی یاد بگیری؛ نه‌تنها الآن نمی‌دانستی، بعداً هم نمی‌توانستی یاد بگیری! کجا می‌خواستی یاد بگیری؟! این که می‌فرماید: خدای سبحان یک سلسله اعداد را که ما یک سلسله مطالبی را گفتیم که هیچ‌کس نگفت، یک، و هیچ‌کس نمی‌تواند بگوید، دو؛ حتی توی پیامبر رحمته‌الله هم، نه‌تنها نمی‌دانستی، نمی‌توانستی بعداً هم فرا بگیری!

ایشان افزودند: قرآن خطاب به خود پیامبر رحمته‌الله فرمود: ﴿و علمک ما لم تکن تعلم﴾ خدا چیزهایی را به تو یاد داد که

خدای سبحان سلسله چیزهایی به بشر یاد می‌دهد که برای بشر مقدور نیست که بفهمد و جز وحی راهی برای دست یافتن به آن ندارد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد علوم وحیانی اسراء، حضرت آیت‌الله جوادی آملی، ۲۰مهر در جلسه درس علوم قرآن خود ایراز کردند: علوم قرآن اقسامی دارد؛ اولاً خود تفسیر قرآن خواه تفسیر ترتیبی خواه تفسیر موضوعی، جزء علوم قرآن است. قسمت دیگر که معروف است، قرآن‌شناسی است که قرآن چه زمانی نازل شده است؟ چند تا سوره دارد؟ مکی‌اش چیست؟ مدنی‌اش چیست؟ چه کسی قرآن را کتابت کرده؟ تدوین قرآن؟ جمع قرآن؟ و اینها مربوط به قرآن‌شناسی است. قسمت دیگر که بخش مهم علوم قرآن است، این است که قرآن ادعا دارد که ما یک سلسله مطالبی را گفتیم که هیچ‌کس نگفت، یک، و هیچ‌کس نمی‌تواند بگوید، دو؛ حتی توی پیامبر رحمته‌الله هم، نه‌تنها نمی‌دانستی، نمی‌توانستی بعداً هم فرا بگیری!

ایشان افزودند: قرآن خطاب به خود پیامبر رحمته‌الله فرمود: ﴿و علمک ما لم تکن تعلم﴾ خدا چیزهایی را به تو یاد داد که

آیت‌الله اعرافی عنوان کرد

نظام فکری اداره حوزه، بر اساس سنت‌های اصیل و ناظر به نیازهای دنیای معاصر شکل گرفته است

قلمروهای جدید علوم انسانی و اجتماعی تأکید کرد و افزود: آیت‌الله مصباح یزدی رحمته‌الله ویژگی خاص و نقش ویژه‌ای در تأسیس نظام‌مند دانش‌های جدید اسلامی با عنوان علوم انسانی- اسلامی داشتند؛ مؤسسه امام خمینی رحمته‌الله و بسیاری از مراکز علوم انسانی اسلامی کشور، در شعاع فکری ایشان گام‌های مهمی را برداشتند.

امام جمعه قم به نقش پیشگامی آیت‌الله مصباح یزدی رحمته‌الله و مؤسسه امام خمینی رحمته‌الله در پایه‌ریزی و رشد و بالندگی علوم انسانی اسلامی و توجه به نظامات اسلام اشاره کرد و یادآور شد: قلمروی علوم عقلی و فلسفی و تضلع فوق‌العاده آیت‌الله مصباح یزدی، فصل جدیدی را در تعمیق مباحث فلسفی و رویکردهای نوین با نگاه به فلسفه‌های غربی شکل داد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، روحیه نقادی با تمرکز بر تفسیر و معارف قرآنی را، از نوآوری‌های آیت‌الله مصباح یزدی رحمته‌الله توصیف و اذعان کرد: ایشان در قلمروهای بنیادین و محوری حوزه جدید، مبدع، مبتکر و صاحب‌نظر بودند.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به اینکه آیت‌الله مصباح یزدی، اهل مدیریت و جریان‌سازی فکری و معرفتی بودند، خاطرنشان ساخت: روح مدیریتی، سامان‌دهی و طراحی و نیز اندیشه جریان‌ساز و تربیت نیروی ایشان در بکارگیری و شکوفاسازی استعدادها، زمینه‌سازی توسعه بوده، تأثیرات این رویکرد، شعاع وسیعی را پوشش داده است.

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: نظام فکری اداره حوزه، بر اساس پایه‌ها و سنت‌های اصیل و ناظر به نیازهای دنیای معاصر و معطوف به پاسخگویی به نیازهای ایران، نظام اسلامی و جهان شکل گرفته است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۲ آبان در مراسم اعضای تفاهم‌نامه همکاری مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته‌الله که با حضور جمعی از اساتید و مدیران مراکز حوزوی در این مؤسسه برگزار شد، ضمن تقدیر از فعالیت‌ها و تعاملات ارزشمند این مؤسسه، اظهار کرد: در عصر کنونی با هدایت‌های مرحوم آیت‌الله مصباح یزدی، راه و مسیری جدید پیش‌روی مباحث حوزوی گشوده شد؛ همواره قدردان صفای باطن، روح جهادی و انقلابی و تلاش و مجاهدت تمام مدیران و معاونان این مؤسسه هستیم.

مدیر حوزه‌های علمیه در ادامه، نقش تأسیسی و ابداعی آیت‌الله مصباح یزدی رحمته‌الله در عرصه‌های نظری و عملی حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی را مهم ارزیابی نمود و یادآور شد: اگر در یکصد سال اخیر حوزه‌های علمیه، بخواهیم برخی از نقاط عطف و تحولی را نام ببریم، قطعاً وجود شریف آیت‌الله مصباح یزدی رحمته‌الله نقطه عطفی پیش‌روی فعالیت‌های نوین حوزه‌های علمیه بوده است.

وی به نقش‌آفرینی علما و فرهیختگان حوزوی در گشودن دروازه‌های دانش‌های نوین و بازگشایی آفاق جدید و توسعه مرزهای علوم اسلامی و توجه به

دوازدهمین دوره مسابقات سراسری قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه برگزار می‌شود

دوازدهمین دوره مسابقات سراسری قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه (ویژه برادران) برگزار می‌شود.

حجت‌الاسلام آل‌عامر، دبیر دوازدهمین دوره مسابقات سراسری قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه کشور، در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در اهواز، از برگزاری دوازدهمین دوره مسابقات سراسری قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه (ویژه برادران) خبر داد و اظهار کرد: یکی از برنامه‌های انگیزشی در حوزه ترویج قرآن کریم، برگزاری مسابقات قرآن و حدیث است. این رویداد بزرگ قرآنی در حوزه‌های علمیه، به‌منظور فراهم آوردن زمینه‌ای جهت انس بیشتر طلاب با کلام وحی، نهادینه کردن مفاهیم تعالی بخش آن و نشر و بسط فضای معنوی و عطراگین قرآن کریم برگزار می‌شود.

وی افزود: دفتر قرآن و عترت حوزه‌های علمیه، به‌عنوان متولی برگزاری مسابقات سراسری قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه، سهم بسزایی در ترویج فرهنگ قرآن کریم در میان طلاب دارد که تاکنون به‌توفیق الهی، یازده دوره از این مسابقات را برگزار نموده است.

دبیر دوازدهمین دوره مسابقات سراسری قرآن و حدیث حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: این دوره از مسابقات در رشته‌های حفظ و معارف قرآن کریم، قرانت تحقیق، قرانت ترتیل، تفسیر، حفظ و معارف موضوعی، معارف صحیفه سجاده و نهج‌البلاغه، دعاخوانی و خطابه قرآنی (عربی و فارسی)، برگزار خواهد شد. وی ادامه داد: زمان ثبت‌نام و ارسال فایل در این دوره از مسابقات تا ۲۵ آبان ۱۴۰۱ و زمان برگزاری مسابقات آذر ۱۴۰۱ می‌باشد. علاقه‌مندان می‌توانند برای ثبت‌نام به آدرس اینترنتی reg.ismc.ir مراجعه و در صورت بروز مشکل با شماره‌های ۰۲۵۳۳۱۳۳۵۸۵، ۰۲۵۳۳۱۳۳۵۷۳ تماس بگیرند.

فراخوان آثار به اولین همایش ملی تقریب مذاهب اسلامی و تمدن‌سازی نوین اسلامی

دانشگاه امام حسین رحمته‌الله، اولین همایش ملی تقریب مذاهب اسلامی و تمدن‌سازی نوین اسلامی در گام دوم انقلاب اسلامی را با همکاری مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی برگزار می‌کند.

به گزارش خبرگزاری رسا، دانشگاه جامع امام حسین رحمته‌الله با همکاری مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و استانداری گلستان، برای اولین بار، همایش ملی تقریب مذاهب اسلامی و تمدن‌سازی نوین اسلامی در گام دوم انقلاب اسلامی را برگزار می‌کند. محورهای همایش را می‌توان در مبانی نظری تقریب مذاهب و تمدن‌سازی نوین اسلامی، الزامات تقریب مذاهب و تمدن‌سازی نوین اسلامی، نقش‌ها و ظرفیت‌های مؤثر در تقریب مذاهب و تمدن‌سازی نوین اسلامی، راهبردهای تقریب مذاهب و تحقق تمدن نوین اسلامی، خلاصه نمود.

محور ویژه‌ای نیز در این همایش با عنوان مکتب شهید سلیمانی؛ الگوی تقریب مذاهب و تحقق تمدن نوین اسلامی مطرح است. قابل ذکر است، مهلت ارسال مقالات ۳۰ آبان ۱۴۰۱، اعلام نتایج ۳۰ دی ۱۴۰۱ و زمان برگزاری همایش بهمن‌ماه ۱۴۰۱ می‌باشد.

علاقه‌مندان جهت شرکت در این همایش، می‌توانند آثار خود را برای دبیرخانه همایش به آدرس تهران، انویان شهید بابایی، دانشگاه جامع امام حسین رحمته‌الله، دانشکده و پژوهشکده پیامبر اعظم رحمته‌الله ارسال کنند.

طلاب چگونه مدرک تحصیلی خود را

از وزارت علوم استعلام کنند؟

استعلام مدارک تحصیلی حوزوی در سایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری امکان‌پذیر است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، استعلام مدارک تحصیلی حوزوی در سایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به آدرس estelam.msrt.ir امکان‌پذیر است.

طلاب و روحانیون می‌توانند با مراجعه به سایت مذکور نسبت به استعلام مدارک تحصیلی حوزوی یا دانشگاهی خود اقدام نمایند. در صورت مغایرت اطلاعات مدرک تحصیلی حوزوی با سوابق مندرج در سایت، می‌توانند به آدرس reg.ismc.ir مراجعه و درخواست خود را ثبت کنند.

فراخوان ثبت‌نام فرزندان طلاب

در سامانه بورسیه قلم‌چی

مرکز خدمات حوزه‌های علمیه و بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، با هدف ارتقای علمی خانواده طلاب و ارائه خدمات آموزشی به فرزندان طلاب، معاونت معیشت و خانواده مرکز خدمات حوزه‌های علمیه و بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی، تفاهم‌نامه منعقد کردند.

طبق این تفاهم‌نامه، فرزندان طلاب برادر ایرانی غیرشاغل و دارای پرونده فعال در مرکز خدمات که در سال تحصیلی گذشته، در پایه‌های نهم، دهم، یازدهم و دوازدهم مشغول به تحصیل بوده و معدل بالای ۱۷ کسب نموده‌اند، مشمول ثبت‌نام و دریافت بورسیه رایگان آموزشی هستند.

فرزندان طلاب واجد شرایط که در حال حاضر در مقطع متوسطه دوم مشغول به تحصیل هستند و در سال تحصیلی گذشته، معدل بالای ۱۷ کسب نموده‌اند، جهت ثبت‌نام در آزمون‌های آنلاین قلم‌چی و دریافت خدمات آموزشی، به پرتال مرکز خدمات حوزه‌های علمیه مراجعه نمایند.

فایل پی‌دی‌اف آثار معاونت تهذیب حوزه

در اختیار طلاب قرار داده می‌شود

معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه، فایل پی‌دی‌اف همه آثار گذشته خود را به‌مرور منتشر خواهد کرد.

به گزارش خبرگزاری رسا، طلاب محترم علاقه‌مند به مطالعه آثار تهذیبی و تربیتی، می‌توانند به‌صورت رایگان، فایل این آثار را از کانال ندای تهذیب در ایتا به نشانی @nedaye.tahzib@ دریافت کنند.

فراخوان همایش بزرگداشت «روز جهانی فلسفه»

و فلسفه، دعوت می‌شود تا با ارسال چکیده سخنرانی علمی خویش تا تاریخ ۲۰ آبان، برای سخنرانی در این همایش علمی اعلام آمادگی نمایند.

علاقه‌مندان جهت ارسال چکیده سخنرانی می‌توانند، با ایمیل Email:ghaffari@irip.ac.ir مکاتبه کنند.

این همایش ۳۰ آبان‌ماه در خیابان حضرت ولی‌عصر رحمته‌الله، خیابان نوفل لوشاتو، کوچه آراکلیان، شماره ۴، مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران برگزار خواهد شد.

بزرگداشت روز جهانی فلسفه با عنوان «فلسفه و اخلاق اجتماعی» در روز ۳۰ آبان‌ماه ۱۴۰۱ به‌صورت حضوری و مجازی برگزار می‌شود.

به گزارش خبرگزاری مهر، بزرگداشت روز جهانی فلسفه با عنوان «فلسفه و اخلاق اجتماعی»، در تاریخ سی‌ام آبان‌ماه ۱۴۰۱ به‌همت مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، برگزار می‌شود. در این راستا و به‌منظور برگزاری این همایش، از همه اساتید دغدغه‌مند در حوزه حکمت

فراخوان مقاله کنگره بین‌المللی «بقیع مدفن امامان علیهم‌السلام و اصحاب»

نشانه دبیرخانه: قم، خیابان شهید قدوسی، ساختمان حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت، طبقه پنجم.

شماره تماس: ۰۲۵۳۷۱۸۶۵۵۵

گفتنی است، کنگره بین‌المللی «بقیع مدفن امامان علیهم‌السلام و اصحاب» به‌همت پژوهشکده حج و زیارت، حوزه نمایندگی ولی‌فقیه در امور حج و زیارت و پژوهشکده علوم و فرهنگ اسلامی برگزار خواهد شد.

– مسائل حقوقی و بین‌المللی بقیع؛

– بقیع، علوم اجتماعی و مردم‌شناسی؛

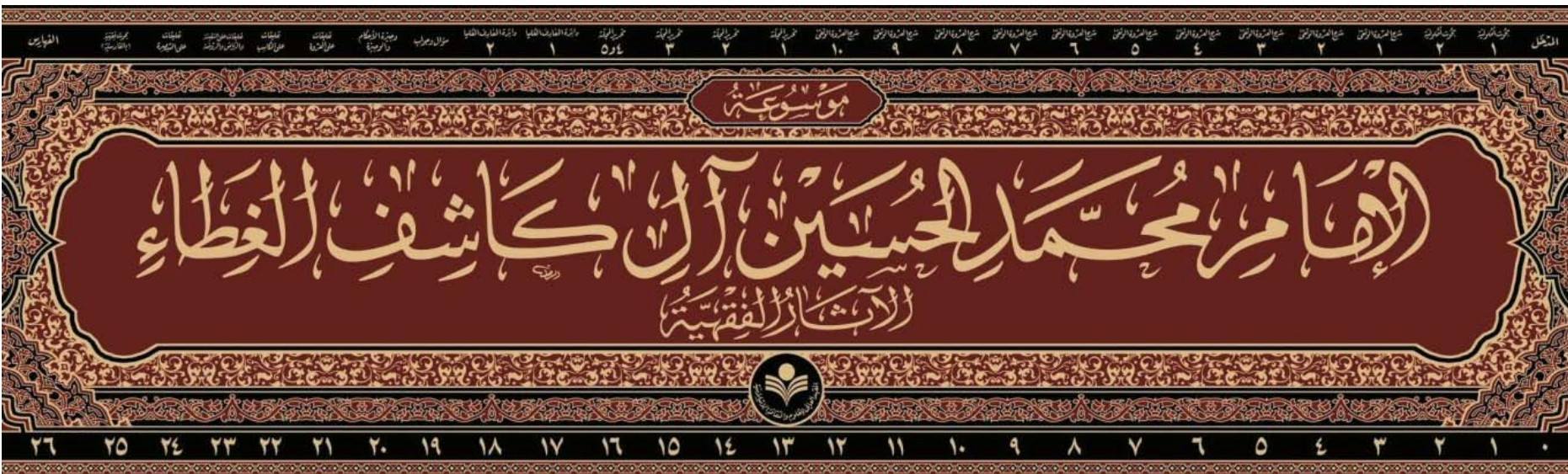
– مهندسی و معماری بقیع.

آخرین مهلت ارسال چکیده مقاله، ۳۰ آذر ۱۴۰۱ و آخرین مهلت ارسال اصل مقاله، ۳۰ بهمن ۱۴۰۱ می‌باشد.

این کنگره اردیبهشت ۱۴۰۲ برگزار می‌شود و علاقه‌مندان برای برقراری ارتباط با دبیرخانه می‌توانند، به

پست الکترونیک: INFO@HRC.AC.IR

مراجعه کنند.

به همت نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

مجموعه ۲۷ جلدی

موسوعه فقهی علامه کاشف‌الغطاءرحمة‌الله علیه منتشر شد

مجموعه ۲۷ جلدی موسوعه فقهی علامه محمدحسین کاشف‌الغطاءرحمة‌الله علیه به همت مرکز احیای آثار اسلامی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی به چاپ رسید.

به گزارش روابط عمومی نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، مجموعه ۲۷ جلدی موسوعه فقهی علامه محمدحسین کاشف‌الغطاءرحمة‌الله علیه به همت مرکز احیای آثار اسلامی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی منتشر شد.

علامه آیت‌الله شیخ محمدالحسین کاشف‌الغطاءرحمة‌الله علیه پس از ارتحال استاد بزرگوارش آیت‌الله سید محمدکاظم یزدیرحمة‌الله علیه، بنا به درخواست مقلدین، رساله‌های سؤال و جواب عربی، زادالمقلدین، مناسک حج، وجیزه‌الاحکام، حاشیه بر عروة‌الوثقی و... را تحریر نمود. وی، تا پایان عمر با عزت خویش، همواره بر مسند تدریس تکیه داشت و جمعی از بزرگان را از سعه علمی و شخصیتی خود بهره‌مند می‌ساخت.

در حوزه پژوهش و نگارش، از زمره عالمان پرکاری بود که با کتاب انس و الفتی خاص داشت. نخستین نگارش وی کتاب العیقات‌العنبریه فی طبقات‌الجعفریه، پیرامون تاریخ نگارش خاندان کاشف‌الغطاء است. حاصل ورود او به تألیف و تحقیق موضوعات مختلف در عرصه‌های گوناگون علمی، موسوعه سترگ کاشف‌الغطا در ۳ مجموعه مستقل از هم، محقق شده است. شاید بتوان ادعا کرد، تنها نکته کاملاً مشهود در بخش وسیعی از آثار علامه کاشف–الغطا دغدغه‌های فکری ـ اجتماعی است که وی را جزء عالمان بیدار مصلح قرار می‌دهد. از آن‌جا که گستره آثار قلمی علامه مرحوم کاشف‌الغطاء زیاد است، بنا شد آثار ایشان در سه مجموعه مستقل: کلام به‌همراه دو مدخل در ۱۴ مجلد، اصول و فقه در ۲۷ مجلد و متفرقات (سیاسی، تاریخی، ادبی) در ۱۸ مجلد ارائه شود که بحمدالله مجموعه کاملی و فقهی به زیور طبع آراسته شد و مجموعه سوم نیز، ان‌شاءالله در آینده نزدیک به چاپ خواهد رسید.

مرحوم علامه کاشف‌الغطاء در حوزه نجف اشرف تحولات نوینی را در فقه ایجاد کرد. او فقهیی بود با حجت و برهان قوی و مجتهدی بود مجدد و نواندیش که همتای او در میان علمای مسلمان کمتر یافت می‌شود. وی به‌دلیل نواندیشی دینی، آواز بلندی داشت؛ به‌حدی که از سراسر دنیا برای ایشان نامه و استفتاء می‌آمد که مجموع این‌ها چندین کتاب شده است. گذشته از تبحر علمی شگرف، شناخت گسترده ایشان از زبان عرب و لغت و تسلط بر بلاغت و بیان، او را در رسیدن به جایگاه بلند علمی یاری می‌کرد.

اگر کسی مروری بر آثار و تألیفات فقهی علامه کاشف‌الغطاء داشته باشد، این مدعا را با تمام وجود تأیید می‌کند و به‌خوبی درمی‌یابد که او فقهیی آشنا به مبانی فقه و فقاہت، مقید به اجتهاد روشمند و منضبط و در عین حال مبتکر، خلاق و برخوردار از حریت و شجاعت در نقد آراء فقهی استاید و اظهار نظرهای جدید است. در آثار و تألیفات فقهی او، خصوصیات و ویژگی‌هایی چند وجود دارد؛ ویژگی‌هایی که هریک می‌تواند، امتیازی برای فقیه به‌شمار آید.

- عناوین مجموعه حاضر**

۱. **المدخل:** قراءۃ فی فقه الشیخ الفقیه محمدالحسین آل کاشف‌الغطاء؛ این کتاب در چهار بخش درباره نظرات فقهی و اصولی کاشف‌الغطا نوشته شده است.

بخش اول: کلیات بحث در هفت فصل: فصل اول تعریف علم فقه و ابواب آن، فصل دوم: تاریخچه مرجعیت شیعه امامیه در قرون گذشته، فصل سوم: الاجتهاد عندالشیعة الإمامیة، فصل چهارم: ولایت فقیه، فصل پنجم: أدلة بعض القواعد الفقهیة، فصل ششم: الحکمة والمصلحه و فصل هفتم: الجمع بین‌الحکم الظاهری والواقعی؛

بخش دوم: درباره کاشف‌الغطا و آثار فقهی ایشان؛ بخش سوم: ویژگی فقه علامه شیخ محمدالحسین آل کاشف‌الغطاء؛

بخش چهارم: سیری در آراء اصولی و فقهی کاشف‌الغطا.

۲. **بحوث أصولیة** ج: شامل دو رساله از مباحث اصول، مانند: أضواء علی کفایة الأصول وأضواء علی فرائدالأصول می‌باشد.

۳. **بحوث أصولیة** ج۲: این کتاب شامل مجموعه‌ای از رساله‌ها و تعلیقات اصولی مانند: تنقیحات أصول‌الفقه فی مباحث الألفاظ، بعض أبحاث قوانین الأصول، رسالة فی‌الجمع بین‌الحکم الظاهری والواقعی، حاشیة علی کفایةالأصول و حاشیة علی‌الفصول فی علم الأصول است.

۴. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الطهارة / المبسوط** ج: مشتمل بر بحث اجتهاد و تقلید، اقسام آب و بخشی از مباحث نجاسات.

۵. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الطهارة / المبسوط** ج۲: مشتمل بر بخشی از مباحث نجاسات و مطهرات.

۶. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الطهارة / المبسوط** ج۳: مشتمل بر احکام وضو.

۷. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الطهارة / المبسوط** ج۴: مشتمل بر اقسام غسل.

۸. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الطهارة / المبسوط** ج۵: مشتمل بر احکام اموات و تیمم.

۹. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الطهارة / الوسیط** ج: شامل مباحث: اجتهاد و تقلید، فصلی در اقسام آب، در نجاسات، در مطهرات و احکام اوانی.

۱۰. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الطهارة / الوسیط** ج۲: مشتمل بر احکام نخلی، استنجا، استبراء، وضو، احکام وضوء جبیره، حکم دائم‌الحدث، احکام غسل‌ها

به گزارش خبرگزاری رسا، حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی، در بیستمین نشست هم‌اندیشی دبیرخانه حمایت از طرح‌های پژوهشی حوزه، گفت: تطبیق و احراز هویت ثبت همایش‌ها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه سپرده شده است و شیوه‌نامه ثبت همایش‌های علمی حوزوی در این پایگاه ثبت و ابلاغ شده‌است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی در نشست هم‌اندیشی بررسی مسائل و اولویت‌های پژوهشی جامعه و نظام با موضوع «دانش مطالعات تمدنی، مسائل و

و تکفین میت.

۱۱. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الصلاة ج: شامل:** حقیقت صلات، اعداد فرائض و نوافل، أوقات صلات بومیة و نوافل آن و قبله است.

۱۲. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الصلاة ج۲: شامل:** ستر و ساتر، مکان مصلی و اذان واقامه می‌باشد.

۱۳. **شرح العروة‌الوثقی / کتاب الصلاة ج۳: شامل:** قرائت، رکوع، سجود، تشهد، سلام، قنوت و مبطلات صلات است.

۱۴. **تحریر‌المجلّة** ج: شامل: یک مقدمه طولانی حاوی ۱۷۴ قاعده فقهی در باب معاملات، کتاب اول در بیوع مشتمل بر یک مقدمه و هفت باب. مقدمه در بیان اصطلاحات فقهی بیع و باب اول در بیان مسائل مربوط به عقد بیع و باب دوم، در بیان مسائل مربوط به مبیع. لازم به ذکر است، «مجلّة‌الاحکام العدلیة» نخستین کتاب قانون، براساس فقه حنفی اهل سنت است که در دولت عثمانی به سال ۱۸۶۹ میلادی در همه محاکم مبنای قضاوت قرار می‌گرفت و در دانشکده‌ها تدریس می‌شد. شرح‌های مختلفی از سوی علمای اهل سنت بر آن نگاشته شده است. در میان فقهای شیعه، مرحوم کاشف‌الغطاء اولین فقهیی است که به شرح آن تحت عنوان «تحریر‌المجله» بر اساس فقه اهل‌بیتعلیهم‌السلام اقدام کرده است.

۱۵. **تحریر‌المجلّة** ج۲: ادامه کتاب اول (باب سوم در بیان مسائل مربوط به ثمن، باب چهارم در بیان مسائل مربوط به ثمن و ثمن بعد از عقد، باب پنجم در بیان مسائل مربوط به تسلیم و تسلّم، باب ششم در بیان اقسام خیارات و خاتمه و باب هفتم در احکام خیارات) و کتاب دوم در اجاره، کتاب سوم در کفالت، کتاب چهارم در حواله و کتاب پنجم در رهن. ۱۶. **تحریر‌المجلّة** ج۳: مشتمل بر: کتاب ششم در امانات، کتاب هفتم در هبه، کتاب هشتم در غصب و اتلاف، کتاب نهم در حجر و اکراه و شفعه و کتاب دهم در انواع شراکت. ۱۷. **تحریر‌المجلّة** ج۵و۴: جزء چهار شامل: کتاب یازدهم در وکالت، دوازدهم در صلح و ابراء، سیزدهم در اقرار، چهاردهم در دعاوی، پانزدهم در بینات و تحلیف و شانزدهم در قضاء؛ اما جزء پنجم مشتمل بر: مسائل

مربوط به نکاح، طلاق، دین، وصیت و وقف می‌باشد. ۱۸. **دائرة‌المعارف العلیا ج:** تحت عنوان «أسئلة وأجوبة فی‌المسائل الکلامیة» بر سه قسم است: قسم اول: مشتمل بر ۲۲ سؤال و جواب در تفسیر بعض آیات و اخبار صادره از معصومینعلیهم‌السلام. قسم دوم: مشتمل بر ۴۸ سؤال و جواب در مسائل فلسفی و کلامی. قسم سوم: شامل ۲۳ سؤال و جواب در مسائل متفرقه.

۱۹. **دائرة‌المعارف العلیا ج۲:** تحت عنوان «أسئلة وأجوبة فی‌المسائل الفقهیة» شامل ۶۲۸۰ سؤال و جواب در۲ فصل زیر تنظیم شده است: فصل در اجتهاد و تقلید، در طهارت، احکام الأموات، صلات، خمس، زکاة، صوم، حج، بیع، مکاسب، رهن، دین، وقف، هبه، نذر، صلح، شرکت، وصایا، نکاح، انفقات، طلاق، موارث، قضا، شهادات، حدود، دیات و احکام متفرقات فقه. ۲۰. **سؤال و جواب فی‌الفتاوی الفقهیة:** شامل ۴۰۰ سؤال و جواب درباره کتاب طهارت، صلات، صوم، زکاة، خمس، کفارات، جهاد، حج و مکاسب به ضمیمه رساله فی‌القواعد الکلیة الفقهیة شامل ۱۲۶ مورد از قواعد. ۲۱. **تعلیقات علی‌العروة‌الوثقی:** شامل کتاب اجتهاد و تقلید، طهارت، صلات، صوم، زکات، خمس، حج، اجاره، مضاربه، شرکت، مزارعه، مساقات، ضمان، نکاح و وصیت.

۲۲. **تعلیقات علی‌المکاسب:** شامل المکاسب المحزمة، کتاب البیع، کتاب الخیارات و رسالة فی قاعدة من ملک.

۲۳. **تعلیقات علی سفینة‌النجاة و ریاض‌المسائل والروضة‌البهیة:** تعلیقه بر سفینة‌النجاة در چهار جلد با عناوین ذیل تدوین و تألیف شده است:

یک مقدمه و چهار مقصد: مقصد نخست، در عبادات، مقصد دوم، مشتمل است بر کتب امر به معروف و نهی از منکر، احیای موات، قصاص و دیات و مقصد سوم، عقود و مقصد چهارم، ایقاعات و خاتمه در بحث جهام می‌باشد. ریاض‌المسائل: این تعلیقه شامل حواشی کتاب الطهارة تا الرکن الثالث فی‌الطهارة الترابیة می‌باشد و برای بقیه تعلیقه‌ای نوشته نشده است و تعلیقه مختصری بر کتاب شرح لمعه شهید ثانی.

۲۴. **تعلیقات علی تبصرة‌المتعلّمین:** شامل کتاب اجتهاد و تقلید، طهارت، صلات، صوم، زکات، خمس، حج، جهاد، متاجر، اجاره و ودیعه و توابع آنها، دیون، هبه، نکاح، طلاق، عتق، ایمان، میراث، قضاء، شهادات، حدود، قصاص و دیات می‌باشد.

۲۵. **وجیزة‌الأحكام والوجیزة فی أحكام الاجتهاد والتقلید و الطهارة:** اولی مشتمل بر شش جزء است، جزء اول: در عبادات، جزء دوم: مسائل حلال و حرام، جزء سوم: در عقود معاوضات و مجانیات، جزء چهارم: در اموال، میراث، نذر، یمین، عتق و کفارات، جزء پنجم: در نکاح و توابع آن، جزء ششم: در عقوبات و جزاءات از حدود و قصاص و دیات.

دومی: مشتمل بر کتاب اجتهاد و تقلید و بخشی از کتاب طهارت است.

۲۶. **بحوث فقهیه (آثار فارسی):** مشتمل بر یک کتاب و شش رساله: کتاب زادالمقلّدین (رساله عملیه به‌صورت سؤال و جواب) در دو جزء؛ جزء اول: شامل بحث طهارت تا آخر زکات و خمس، جزء دوم: شامل کتاب معاملات و تجارت، ارث، مطاعم و مشارب، صید و ذباحه، نکاح و طلاق، رساله در مناسک حج، المسائل الفقه‌هایة شامل هشت سؤال و جواب فقهی و کلامی، رساله فوائد جلیله شامل سه سؤال و جواب، حاشیه بر منتهی‌الرشاد و مجمع الرسائل شامل احکام اجتهاد و تقلید تا پایان احکام خمس، حاشیه بر عین‌الحیاة، رساله‌ای در امر به معروف و نهی از منکر.

۲۷. **الفهارس:** شامل فهرست آیات کریمه، احادیث شریفه، اسماء معصومینعلیهم‌السلام، کتاب‌ها در متن، اعلام، فهرست اماکن و بقاع متبرکه، ادیان، جماعات و قبائل، اشعار و مصادر تحقیق می‌باشد.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه، ضمن برشمردن دلایل اهمیت پرداخت علمی به مسائل روز جامعه اسلامی از سوی حوزه‌های علمیه، گفت: نباید در مسائل بنیادین متوقف شد؛ بلکه باید موضوعات راهبردی، کاربردی و عینی نیز مورد تحقیق قرار گیرند.

وی گفت: میزان توزیع پژوهش‌های بین‌میدانی و کاربردی متوازن نیست و معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، به‌عنوان یک ستاد واسطه از طرح‌های علمی محققان اماکن، چه از جایگاه حقیقی و چه از جایگاه حقوقی حمایت خواهد کرد تا به ثمر بنشیند.

• اخبار کوتاه جهان

• کره جنوبی

• **محصول فرهنگ غربی؛ فاجعه هالووین در کره جنوبی:** در پی ازدحام جمعیت در یکی از خیابان‌های کره‌جنوبی که جشن هالووین در آن برگزار می‌شود، دست‌کم ۱۴۶ نفر کشته و بیش از ۱۵۰ نفر زخمی و مجروح شدند.

• انگلیس

• **فقط چند روز دیگر تا پایان گاز در لندن:** گزارش رسانه‌های بریتانیا حاکی از آن است که ذخایر گاز بریتانیا فقط برای چند روز کافی است و نخست‌وزیر جدید این کشور در تلاش برای کاهش هزینه‌ها در حال بررسی تعلیق بودجه کمک‌های خارجی است.
• **تظاهرات در انگلیس برای پیوستن به اتحادیه اروپا:** همزمان با بالاftن نارضایتی مردم از هزینه‌های زندگی در انگلیس، هزاران نفر از مردم این کشور با برگزاری تظاهرات در لندن، خواستار بازگشت دوباره انگلیس به اتحادیه اروپا شدند.

• **چشم شیطان کور شد؛**مدیر برنامه سلمان رشدی: سلمان رشدی بینایی یک چشمش را از دست داده و اعصاب بازوی یک دستش قطع شده است. او ۳ زخم جدی در گردن و حدود ۱۵ زخم دیگر در سینه و تنه دارد.

• اوکراین

• **درخواست اوکراین از غرب؛ به ما پتو بدهید؛** شهردار کی‌یف: بدون پتو مردم در کشور از سرما خواهند مرد. ما خواستار پتو، لباس‌های زمستانی، ژئراتور، همچنین تسلیحات سنگین و سامانه‌های دفاع هوایی هستیم. کشور به دلیل حملات متعدد به نیروگاه‌ها مستأصل شده و شبکه برق پایتخت در حالت اضطراری کار می‌کند.

• **رادارهای اوکراین پهبادها را با پرندگان اشتباه می‌گیرند؛** یک خلبان نیروی هوایی اوکراین به نیویورک تایمز گفته: شناسایی پهبادها بسیار دشوار است و رادارهای این پهبادهای بزرگ را اغلب با دسته‌های پرندگان اشتباه می‌گیرند!

• چین

• **«شی‌چین‌پینگ» دبیرکل حزب کمونیست چین شد:** بعد از پایان اجلاس یک هفته‌ای بیستمین کنگره ملی حزب کمونیست چین، «شی‌چین‌پنگ» رئیس‌جمهور این کشور در یک رویداد تاریخی و بی‌سابقه، برای سومین دوره متوالی به عنوان دبیرکل این حزب به عنوان حزب حاکم انتخاب شد.

• سوریه

• **غرب به دنبال بحران‌سازی در ایران است:** وزیر خارجه سوریه: غرب به‌دنبال بحران‌سازی علیه کشورهای مستقل از جمله ایران است. آمریکا و غرب، ایرانی ویران و وابسته می‌خواهند و نه ایران آباد، پیشرفته و مستقل. همگان دیدند آن‌ها با سوریه، عراق و افغانستان چه کرده‌اند.

• فلسطین

• **رژیم صهیونیستی یکی از فرماندهان مقاومت را ترور کرد:** «تامر کیلاتی» یکی از فرماندهان گروه مقاومت «بیشه شیران» در عملیات تروریستی رژیم صهیونیستی در نابلس به شهادت رسید.

• روسیه

• **اتفاق پوتین از ترور سردار سلیمانی؛ رئیس‌جمهور روسیه:** غرب سردار سلیمانی را به قتل رساند در حالی که او مقام رسمی کشورش بود. غرب نه تنها این موضوع را انکار نکرد بلکه به آن افتخار کرد. ما در کجا زندگی می‌کنیم؟ هیچ‌کس نمی‌داند چه کسی این قوانین جهانی را تدوین کرد و تنها قانون موجود هم این است که قدرت‌ها می‌توانند هر کاری تمایل داشته باشند انجام دهند.

• لبنان

• **دو پیروزی بزرگ برای جبهه مقاومت:** با حمایت و پشتیبانر عجیب حزب‌الله لبنان، این کشور بالاخره حقوق دریایی خود را به‌طور کامل از رژیم صهیونیستی پس‌گرفت و توافق مرزی امضا شد. همچنین در عراق با پیگیری‌های چارچوب هماهنگی شیعیان بالاخره دولت تشکیل شد تا به یک بحران سیاسی عمیق و طولانی پایان داده شود و بدین ترتیب در یک روز دو پیروزی بزرگ نصیب جبهه مقاومت شد.

• رژیم‌اشغالگر صهیونیستی

• **سرقت سلاح به خطری حیاتی برای اسرائیل تبدیل شد:** روزنامه عبری‌زبان **یادیعوت** **احارونوت:** امروز خطر بزرگی که ارتش اسرائیل با آن مواجه است، در عدم توانمندی این ارتش برای کنترل خروج و سرقت تسلیحات از پایگاه‌های آن است، تسلیحاتی که به دست سازمان‌های فلسطینی می‌رسند. مشکل سرقت تسلیحات از پایگاه‌های ارتش اسرائیل و فروختن آن بقای اسرائیل را به خطر می‌اندازد.

• **نگرانی رژیم اشغالگر صهیونیستی از دوستی روسیه با ایران:** نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی: نزدیکی بسیار خطرناک ایران و روسیه، چیزی نیست که ما آن را نادیده بگیریم.

• اروپا

• **تورم در ۱۸ کشور اروپایی ۲ رقی می‌شد؛ خبرگزاری ریتزائوس بیورو:** نرخ بالای تورم در همه جای اروپا موج می‌زند و در حال حاضر ۱۸ کشور در این قاره با نرخ تورم دو رقمی دست و پنجه نرم می‌کنند.

• آمریکا

• **پهبادهای ارزان ایرانی می‌توانند بر سامانه‌های دفاعی ما غلبه کنند:** ژنرال مکنزی، فرمانده پیشین سنتکام که پیش‌تر حملات انبوه پهبادهای ایرانی را با چشمان خود دیده است، اذعان کرد: با پهبادهای ارزان قیمتی مواجه هستیم که اگر با تعداد انبوه پرتاب و در ارتفاع پایین پرواز کنند می‌توانند بر سامانه‌های دفاعی ما غلبه کنند.

• **نامه قانونگذاران آمریکایی برای حمایت از اغتشاشات:** گروهی از نمایندگان کنگره آمریکا در نامه‌ای به روسای شرکت‌های بزرگ فناوری از آن‌ها خواسته‌اند با استفاده از مجوز اخیر دولت بایدن در کاهش تحریم‌های مربوط به دسترسی‌پذیری اینترنت برای ایران، به حمایت از اغتشاشات بپردازند.

• **خودکشی ارمنیان اینستاگرام برای نوجوانان آمریکایی:** خانواده‌های آمریکایی در ایالات مختلف، با شکایت از متا گفته‌اند این شبکه اجتماعی باعث اعتیاد فرزندان آن‌ها شده و آن‌ها بعد از ابتلا به افسردگی و اضطراب، اقدام به خودکشی کرده‌اند.

از تلاش‌های مستمر استاد قرائتی در راستای ترویج قرآن

حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی با حضرت آیت‌الله مظاهری دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، حجت‌الاسلام والمسلمین محسن قرائتی، رئیس ستاد اقامه نماز کشور، ۳ آبان با حضرت آیت‌الله مظاهری دیدار و گفت‌وگو کردند. این مرجع تقلید در این دیدار، با تجلیل از فعالیت‌ها و تلاش‌های مستمر حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی در عرصه ترویج و تعلیم قرآن کریم، این خدمات را مایه افتخار حوزه‌های علمیه دانستند و تأکید کردند: نیاز جامعه اسلامی خصوصاً حوزه‌های علمیه به قرآن و تعلیم این کتاب مقدس، مسئولیت همه ما را در جدیت و تلاش مضاعف در این عرصه، سنگین‌تر می‌سازد.

معظم‌له از حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی به‌عنوان شخصیتی که عمر پرپرکت خود را در خدمت به قرآن و ترویج معارف قرآن در جامعه اسلامی مصروف داشته، نام بردند و سلامت، تأیید و توفیق روزافزون او را از خداوند تعالی مسئلت کردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی هم در این دیدار، با اشاره به برخی از فعالیت‌های انجام‌شده در عرصه قرآن، ضرورت تأکید مراجع عظام تقلید بر تعمیق و گسترش فعالیت‌های قرآنی فضلا و اساتید حوزه‌های علمیه را خاطرنشان و از اظهار لطف حضرت آیت‌الله مظاهری تشکر کرد.

واکنش ماموستا راستی به سخنان خطیب مسجد مکی زاهدان

وضع اهل سنت در رژیم پهلوی را فراموش کرده‌اید

امام جمعه موقت سنجند گفت: قبل از انقلاب اسلامی، رژیم پهلوی انواع ظلم‌ها و ستم‌ها بر مردم اهل سنت روا می‌داشت و هرگز اجازه نمی‌داد، اهل تسنن حرفی برای گفتن داشته باشند؛ ولی پیروزی انقلاب اسلامی به‌نوعی برای مردم اهل سنت یک موهبت الهی شد که همه

باید قدردان آن باشند.

ماموستا محمدامین راستی در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه در استان کردستان، در واکنش به اظهارات بی‌پایه و اساس و تفرقه‌افکنانه خطیب مسجد مکی زاهدان، اظهار کرد: افرادی که بی‌محایا سخنانی بی‌پایه و اساس بر زبان می‌آورند، باید قبل از هر نطقی که می‌کنند، اندکی مطالعه داشته باشند و انصاف را رعایت کنند.

عضو شورای افتای شهرستان سنجند گفت: متأسفانه هفته گذشته یکی از ائمه جمعه اهل سنت کشور، با تظلم‌خواهی به‌نوعی با سخنان خود، به‌دنبال ایجاد فضای ملتهب در کشور بود که بی‌گمان سخنان نسنجیده این شخص به‌سود دشمنان انقلاب و کشور است.

امام جمعه موقت سنجند تأکید کرد: کسی که دلسوز مردم و جامعه اسلامی است و همواره خود را مصلح می‌داند، هرگز به خویش اجازه نمی‌دهد که با سخنانش، زمینه تضعیف مسلمین را پیش بیاورد؛ ولی با این وجود در سطر سطر کلام این شخص، شاهد یک دگانه‌گویی و تفرقه‌پودیم.

ماموستا راستی ادامه داد: امروز ایران اسلامی در اوج اقتدار است و همین امر باعث شده است که دشمنان بسیاری داشته باشد؛ بنابراین تربیین و خطابه این افراد معلوم‌الحال به‌نوعی به‌سود دشمنان و به زیان مصالح کشور است.

این عالم اهل سنت یادآور شد: نباید اجازه دهیم که این‌گونه حرکات تفرقه‌افکنانه که زمینه‌ساز تحریکات سیاسی و مذهبی در کشور می‌شود، تکرار شود.

امام جمعه موقت سنجند خاطرنشان کرد: قبل از انقلاب اسلامی، رژیم پهلوی انواع ظلم‌ها و ستم‌ها را بر مردم اهل سنت روا می‌داشت و هرگز اجازه نمی‌داد، اهل تسنن حرفی برای گفتن داشته باشند؛ ولی پیروزی انقلاب اسلامی به‌نوعی برای مردم اهل سنت یک موهبت الهی شد که همه باید قدردان آن باشند.

عضو شورای افتای سنجند اظهار کرد: امیدواریم که دیگر شاهد بیان این سخنان بی‌پایه و اساس که تنها خروچی آن، شاد شدن دشمنان و نیز تحریک جامعه می‌باشد، در کشور و هیچ‌یک از استان‌های این مملکت نباشیم.

اشتراک افق حوزه

۰۳۲۹۰۰۵۳۶-۰۲۵
۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰

این مرجع تقلید گفتند: توسعه، گسترش و تعمیق تعلیم والای قرآن کریم در دستور کار مسئولان باشد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حضرت آیت‌الله مظاهری، ایشان، به نشست قرآنی اساتید و روحانیون حوزه علمیه اصفهان، پیامی صادر کردند، که متن کامل آن به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
قال الله تعالى: «و لقد یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر» قرآن کریم که صحیفه مقدس جامع و جاودان نبی مکرم ﷺ است، منشور حیات بخشی است که تعلیم والای آن اگر به صحنه عمل درآید، مایه نجات انسان از تاریکی‌ها و نیل او به سوی روشنی‌هاست: «کتاب آنزله الیک لتخرج الناس من الظلمات الی النور یاذن ربهم الی صراط العزیز الحمید».

در این عرصه مبارک، مسئولیت خطیر حوزه‌های علمیه و همه حوزویان، اولاً: فهم درست و شناخت عمیق معارف تابناک قرآن کریم، به مصداق «لیتفهقوا فی الدین» است؛ و ثانیاً: التزام و عمل به این معارف انسان‌ساز، به مصداق «ومن أحسن قولاً ممن دعا الی الله و عمل صالحاً» است؛ وثالثاً: تبیین و توسعه این معارف درخشان در متن جامعه است، به مصداق «لینذروا قومهم إذا رجعوا الیه». اکنون که در این نشست گرامی، شما فضلاء و اساتید و روحانیون محترم حوزه علمیه اصفهان، به‌منظور استماع سخنان مفید عالم مجاهد قرائتی، جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای قرائتی«دامت افاضاته و تأییداته» اجتماع نموده‌اید، لازم می‌دانم ضمن تجلیل و تکریم از خدمات و تلاش‌های بی‌وقفه این خادم صادق قرآن کریم، طی

رئیس ستاد اقامه نماز کشور گفت: امروز سخنرانان باید هم قدرت خنداندن و هم توانایی گریاندن مخاطب را داشته باشند. نباید فقط به بیان مطالب گریه‌آور اقدام کنیم؛ توانایی خنداندن حکیمانه جوانان، یک مزیت برای وعاظ در جذب جوانان است.

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی، ۳ آبان در جمع مدیران و مربیان دارالقرآن استان اصفهان، اظهار کرد: سعی کنید هر چیزی را در جای خود استفاده کنید؛ دعا را به جای قرآن و قرآن را به جای تواشیع خود را دارید.

وی بیان کرد: سعی کنید با بزرگان ارتباط برقرار کنید! این سفارش قرآن کریم و روایات است؛ توسل، تمسک و هدیه معنوی دادن چون فاتحه برای روح بزرگان در مسیر زندگی راهگشا خواهد بود.

قرآن را برای مدرک نیاموزیم
رئیس ستاد اقامه نماز کشور، در توصیه‌هایی به جوانان حافظ قرآن، ابراز کرد: هرگز قرآن را با مدرک آمیخته نکنید و به نیت مدرک، قرآن نیاموزید؛ سومین نکته قابل تأمل اینکه از پوسته قرآن به باطن قرآن حرکت کنید و به محتوای اصلی قرآن دست یابید.

وی با بیان اینکه امروز باید از قرآن، به‌روز استفاده کنید، در توضیح شاخصه‌های یک سخنرانی به‌روز، گفت: سخنرانی‌ها باید کوتاه باشد و فقط موضوعات مبتلا به و نیاز مردم را

گسترش و تعمیق تعلیم والای قرآن کریم در دستور کار مسئولان باشد

دهه‌های متمادی، که بحمدالله آثار آن در جامعه اسلامی و حوزه‌های علمیه مشهود است، به‌سهم خود بر ضرورت توجه هرچه بیشتر و بهتر همه فضلاء و روحانیون حوزه‌های علمیه خصوصاً اساتید گرامی، محققان و پژوهشگران، مؤلفان و صاحبان قلم، خطباء و مبلغان و بالآخره مسئولان،

استاد قرائتی در جمع دارالقرآنی‌های اصفهان تأکید کرد

حرکت از پوسته به باطن قرآن و دستیابی به محتوای اصلی

مدیرک‌گرایی و فارغ‌التحصیلی دانشجویان بدون داشتن توانایی و مهارت است.

وی یادآور شد: از دیگر سفارشات به دانشگاه‌ها، مراکز علمی و حوزه‌های علمیه این است که از تدریس علوم غیرضروری و غیرلزام پرهیز کنند. همچنین از دیگر شاخصه‌های یک تبلیغ خوب این است که از تبلیغ چهره به چهره غافل نشویم و صرفاً به بیان مطالب و سخنرانی‌های عمومی اکتفا نکنیم.

عمده پژوهش‌ها مشکلی از جوانان را حل نمی‌کند
حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی اذعان کرد: برای اینکه حلاوت قرآن را به دیگران

مدیران و دست‌اندرکاران امور آموزشی حوزه‌های علمیه، به موضوع قرآن و تفسیر قرآن تأکید نمایم و به حضور همه آنان و شما عزیزان عرض کنم: «الله الله فی القرآن!» همه ما باید با نهایت صداقت و اخلاص و جدیت و تلاش، در توسعه و گسترش و تعمیق تعلیم والای قرآن کریم چه در صحنه نظری و علمی و چه در عرصه عملی و اجتماعی بکوشیم و فرمان مکرر «خذ الكتاب بقوة» را در سر حد توان و با همه قوت و امکان، عمل نماییم، تا هم به سر منزل هدایت و رحمت و بشارت، نائل شویم که: «و نزلنا علیک الكتاب تبیاناً لکل شیء و هدی و رحمة و بشری للمسلمین» و هم در روز رستاخیز، شرمندۀ از شکوه شکننده رسول‌خدا ﷺ که: «قال الرسول یا رب ین قومی اتخذوا هذا القرآن مهجوراً» نباشیم.

از پروردگار مهربان، توفیق و تأیید همگان را در علم هرچه عمیق‌تر به قرآن کریم و عمل هرچه خالصانه‌تر به تعلیم انسان‌ساز و حیات‌بخش این صحیفه الهی و ترویج و توسعه هرچه عالمانه‌تر معارف جامعه‌ساز این کتاب مقدس، مسئلت می‌کنم.

حسین المظاهری- ۲۹ / ربیع‌المولود ۱۴۴۴- ۴ / آبان ۱۴۰۱

بجشانیم، باید دوره‌های تخصصی فرا بگیریم و با بیان مردم‌پسند و عوام‌فهم سخن بگوییم. تقلید فقط در احکام واجب است و در تحصیل علوم باید متناسب با استعدادها و توانایی‌های خود اقدام کنیم و روح و ذائقه خویش را در انتخاب‌ها مد نظر قرار دهیم.

وی تأکید کرد: پژوهش‌ها، رساله‌ها و پایان‌نامه‌های غیرضروری و غیرکاربردی از دیگر مشکلاتی است که امروز با آن مواجه هستیم که هیچ مشکلی از جوانان را حل نمی‌کند.

رئیس ستاد اقامه نماز کشور اظهار کرد: امروز پاسخ جوانان را باید با قرآن بدهیم؛ از دیگر نکات قابل تأمل توسط اساتید قرآن و سخنرانان این است که باید کوتاه، مختصر و مفید برای عوام سخن بگوییم؛ سخنرانی‌های دو ساعته مردم را خسته کرده و اثرگذار نخواهد بود.

این مفسر قرآن کریم ابراز کرد: مبنای تمام کارهای ما باید بر اساس قرآن و روایات باشد و بدون مدرک و سند، نباید اقدامی انجام دهیم؛ حوزه‌های علمیه در مباحث خود، یک بازنگری جدی داشته باشند و طبق این آیه قرآن «فارجع البصر هل ترى من فطور...» بازنگری باید جزء اصول ما باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی در پایان گفت: امروز باید نیازهای جامعه استخراج و مطابق قرآن و روایات پاسخ داده شود. امروز جوانان شبهات زیادی دارند؛ ولی باید در امور خود مطابق با نیازسنجی، نیازها و شبهات رفتار کنیم.

تسلیت شهادت طلبه بسیجی، آرمان علی‌وردی

مدیر حوزه‌های علمیه و سازمان بسیج اساتید، طلاب و روحانیون کشور در پیام‌هایی، شهادت طلبه بسیجی آرمان علی‌وردی را که توسط اغتشاشگران به شهادت رسید، تسلیت گفتند. به گزارش خبرگزاری حوزه، متن پیام‌های تسلیت به این شرح است:

• آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه

إنا لله وانا الیه راجعون
در نهایت تأسف و تأثر، خبر آسمانی شدن طلبه بسیجی آقای آرمان علی‌وردی(طاب ثراه) در راه دفاع از ارزش‌های مکتبی رادریافت نمودم. اینجانب شهادت این رادمرد بااخلاص را به خانواده، دوستان و آشنایان تبریک و تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای ایشان، رفعت مقام و حشر یا اولیای الهی و برای بازماندگان، صبر جمیل و اجر فراوان و پایدار خواهانم.

• سازمان بسیج اساتید، طلاب و روحانیون کشور

إنا لله وانا الیه راجعون
«إن الله اشترى من المؤمنین أنفسهم وأموالهم بأن لهم الجنة» (نوبه ۱۱)

طلبه بسیجی «آرمان علی‌وردی» که بعد از اسارت و شکنجه توسط اغتشاشگران در شهرک اکباتان تهران به کما رفته بود، امروز به فیض شهادت نائل آمد.

طلبه بسیجی شهید آرمان علی‌وردی، ۲۱ ساله، مربی کانون تربیتی حوزه و همچنین عضو بسیجیان یگان امام رضا (ع) سپاه محمد رسول‌الله (ص) تهران بزرگ بود.

سازمان بسیج اساتید، طلاب و روحانیون کشور، ضمن محکومیت مجدد اعمال داعش‌گونه اغتشاشگران، این ضایعه اسفناک را به محضر حضرت ولی‌عصر (عج) (روحانیداد)، نایب بر حقش امام خاتمه‌ای (مد الله العالی)، حوزه‌های علمیه و خانواده معظم این شهید بزرگوار تسلیت عرض نموده و اعلام می‌دارد که طلاب و روحانیون بسیجی همان‌گونه که در تمامی عرصه‌های کشور حضور داشته و حماسه آفریدند، تا آخرین قطره خون خود از نظام مقدس جمهوری اسلامی دفاع کرده و نخواهند گذاشت، از سوی استکبار جهانی و ابیادی دست‌نشانده داخلی و خارجی آنان، خدشه‌ای به این نظام اسلامی و کشور عزیزمان وارد شود.

• محاضرات فی القضاء

اثر حاضر به‌قلم آیت‌الله شیخ علی کریمی جهرمی نگاشته شده و به‌همت انتشارات بوستان کتاب دفتر تبلیغات اسلامی در ۴۳۰ صفحه چاپ و منتشر گردیده است.

مؤلف در این اثر می‌کوشد، در ضمن مباحث فقهی، مباحث اساسی قضا را واکاوی کند؛ بحث‌هایی همچون: نقش قضا در ایجاد امت عادل و جامعه وزین و ارزشمند مبتنی بر عدل و قسط، ماهیت قضا، قضا از منظر عقل سلیم و نقل معتبر، اعتبار شرایط قضا و وجوب قطع دست طاعت‌ها از منصب قضاوت.

همچنین پاره‌ای مباحث کلامی که در قضا معتبر است یا حلیت و عدم حلیت آنچه قاضی می‌گیرد و مسائل روز قضاوت، همچون: قضاوت زن، ستن و آداب مستحب و مکروه و نیز مباحث دیگری از این قبیل، موضوعاتی است که در این کتاب به آنها پرداخته شده است.

در ابتدای کتاب تعریفی از قضاء از لحاظ لغوی و اصطلاحی ارائه شده و پس از آن، شرایط قاضی مانند بلوغ، عقل، ایمان، طهارت مولد، رجولیت، عدالت، حریت، علم، قوه ضبط، قدرت بر کتابت، بینایی، شنوایی و سلامت جسمی بیان شده و شرایط صدور حکم و فتوا در مسایل قضایی و اختلاف بین افراد بیان شده است.

آنگاه نویسنده به شرایط قاضی تحکیم و شرایط تولی حکم قضا توسط وی، توسط حاکم اسلامی و امام معصوم (ع) اشاره نموده و نقش و جایگاه فقها در عصر غیبت در احراز مسند قضاوت از دیدگاه اهل بیت (ع) را بررسی نموده است.

نویسنده در بخش دیگری از کتاب، به شرایط نصب قاضی در نقاط مختلف بلاد اسلامی در عصر حضور و غیبت امام اشاره نموده و آداب قضاوت اعم از واجبات، مستحبات و مکروهات آن را از منظر روایی تبیین نموده و همچنین شرایط عزل قاضی از مسند قضاوت را در عصر غیبت و حضور امام معصوم (ع) بیان کرده و اموری را که موجب عزل وی می‌شود، تبیین نموده است.

• معرفی کتاب

• راه فضیلت

کتاب «راه فضیلت»، مشتمل بر توصیه‌های اخلاقی و نصایح روحانی، از سلسله دروس اخلاقی آیت‌الله شیخ محسن فقیهی است که از سوی انتشارات دارالعلم چاپ و منتشر گردیده است.

محتوای کتاب

کتاب حاضر در چهار فصل تدوین گردیده است؛ هر فصل یک موضوع محوری دارد و بخش‌های فرعی این فصل‌ها، به نکات اخلاقی و عرفانی ذیل موضوع اصلی در بیان آیت‌الله فقیهی اختصاص یافته‌اند.

فصل اول: این فصل، به موضوع «جهاد اکبر» اختصاص دارد و به‌گزیده بیانات آیت‌الله فقیهی در موضوعاتی همچون معنای نفس، کمال طلبی، رابطه جهاد اکبر و جهاد اصغر، مقامات رسیدن به جهاد اکبر، رابطه قوای ظاهر و باطن، مراحل جهاد اکبر، ملزومات جهاد اکبر و نتیجه جهاد اکبر می‌پردازد.

فصل دوم: موضوع این فصل، «اخلاص و ریا» است. این بخش با موضوع تفاوت ریا و شُمع آغاز می‌شود. برخی از عناوین و موضوعات فرعی این فصل به قرار زیر است: ریا در نماز، شرک اصغر، ریا در آخال‌رمان، شرط ابقای عمل، ارتکاب عمل به‌نیت نقل برای دیگران، مقام مخلصین، معیاری برای اخلاص، نشانه اخلاص و...

فصل سوم: سومین فصل این کتاب، درباره «تواضع و تکبر» است. آغاز این فصل، بحث از شناخت مفهومی عُجب و کبر و تفاوت آن دو است. در ادامه، به موضوعاتی همچون عوامل عُجب (کمبودها، حب نفس، تمجید دیگران و توجیه عمل زشت و طلب‌کاری)، نشانه ظاهری عُجب، اقسام، ابعاد و مراحل عُجب و... پرداخته شده است.

فصل چهارم: در این فصل، به سلوک و مقامات آن اختصاص یافته است. نکات اخلاقی و عرفانی در این فصل، موضوعات گوناگونی را دربر می‌گیرد. همه این موضوعات گوناگون، حول شش مقام از «مقامات سلوک»؛ یعنی توکل، صبر، شُکر، رضا، زهد و یقین می‌چرخد؛ در این بخش، نمونه‌هایی از زهد در سیره برخی علما؛ از جمله حاج شیخ عبدالکریم حائری، شیخ انصاری و آیت‌الله بروجردی (ع) آورده شده است.

﴿لَوْ جَعَلْتُ الدُّنْيَا كُلَّهَا لَقَمَةً وَاحِدَةً وَلَقَمْتُهَا مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ خَالِصًا لَّزِلْتُ أَتَى مُقَصِّرٌ فِي حَقِّهِ.

اگر همه دنیا را یک لقمه کنم و آن را در دهان کسی گذارم که از روی اخلاص، خدا را عبادت می‌کند، باز به نظرم در حق او کوتاهی کرده‌ام..

بحارالأنوار: ۷۰/۲۴۵/۱۹

دومین پیش‌همایش کنگره بین‌المللی علامه شیخ محمدحسین آل کاشف‌الغطاء ‎ با محوریت بررسی اندیشه‌های فقهی و رونمایی از مجموعه فقهی موسوعه ایشان، با سخنرانی آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، حجج‌اسلام محمدهادی یوسفی غروی استاد حوزه علمیه قم و نجف لک‌زایی معاون پژوهش دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۵آبان از سوی این دفتر برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری شفقنا، آیت‌الله حسینی بوشهری در دومین پیش‌همایش کنگره بین‌المللی علامه شیخ محمدحسین آل کاشف‌الغطاء ‎ که به بررسی اندیشه‌های فقهی و رونمایی از مجموعه فقهی موسوعه ایشان اختصاص داشت، با تسلیت حادثه تروریستی حرم مطهر شاهچراغ ‎، اظهار کرد: این حادثه نشان داد که اهل‌بیت عصمت و طهارت ‎نه‌تنها در زمان حیات خود بلکه پس از آن هم تا به امروز، مورد بغض دشمنان قرار داشته و دارند.

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، معرفی علمای معاصر به جامعه را اقدام در خور تحسین دفتر تبلیغات اسلامی دانست و گفت: افرادی که در زمانه خود، از ویژگی‌ها و برجستگی‌های خاصی برخوردار بودند؛ از جمله آنکه نقش‌آفرین بودند، نوآوری داشتند، مجاهدت داشتند، زمان‌شناس بودند، متنبع بودند و مرجعیت را با خطابه درهم آمیختند، باید به جامعه معرفی شوند که از جمله آنها علامه شیخ محمدحسین کاشف‌الغطاء ‎ است.

وی به ویژگی‌های علامه کاشف‌الغطاء اشاره کرد و افزود: شیخ محمدحسین کاشف‌الغطاء شاگرد مرحوم آیت‌الله سید محمدکاظم یزدی صاحب عروةالوثقی و نیز شاگرد مرحوم آخوند و حاج‌آقا رضا همدانی است؛ اما می‌بینیم خود ایشان تنها در آن قالب نمی‌گنجد و متضلع و متواضع نسبت به استاد است؛ اما در عین حال به این بسنده نمی‌کند و به سفر می‌رود تا با زوایای دیگر جهان اسلام آشنا شود؛ لذا به ایران آمده، به فلسطین رفته، در مسجدالاقصی نماز خوانده، خطیب و ادیب است و در شعر گفتن با شعرای عرب رقابت می‌کند. در کرسی مرجعیت و تدریس می‌نشیند و شاگرد تربیت می‌کند؛ لذا جا دارد که ما خواب را از چشمان بگیریم و تک‌تک جملات ایشان را ببینیم و به مجموعه آثار ایشان آراستگی بدهیم.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود: کتاب در جامعه ما نقش بی‌بدیلی دارد و انسان هم، یک جستجوگر است که می‌خواهد مجهولات خود را به معلومات تبدیل کند و سر سفره بزرگانی می‌نشیند که حوصله داشتند. نسل امروز ما مقداری کم‌حوصله شده است و آن حوصله لازم را برای اندیشیدن و تتبع ندارد. وی بیان کرد: هنر ما باید این باشد که هم، سر سفره گذشتگان باشیم و هم از ابزارها و امکاناتی که امروز در اختیار داریم، دست به ابتکار و خلاقیت بزنیم و پیام اسلام را به سراسر جهان مخابره کنیم.

عضو هیئت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری افزود: دفتر تبلیغات اسلامی و کل حوزه علمیه باید از این برهه زمانی استفاده کند و ما حوزه علمیه قم را منحصر در مرکز مدیریت حوزه علمیه قم نمی‌دانیم؛ بلکه مؤسساتی از قبیل دفتر تبلیغات اسلامی را که با اقدامات خود، چهره حوزه را زیباتر می‌کنند، حوزه مقدسه قم می‌دانیم. وی درباره شخصیت علامه کاشف‌الغطاء ‎، ابراز کرد: ایشان خطیب شاعر و مبارز است و در صحنه‌ای که در رابطه با فلسطین در صحنه داخلی عراق پیش آمد، پشتناز یک حرکت بزرگ است.

آیت‌الله حسینی بوشهری خاطرنشان کرد: نباید تصور کرد که مسائل مستحذنه تنها مربوط به زمان انقلاب اسلامی است؛ بلکه در هر زمانی مسائل مستحذنه وجود داشته و بزرگانی چون علامه حلی ‎ و دیگر بزرگان در کتاب‌های خود به این مسائل پرداخته‌اند.

وی در پایان گفت: علامه کاشف‌الغطاء اولین فقیه شیعه است که عالمانه انظار شیعه را در کتاب تحریرالمجله که متعلق به اهل سنت است، بیان می‌کند و نشان می‌دهد که شیعه دست‌پسته نیست و از غنای بالایی به‌ویژه در حکومت‌داری و قانون برخوردار است.

• **علامه کاشف‌الغطاء** **حیات حوزه نجف را**

تداوم بخشی

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدهادی یوسفی غروی استاد حوزه علمیه قم نیز در این مراسم، با اشاره به نقش‌های متعدد علامه کاشف‌الغطاء ‎ افزود:

در دومین پیش‌همایش کنگره بین‌المللی علامه کاشف‌الغطاء ‎ تأکید شد

استفاده از امکانات روز برای انتقال جهانی پیام اسلام

یکی از نقش‌های مهم ایشان، در کتاب «عقود حیاتی» است که اخیراً به چاپ رسیده است و منظور از «عقد» گردنبندی است که به‌صورت ۱۰ دانه‌ای بوده و اعراب به گردن می‌انداختند و مقصود از نامگذاری کتاب هم، بیان سرگذشت علامه کاشف‌الغطاء ‎ به‌صورت ده ساله ده ساله بوده است.

این استاد حوزه علمیه قم افزود: علامه کاشف‌الغطاء ‎ طلاب را تشویق به نوشتن درباره اهل‌بیت ‎می‌کرده است؛ از جمله وقتی یک نویسنده مصری در آثار خود، اشاره‌ای به امام حسن ‎می‌کند و از ایشان به‌عنوان مؤسس حزب قاعدین شیعه نام می‌برد، مرحوم کاشف‌الغطاء، یکی از شاگردان خود به‌نام آقای قرشی را تشویق می‌کند، کتابی درباره امام حسن ‎بنویسد که اولین کتاب ایشان است و بعد به‌تدریج در زمینه همه معصومین ‎دست به تألیف می‌زند.

حجت‌الاسلام والمسلمین یوسفی غروی تصریح کرد: علامه کاشف‌الغطاء ‎ از جمله عالمان شاعر است که دیوان شعری هم دارد که اگر تاکنون به چاپ نرسیده، جا دارد که احیا شود.

وی گفت: یکی دیگر از اقداماتی که علامه کاشف‌الغطاء ‎ به‌منظور تداوم حیات حوزوی نجف انجام داد، این بود که از همه عشایر شیعه عراق خواست، هنگام مرگ وصیت کنند که ثلث اموال خود را به مرجعیت نجف بدهند که هنوز آثار این اقدام در میان عشایر شیعه دیده می‌شود.

• **مجموعه سیاسی و اجتماعی مرحوم کاشف‌الغطاء** **در حال تدوین است**

حجت‌الاسلام والمسلمین نجف لک‌زایی هم در این مراسم، اظهار کرد: علت توجه به برخی علما در مرکز احیای آثار و شاخص انتخاب آنها این است که علاوه بر توجه به مسائل خرد جامعه اسلامی، به مسائل کلان جامعه نیز توجه داشتند.

وی درباره علامه محمدحسین کاشف‌الغطاء ‎ گفت: این عالم شیعه، مورد تأیید استاد خود آیت‌الله سید محمدکاظم یزدی ‎ بوده و به کلام، تاریخ و فقه پرداخته است؛ ضمن آنکه به نظام قانونی و مناسبات حاکم بر جهان اسلام هم توجه داشته است؛ از جمله در مسئله فلسطین پرچمدار بوده و به سوریه، مصر و لبنان سفر کرده و مباحث قیام‌های جهانی در عراق را پیگیری کرده است. رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی افزود: علامه

آنها نمی‌خواهند، ایران متحد و یکپارچه باشد.

وی با بیان اینکه دشمنان نظام، به‌دنبال تجزیه ایران هستند، افزود: نظام سلطه و استکبار با تجزیه ایران، به‌دنبال مدیریت و بهره از منابع این کشور است و اغتشاشگران به خیال خام خود فکر می‌کنند، اگر به خیابان‌ها بریزند، آینده بهتری خواهند داشت؛ درحالی‌که این چنین نخواهد بود.

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت، با اشاره به جلوگیری دشمن از سیطره تفکر نرم جمهوری اسلامی، بیان کرد: کشوری که زمانی سیم‌خاردار

بسیاری از علوم از درون می‌جوشد. اگر خدای سبحان فرمود: «مَنْ جَاءَ بِالْخَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا»، این تنها مربوط به ثواب در قیامت نیست. هر کس هر قدمی در راه خدا بردارد، خداوند ده برابر پاداش می‌دهد. اگر کسی در حوزه یا دانشگاه برای رضای خدا یک ساعت محققانه زحمت کشید، نتیجه ده‌ساعته را می‌برد. این وعده الهی است.

کاشف‌الغطاء ‎ حتی به مسئله قانون‌گذاری هم ورود کرده و بیان کرده است که اگر دولتی اسلامی تشکیل شود، چگونه باید قانون بنویسد. وی بیان کرد: این علمای راهبردی و جامع را باید هرچه بتوانیم، به جهان اسلام و حوزه‌های علمیه معرفی کنیم، به امید آنکه الگویی برای طلاب ما باشند و این جامعیت را سرلوحه کارهای خود قرار دهند.

حجت‌الاسلام والمسلمین لک‌زایی، با اشاره به انتشار موسوعه‌های شهید اول و ثانی، علامه شرف‌الدین، علامه بلاخی و...، بیان کرد: اکنون موسوعه شیخ بهایی در دست انتشار است و تا پایان امسال در دسترس علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

وی گفت: موسوعه کلامی علامه کاشف‌الغطاء در ۱۶ جلد منتشر شده است و امروز هم، موسوعه فقهی این عالم جامع در ۲۷ جلد رونمایی می‌شود. معاون پژوهش دفتر تبلیغات اسلامی تصریح کرد: بخش سوم آثار ایشان که مباحث سیاسی و اجتماعی را در برمی‌گیرد، در دست پژوهش و تدوین قرار دارد که پیش‌بینی می‌شود، بالغ بر ۲۰ جلد شود.

• **علامه کاشف‌الغطاء** **نظریات بدیعی در فقه از خود برجای گذاشته است**

همچنین رئیس مرکز احیای آثار اسلامی پژوهشگاه

هم نداشت و به او نمی‌دادند، امروز با مقاومت و علم جوانانش، به موشک‌های نقطه‌زن رسیده است و تمام ترس دشمن، از انتشار تفکر مقاومت و قدرت نظام جمهوری اسلامی به سراسر دنیااست.

حجت‌الاسلام والمسلمین نواب خاطرنشان کرد: چادر از سر زن مسلمان کشیدن کاری رضاخانی و نشأت‌گرفته از تفکر غرب و جامعه استکبار است که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت.

وی با اشاره به اینکه اگر کسی جایگاهی داشته

- صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
- مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: محمدرضا برته
- سرپریر: رضاعتلی عزیزی
- با همکاری هیأت تحریریه
- تلفن: ۰۳۲۹۰۰۵۳۸ • شماره: ۰۳۲۹۰۱۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
- نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
- پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
- پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
- امور هنری: سید امیر سجادی
- کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۱۵

جواد فاتح

صحبت روی تو را هر دم شنیدن تا بکی؟
در دلم نقش جمال تو کشیدن تا بکی؟
ای چراغ زندگی! روشن نما قلب مرا
بی‌تو در تاریکی دنیا نشستن تا بکی؟
تو کریمی و منم یک طایر بی‌آشیان
روی بام این و آن دائم پریدن تا بکی؟
راویان گویند: روی گوندهات خالی بود
یک نظر خال سیاهت را ندیدن تا بکی؟
داغ دورت زده بر خرمن هستی شر
طعم دوری و غم هجران چشیدن تا بکی؟
من خودم دامن نیم لایق برای نوکری
پادشاه از نوکر خود دل بریدن تا بکی؟
عاشقانت را تو می‌خوانی بسوی خیمهات
منتظر ماندن برای خواندن من تا بکی؟
یا بُکش یا زنده کن قلبم به نور فاطمی
بی‌وجودت نازنینا زنده ماندن تا بکی؟
وقت مردن یک نگاه تو به فریادم رسد
بی‌وجودت مَه جبینا جان سپردن تابکی؟
روز و ماه و سال ها بگذشت در هجران تو
در فراقت صبح جمعه ندیده کردن تا بکی؟
جان فدای غربت! برگو که ای پور علی
همچو حیدر سر درون چاه بردن تا بکی؟
ای صبا! از من به آن آرام جان و دل بگو
طعنه‌ها از سوی دشمن‌ها شنیدن تا بکی؟

درس تفسیر برگزار کنند که خودم هم شرکت کنم. آیت‌الله کاشف‌الغطاء ‎ قبول نکرد. بعد ادامه می‌دهند که آیت‌الله خویی خیلی به آیت‌الله کاشف‌الغطاء ارادت داشتند و در همه روزه‌های ایشان شرکت می‌کردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین اسدعلیزاده، بعد فقهی را مهمترین بعد علمی علامه کاشف‌الغطاء ‎ دانست و گفت: اگر مروری بر آثار علامه کاشف‌الغطاء ‎ داشته باشیم و به کتاب‌هایی که ایشان در مورد فقه نوشته‌اند، مراجعه کنیم، به این نکات دست می‌یابیم که چه عالم بزرگی در زمینه احکام شرعی بوده است.

وی افزود: یکی از ویژگی‌های فقهی علامه کاشف‌الغطاء ‎ استفاده گسترده از قواعد فقهی و اصولی است که در استنباط احکام شرعی و استظهار آن از آیات و روایات به‌وسیله مفهوم، دلالت، تعارضات، اقوال و... توانسته با این روش، پاسخ بسیاری از پرسش‌های نوپیدا را با استدلال بدهد.

وی ادامه داد: بکارگیری اصول و قواعد عقلی و تحلیل‌های آن در استفاده از احکام فقهی، یکی از مهمترین و حساس‌ترین جریان‌های فقهی در طول تاریخ فقه امامیه است که به جهت همین حساسیت و ظرافت، همواره بحث‌ها و اختلافات بسیاری را هم پراکنگشته است؛ لذا ضوابط و شرایط و چگونگی استفاده از این قواعد استدلالی در تحکیم مبانی و بکارگیری صحیح و شایسته استفاده از آن در فروعات احکام، فقیه نکته‌سنجی همچون آیت‌الله کاشف‌الغطاء ‎ را می‌طلبد.

رئیس مرکز احیای آثار اسلامی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، تسلط بارز وی بر مبانی فقه عامه و روایات آنان و قدرت استنباط قوی و مستندل بر اساس قواعد محکم فقهی را از دیگر ویژگی‌های مرحوم کاشف‌الغطاء ‎ دانست و ادامه داد: ایشان یک فقیه نواندیش و نوآوری بود که نظریه‌های بدیعی را در فقه از خود برجای گذاشته است.

وی، جرأت و جسارت مرحوم کاشف‌الغطاء ‎ بر ابراز رأی فقهی را، ویژگی دیگر این عالم برجسته عنوان کرد و گفت: نگاه و اندیشه روشن علامه کاشف‌الغطاء، او را در کشورهای مختلف پراگזה کرد و نام‌ها و استفتائات فراوانی از گوشه و کنار جهان برای پاسخ شیهاتشان سرازیر شد.

گفتنی است، مجموعه فقهی موسوعه آیت‌الله کاشف‌الغطاء، ۵آبان با حضور آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، استاد یوسفی غروی، حجج‌اسلام واعظی رئیس دفتر تبلیغات اسلامی و نجف لک‌زایی رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی رونمایی شد.

گزارش: جلال خسروی

باشد، به‌معنای این نخواهد بود که همه رفتار و گفتارش صحیح است، اذعان کرد: طلاب با بیان دل‌نشین و به‌دور از تنش، باید با برخی از چهره‌ها سخن بگویند و مواضع آنها را نسبت به حوادث اخیر به چالش بکشند.

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت، با بیان اینکه حوادث و ناآرامی‌ها، ناخالصی‌ها را از انقلاب می‌گیرد، اظهار کرد: اگرچه این حوادث برای نظام و ملت ما هزینه‌ها در پی دارد؛ اما روی دیگر آن، پیاده شدن ناخالصی‌ها از قطار انقلاب است.